

• TRGOVINA
• ZA
• RAČUNALNIŠKO
• IN
• BIRO
• OPREMO

NOVOTEHNA
NANOPRODAJA
Kidričev trg 2

DOLENJSKI LIST

Št. 11 (2274) • Leto XLIV • Novo mesto • četrtek, 18. marca 1993 • Cena: 85 SIT

Videm — žrtev mednarodne mafije

Protestni shod delavcev Vidma Krško, za katerega je predlagan stečaj — Koržetov telegram z obljubo, a tudi s prikrito grožnjo — 23. marca v Ljubljano

KRŠKO — Brez Rofla Normana, direktorja ter v odsotnosti mnogih drugih, tudi vabljenej, so se delavci Vidma v soboto, 13. marca, pred krškim kulturnim domom zbrali na protestni miting. Na zborovanju niso imeli dela niti sindikalni redarji niti policijski, ker je potekalo mirno, čeprav na njem ni manjkalo glasnih, ostrih in povsem jasnih obtožb.

Zbranim je v imenu sindikata Pergam dovolil govorila odločna Aleksandra Libenšek. »Današnji miting resnice smo organizirali zaradi arogantnega odnosa vlade do celulozne in papirne industrije, zaradi še arogantnejšega odnosa lastnika do naše tovarne, zaradi skrajno zaostrenih razmer, nedvoumno in predvsem pa zaradi predloga lastnika o sprožitju stečajnega postopka za Videm,« je dejala Libenškova, ki ne verjam, »da je stečaj edina rešitev.«

Vse tisto, kar so povedali številni govorniki, ki se so zvrstili za Libenškovo pred mikrofoni na bleščeci ploščadi pred nekdanjim delavskim domom v okvirju Gubčevega spomenika in v senci stavbe razprite Ljubljanske banke, govori o tem, da je Vidmov sedanji zlom samo vrh ledene gore. Tovarna je propadala nekako pred očmi slovenskih najvišjih političnih in finančnih krogov, je navzočim sporočila Libenškova, ko je rekla, da so Gorenc, Kos, Čargo, Mohorič, Norman, Korže, Tajnikar in Drnovšek krivi propada Vidma. Kot je menil Janez Rošker, nekdajni dolgoletni direktor Vidma, je tovarna žrtev gospodarskih kriminalcev, ki že daljši premoščeno privatizirajo Videm in so za to zelo dobro plačani. Na delu je mednarodna mafija, v katere dejavnost spada tudi podpis pogodb z Normanom.

Podobno so se ob udarjanju bobna in ob žalostniki pihalne godbe pred visoko dvignjenimi transparenti protesta, obupa in nemoči zvrstili za mikrofoni tudi predstavnik svobodnih sindikatov Jože Černiča, predsednik krške vlade Hermann Kunej in številni drugi govorniki. Na zborovanju so zamaši pričakovali povabljenega Uroša Koržeta, predsednika Sklada, ki je lastnik Vidma. Namesto njega je prispel telegram. V njem je med drugim rečeno, da »Sklad potrebuje svojo namero, da bo tekoči financirjal proizvodnjo papirja in s tem omogočil neprekinjeno obratovanje papirnih strojov.«

TUDI VI, OSTALI — Na Koržetov sobotni ultimat je Libenškova odgovorila, da se delavci Vidma in sindikat ne damo izsiljevati. Ker Koržeta ni bilo v Kršku, bodo šli papirničarji, združeni v 21.000—članski Pergam, 23. marca v Ljubljano, kot je napovedal v soboto v Krškem Dušan Rebolič, predsednik Pergama. Normana in njegovih pa sindikat ne bo več pestil v Videm. »Tako kot smo pred dnevi nagnali nekatere, tako bomo neki ponedeljek ali torek še preostale, ki ne bodo delali v interesu ohranitve Vidma,« je obljubila Aleksandra Libenšek. (Foto: L.M.)

UMIRJENO DOGOVARJANJE — Na pobudo slovenske strani so se v torek v hotelu Grad Otočec sestali delegaciji, ki sta ju vodila ministrica za delo, družino in socialne zadeve Republike Slovenije Jožica Puhar in minister za delo in socialno varstvo Republike Hrvaške Josip Juršić. Delegaciji sta se podrobneje pogovarjali o sklenitvi meddržavne konvencije o socialnem zavarovanju, ki bo vsebovala načela uavarovanja in pravice ljudi na vseh področjih, ki jih pokriva obe ministerstvi. Že v torek so oblikovali posebne delovne skupine in določili roke. Pričakujejo, da bo konvencija pripravljena za obravnavo že koncem aprila, sredi poletja pa že podpisana. (Foto: Janez Pavlin)

PODPIS POGODBE IN BREŽIŠKA POMLAD V PRESTOLNICI

LJUBLJANA — Podjetje Vino Bržice bo v torek, 23. marca, pod večer v mestni hiši v Ljubljani podpisalo koncesijsko pogodbo z mednarodnim proizvajalcem brezalkoholnih pičaj Schwepes International Ltd. iz Londona. Podpis bo potrdil ekskluzivno pravico proizvodnje in prodaje Schwepesovih proizvodov v Sloveniji. Ta dan bo od 12. do 19. ure na Mestnem trgu v Ljubljani tudi bogat kulturno-zabavni program z naslovom Brežiška pomlad. V programu bodo sodelovali: pihalni orkester iz Kapel, lutkovno gledališče, ženski nonet iz Artič, pesnica Dragica Dani, folklorna skupina iz Artič in moški okelet iz Pišec. Obiskovalci Brežiške pomladi bodo lahko prisluhnili zvokom citer in glasbi ansambla Tonija Sotoška ter govoroma predsednikov občin Brežice in Ljubljana-Center. Na stojnicah bodo predstavili turistično ponudbo občine Brežice, podjetji Vino Bržice in Agrariacijetje ter čebelarstvo, steklarstvo, lončarstvo in delo aktivov kmečkih žena.

V Villafranci del Penedes v španski pokrajini Katalonija je bil delovni sestanek v zvezi z izvajanjem programa ECCO, ki ima namen okrepitev vezi med sodelujočimi občinami predvsem na področju ekologije in s tem v zvezi z razvojem naravnega turizma ter krepitev vezi med regijami evropske skupnosti in srednje ter vzhodne Evrope. V okviru programa ECCO je novomeška občina nosilka teme po zbiranju in selektiranju odpadkov.

V portugalskem mestu Lourinhu je bil delovni sestanek v zvezi z organizacijskimi pripravami na izvedbo projekta »City and development« v okviru programa Uvertura. Z njim želi EGS pospešiti razvoj malih podjetij v manj

Tri novomeške delegacije na delovnih obiskih na Zahodu

Sodelovanje z italijansko Trento, špansko Villafranca del Penedes in portugalsko Lourinho

NOVO MESTO — Predstavniki novomeške občine oz. njenega vodstva so nedavno kar na treh koncih navezovali stike s tujino. V italijanski pokrajini Trento je bila na obisku občinska delegacija pod vodstvom predsednika izvršnega sveta mag. Boštjana Kovačiča. Ponovno je bila potrjena že lani izražena pripravljenost vlade Trenta za sodelovanje ter za strokovno in materialno pomoč pri razvoju delovne regije, predvsem turizma. Slovenska stran naj bi v najkrajšem času pripravila celovit projekt razvoja turizma, za izvedbo konkretnih projektov pa bo ustanovljeno mešano podjetje.

V Villafranci del Penedes v španski pokrajini Katalonija je bil delovni sestanek v zvezi z izvajanjem programa ECCO, ki ima namen okrepitev vezi med sodelujočimi občinami predvsem na področju ekologije in s tem v zvezi z razvojem naravnega turizma ter krepitev vezi med regijami evropske skupnosti in srednje ter vzhodne Evrope. V okviru programa ECCO je novomeška občina nosilka teme po zbiranju in selektiranju odpadkov.

V portugalskem mestu Lourinhu je bil delovni sestanek v zvezi z organizacijskimi pripravami na izvedbo projekta »City and development« v okviru programa Uvertura. Z njim želi EGS pospešiti razvoj malih podjetij v manj

Delavci obrata Adrie zavzeli »svojo« tovarno

Nova proizvodnja?

BREŽICE — Delavci brežiškega obrata Adrie Caravan so v pondeljek zasedli tovarno in postavili delavske straže. Pravijo, da bodo vztrajali, dokler ne bodo dočakali ugodnejše rešitev zase, za svojo tovarno in za svoja delovna mesta. Predlagali so, da bi akcijo za oživljanje proizvodnje v njihovem obratu vodila občinski izvršni svet. Ostro protestirajo, da bi Adria tovarno prodala in da bi izkupiček namenila za sanacijo novomeškega dela tovarne.

V sindikatih menijo, da gre pri sklepu upravnega odbora Adrie Caravan o prodaji tovarne na licitaciji za kršenje določil pogodbe, zato bodo morale pravice delavcev izkoristiti. Zavzemajo se, da bi ves denar, ki ga je podjetje dolžno brežiškim delavcem, spremeni v kupinom za tovarno. Ta ne bi smela biti večja, kot je bila še nedavno, ko so tovarno ocenili zaradi prodaje mirenskemu Tomu.

Po pismu, ki so ga iz Brežic poslali predsedniku slovenske vlade dr. Janezu Drnovšku, je ministrstvo za gospodarstvo navezalo stike z občino in jo v petek zaprosilo, naj podrobneje obdelava možnosti za bodočo proizvodnjo v tovarni. Po zadnjih informacijah občinski izvršni svet pripravlja predlog programov.

Sadjarji se morajo bolj povezati

Uspešni dnevi v Artičah

ARTICE — V petek so se končali Sadjarski dnevi Posavja, ki jih je pod generalnim pokroviteljstvom ministra za kmetijstvo in gozdarstvo ter ob pomoči izvršnih svetov posavskih občin pripravilo Sadjarsko društvo Posavja. Najbolj oddevena sta bila prva dneva, ko so govorili o uporabi kemičnih sredstev v sadjarstvu in o sodobnih tehničnih pristopih v pridelavi jabolk in hrušk. Nekoliko manj udeležencev so pritegnila predavanja o ostalih sadnih vrstah ter o trženju in organiziranosti v sadjarstvu. Prireditelji ocenjujejo, da se v štirih dneh udeležilo predavanj okrog 500 različnih sadjarjev iz Posavja.

Predvali so najuglednejši domači strokovnjaki v sadjarstvu in nekateri gostje iz Italije, Nizozemske in Nemčije, ki so predstavili svoje izkušnje v sadjarstvu. Organizatorji so pripravili tudi prodajno razstavo kmetijske mechanizacije in orodij ter več komercialnih predstavitev proizvajalcev kemičnih sredstev in namakanalnih sistemov. Sadjarske dneve Posavja, ki jih nameravajo praviti tudi prihodnje leto, so zaključili v panoramsko vožnjo in ogledom nadšodnih sadnih dreves v okoliških vaseh. Več o posavskem sadjarstvu v Prilogi. B. D.-G.

V SOBOTO ŠE REGIJSKO TEKMOVANJE

ČRNOMELJ — V hotelu Lahinja bo v soboto, 20. marca, ob 17. uri regionalno tekmovanje mladih v kmetijskem znanju. Sodelovalo bo 13 ekip iz širše Dolenjske. Vabljeni so tudi poslušalci.

JUTRI SPET RAZSTAVA

FARA — Jutri, v petek, 19. marca, ob 18. uri bo v prostorih Ljubljanske banke v Fari odprta razstava delo koevskoga slikarja — mag. Janeza Černiča.

POGOVORI SO V RESNICI NEUSPEŠNI

KRŠKO — Ministra Lojzeta Peterleta moramo s tega mesta opozoriti, naj ne govorí o uspehih slovenske diplomacije v pogajanjih s Hrvaško. Glede jedrske elektrarne Krško niso slovenski pogajalci uspeli v ničemer. Zato mi nočemo biti žrtve za dobre sosedske odnose s Hrvaško. S takim pozivom, ki ga je prispeval v razpravi Branimir Vodopivec, so se strinjali udeleženci nedeljske letne konference krške podružnice Slovenske ljudske stranke. Poziv je nastal v prepričanju, da različni dogovori glede nuklearne zagotavljanje Hrvaški več ugodnosti kot Sloveniji. Zato so omenjeni poziv udeleženci izrekli hkrati tudi kot zahtevo, da mora Hrvaška nositi breme jedrske elektrarne v enaki meri kot Slovenija. Nastati mora nov meddržavni dogovor, ki bo predpisal obema stranema skrb za odlagališče radioaktivnih odpadkov.

V obljubljeni deželi

Bliža se pomlad in Slovenija ima 120.000 brezposelnih (Utrip, TV Slovenia, 13. marca). V tem trenutku vam ne bo noben direktor potrdil suma, da se delavcem mogoče godijo krivice, ki jih mečejo na cesto. V najboljšem primeru se direktor omeča v priznanje, da je možno, da je kje kaj tudi krivičnega. Toda v njegovi firmi je vse v redu. Novodobni menedžerji znajo stvar razložiti zelo enostavno: z uvedbo demokracije je v določenih komunističnih Sloveniji nastopilo tržno gospodarstvo, delavcev je v tovarni zdaj preveč in moramo jih odpuščati. Odpuščamo jih tako, kot predoča zakon.

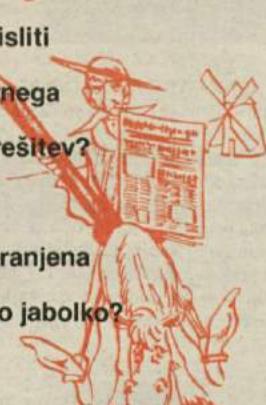
Če odpuščanje delavcev na Slovenskem torej teče pravno tako kot je treba, s tem še ni rečeno, da je v tem odpuščanju vse prav. Še zdaleč ne. Pravno je vse v redu, če delavca posluje na začasni prisilni dopust ali za stalno na borzo dela po tistem, ko si pri njem izmeri premajhno delovno uspešnost. Dejansko pa je že v tem lahko marsikaj narobe. Delovno uspešnost namreč merijo različni merilci v glavnem izkustveno, brez objektiviziranih meril. Drugač je pogovor: delavca lahko leta 1993 proglaši za delavno premalo uspešnega in s tem za odvečnega že zavoljo tega, ker je zapisu na delovnem delovju leta 1987 psoval sorodstvo ali mu vrgel v nogu prazen jogurtov lonček. Tako je to v pokunistični obljubljeni deželi.

M. LUZAR

Danes v Dolenjskem listu

na 3. strani:

- Spremembe, ki jim dajo mislit
- Črnatelj je v znamenju črnega
- Podaljševanje agonije ali rešitev?
- Mirna čaka na epidemijo
- Prenovljen duh, a duša ohranjena
- Kdo bo ugriznil v posavsko jabolko?
- Spomini starega furmana
- Kot da se Novo mesto sramuje NOB

NA GREGORJEVO GRE KMET NA POLJE — Sv. Gregor goduje 12. marca, v deželu prinaša sonce in veselje, je prvi znanilec pomlad. V tem času že tudi ptički živahnog žvgoljko. Po ljudskem pripovedovanju naj bi se na valentinovo začeli snubiti, na gregorjevo pa je njihova svatba. Ob gregorjevem je dan daljši in pomladno prebujanje vabi na polje tudi kmeta. Letošnje gregorjevo je bilo lepo, prijeten in zelo obiskan pa je bil tudi sobotni že tradicionalni Gregorjev sejem na Veseli Gori pri Šentjurju. Na sejmu se je zbralo veliko prodajalcev, od tistih, ki so prodajali živino, kovačke izdelke in suho robo, do prodajalcev sadik in semen ter tistih, ki so ponujali kramarsko blago. Dan je bil lep, topel in sončen in mnogi so na Veseli Gori prišli že zgodaj dopoldan ter s sadikami in semenji v rokah brž hiteli domov sejai in saditi. Sejem so organizirali Šentjurška krajevna skupnost, njihovo turistično društvo in Kmečka zadruga Šentjur pri je zelo dobro uspel. (Foto: J. Dornič)

VREME

Z izjemo sobote, ko bo načelno prehodno poslabšanje, bo druga polovica tedna sončna in topla.

HALO — ALO PIZZA!

(068) 24-415
ZARADI VAS

Še en glas vpijočega v puščavi?

TOM z Mirne se upira

MIRNA — Prejšnji teden so v mirenski tovarni TOM ostali brez električnega toka vse dolet, dokler niso poravnali razlike za elektriko. V Tovarni opreme so namreč za elektriko plačali le toliko, kot je v decembri napovedoval tedanj energetski minister mag. Franc Avberšek, ki je zatrjeval, da ne bo podražitve električnega toka. Tako so januarja in februarja plačali le toliko, kot je vlad obljubila decembra.

S tem ko so se uprili 120-odstotni podražitvi električne, so poskušali pokazati, kako brezupen je položaj tistih podjetij v Sloveniji, ki danes še dobro delajo, vendar bodo zaradi različnih pruskov in bremen, če bo tako naprej, morale zagotovo kloniti. »Elektro Celje oz. poslovna enota Krško niti nista bili pravi naslov za ta upor,« pravi direktor podjetja TOM Janez Dulc in dodaja, da so se zeleni upreti vsem nelogičnim razmeram in vse slabšim pogojem gospodarjenja, kamor spadajo banke z nemogočimi obrestnimi merami. Država pa noče ničesar slišati o tem, da bi pobirala manjše davke. Poleg tega zahtevajo najvišji kupci znižanje cen, delavci zahtevajo višje plače, razni monopolisti dvigajo svoje cene neomejeno, večjiom porabnikom in izgubarjem razne storitve in obveznosti odpisujejo, in tako bodo bolj uspešne firme zopet potegnile kraji konec.

Po odklopu električne so razliko v Tomu poravnali, čez dva ura so zopet lahko delali. So s tem kaj dosegli? V Tomu se že nekaj časa upirajo temu gospodarskemu brezumu, vendar se jim zdi, da je njihov glas le glas vpijočega v puščavi.

J. D.

PRVI UČINKI SANACIJE BANKE

LJUBLJANA - Ljubljanska banka napoveduje s 1. aprila letos znižanje realnih obrestnih mer za kratkoročne in dolgoročne kredite pravnim in fizičnim osebam. Tako bo znašala splošna obrestna mera za kratkoročne kredite prvoravnitom komitentom po novem 13,5 odst. (sedaj v razponu od 15 do 20 odstotkov), za dolgoročne kredite pa 15 odst. (sedaj med 15 in 26 odst.). Banka bo do nadaljnega še uveljavljala tudi indeksiranje glavnica kredita z uporabo ali revalorizacijske ali valutne klavzule. Druge aktivne obrestne mere bo LB, d.d., prilagajala gibanju splošnih obrestnih mer. Konkretna obrestna mera za posamezni kredit bo odvisna od namena kredita, bonitet komitenta in oblike zavarovanja kredita. Banka bo spremembe svojih posojilnih obrestnih mer redno objavljala.

SLUŽBA STIKOV
Z JAVNOSTJO

PROTEST PROTI PREKUPČEVANJU IN BREZPOSELNUSTI — Za sobotni protestni shod v Mokronogu zoper domnevne nepravilnosti pri prepredaji oz. oddaji stanovanj beguncem, njihovo zaposlovanje itd. so organizatorji raznosi po hišah okrog 500 vabil. Pred Cvetanovo mesnicu se je zbrala približno desetina tega števila neposredno vabljenih ljudi. Demonstranti so bili dobro opredeljeni s številnimi transparenti, med drugim tudi z napisom Ne budi, kjer te ni nimamo radi! Zbirno mesto je Čatež! Ne izdajajmo delovnih viz zaradi groženj! Delovna mesta Slovencem, ne beguncem! Prekupčevalce stanovanj je treba kaznovati!» itd. Tako opredeljeni so, potem ko so prek megafona prebrali z vsebinsko transparentno ubranoto protestno pismo, ki ga bodo poslali na več naslovov, disciplinirano odšli na sprehol po mokronoških ulicah, pozivali kraje, naj se jim pridružijo, a se jih je za to odločilo le nekaj, in se nato razšli. To naj bi bil predvsem socialni protest, so poudarili. (Foto: P. Perc)

ZAHTEVAJO IZREDNO SEJO OBČINSKE SKUPŠCINE — 76 delavcev Tehnoloških sistemov Sevnica (TSS), razjarjenih, ker niso dobili januarskih plač, je 10. marca zjutraj sklenila, da ne bodo izpustili iz tovarniške hale novopecenega direktorja TSS Milana Senice (na sliki med delavci), dokler jim ne zagotovi izplačila OD. S pomočjo posojila Sklada za razvoj, kateremu je prejšnji direktor Dušan Borštar proti volji delavcev prodal TSS, mu je to tudi uspelo. Kovinarji TSS terjajo izredno sejo SO o TSS. (Foto: P. Perc)

Kmetov se že loteva obup

Na semiških okroglih mizah o kmetijstvu se kmetje niso mogli potožiti predstavnikom republike vlade

SEMIČ — Čeprav so si v Slovenskih ljudskih stranki zamislili, da bo okrogla miza v Semiču pogovor kmetov o njihovih problemih z vladnimi predstavniki, pa slednjih v Belo krajino ni bilo. To so ocenili kot dokaz več, da ima vladava vse manj posluha za kmete. Alojz Metelko, podpredsednik kmečke zveze pri SLS je dejal, da od lanskega aprila, ko je prišla na oblast Liberalno-demokratska stranka, le-ta vodi v kmetijstvu anarholiberalistično politiko. Vse težave v državi hoče napraviti na pleča 8 odst. prebivalcev, ki se ukvarjajo s kmetijstvom.

Predsednik zadružne zveze Slovenije Franc Pribičič, ki je bil na vseh pogajanjih z vladjo, je dejal, da je dobil občutek, da v naši državi kmet ni potreben. Obregnal se je tudi ob poceni uvoz kmetijskih pridelkov, ki je prinesel mastne dobičke le posameznim uvozniškom, ne pa državi. Sekretar SLS

Franci Feltrin je ponovil, da kmetje ne zahtevajo dražjih živil na policah, ampak le, da dajo kmetom več denarja od razlike med ceno pridelka pri kmetu in v prodajalni. Predsednik metliške SLS Slavko Dragovan pa je prilepil obliž na kmetijstvo ministristvo, češ da se zaveda problemov, a je nemočno, ker je vse odvisno od Kračunovega ministristva.

Kmet Tone Pezdirc-Mikolač s Krasinsca je obžaloval piščo udeležbo kmetov na okrogli mizi. To je po njegovem dokaz pomanjkanja kmečke stanovske zavesti in kmečkega obupra, ker ne vemojemo več, da jih bo lahko še kdaj izvlekel iz kmečke revščine. »Očitno ni na vrhu nikogar, ki bi lahko trezno razmišljal o razmerah v kmetijstvu in se zavedal posledic, ki grozijo. Edino, kar

• Kmetje so spomnili poslanca v državnem zboru Alojza Metelka, naj se v parlamentu zavzame, da bodo kmetom priznali delovno dobo tudi pred letom 1972. Po drugi strani pa so potarnali, da so nekateri kmetje zaradi pomanjkanja prenehali plačevati prispevke za SPIZ ter pozabili na to, da bi sploh kdaj dobili pokojnino.

nam ostane, je, da nehamo delati, saj protesti teh ljudi očitno ne bodo spomnili,« dejal Mikolač ter pristavljal, da je na kmetijah danes takoj kot pred drugo svetovno vojno. »Razočaran smo tako starejši, ki smo se zavezali zemljui, kot naši potomci, ki na kmetijah ne vidijo prihodnosti. Za to smo krivi tudi sami, ker na volitvah nismo stavili na ljudi, ki bi spremenili razmere.«

Predsednik črnomajskega krščanskih demokratov Franc Stariha ni odrekel kmetom pomembne vloge, ki jo imajo tudi pri poseljenosti in urejenosti krajine, vendar mu ni bilo razumljivo, zakaj želijo kmetje že po 30 dneh rušiti novo vladu. Pribičič mu je oporekal, da vladava ni nova, temveč stará, z nekaj novimi ministri. »Ne gre za rušenje vlade,« je zagotovil. »Ce pa že, kmetje ne bodo edini, ki jo bodo zrušili, ampak tudi sindikati in gospodarska zbornica. Sicer protest kmetov ni politična zadeva, ampak ekonomika nujna.«

M. BEZEK-JAKŠE

Zavarovalnica TILIA obvešča, da so od 15. marca dalje cenitne avtomobilskih škod v prostorih tehničnih pregledov AVTOHIŠE PIONIR v Ločni. Tam uredite tudi vse ostalo v zvezi s škodnim dogodkom. Cenite so od pondeljka do petka od 7.30 do 13. ure, po 13. ure pa so ogledi na terenu.

TOMAZ KŠELA

BAJŽELJ ZAPUŠČA NOVOLES

NOVO MESTO — Z marcem se od Novolesa na lastno željo poslavlja zdajšnji generalni direktor Milan Bajželj. V podjetju, ki je bilo pred sanacijo ali stečajem, je prišel junija 1991. Novoles je že to leto zaključil z dobičkom, leto 1992 pa z manjšo izgubo. Lani se je realizacija v Novolesu sicer povečala za petino, delež izvoza iz 45 na 61 odstotkov in produktivnost z 31 odstotkov, merjena s številom delavcev, po delovnih urah pa kar za 44 odstotkov. Novoles je preživel tudi januar 1993, čeprav so mnogi napovedovali, da ne bo, saj so zapadli v poravnavo dolgov z prisilne poravnave. Milan Bajželj, ki s 1. aprilom odhaja v kranjsko Isko-Električno ročno orodje, je ob pomoči Jožeta Kneza, Eda Resmana in drugih sodelavcev opravil sanatorsko nalogo, zaradi katere je prišel v Novoles. Tudi novo vodstvo pa čaka reševanje še mnogih problemov.

Kmetijstvo propada, vlada pa nič

Okrugla miza v Trebnjem

TREBNJE — Na petkovi okrogli mizi na naslovom Ali kmetje potrebujemo kmetijstvo v Trebnjem so se poleg predsednika Slovenske kmečke zveze dr. Franca Zagoženja in trebnjskega poslancev v državnem zboru Alojza Metelka na okroglo mizo priseli tudi predstavniki ministristva za kmetijstvo in zadružne zveze ter predstavniki trebnjske občine, župan Ciril Pungartnik, predsednik IS Jože Reboli in drugi.

Predsednik SKZ dr. France Zagožen je v uvodu najprej predstavil kritično stanje v slovenskem kmetijstvu in poddaril, da so bili dosedanjih pogovorov z vladom neuspešni. V Sloveniji imamo le 2,5 odst. najbolj produktivnih kmetij, vendar tudi tem kmetom odkupne cene mleka pokrivajo le še 60 odst. stroškov. Tudi narasle dajatve najbolj prizadenejo čiste kmete. Mnogi kmetje se zaradi tega odgovarjujo zavarovanju in se zadoljujejo.

Predstavnik ministristva za kmetijstvo g. Obal je podprt zahteve kmetov in povedal, da ministristvo z vsakim svojim predlogom naleti na odgovor, da se inflacija ne sme sprostiti, čeprav spremembu odkupnih cen ne bi smela vplivati na ceno hrane. Dejali so, da je treba jasno pokazati, da je protest uperen proti vladni politiki in ne proti porabnikom.

Pola dvorana trebnjske občinske skupščine pa je z aplavzom pozdravila misli tajnika Žadružne zveze Slovenije inž. Viktorja Marinca, ko je dejal, da je kmetijstvo treba ohraniti in spraviti naprej. Javnosti je potreben odpreti oči, da se zave, da kmetijstvo propada, vladava pa ne stori ničesar.

VZORNA PODRUŽNICA DVD

ŠENTRUPERT — V podružnici Društva vinogradnikov so pripravili pokušnjo lanskega vin, na katero so vinogradniki s tega območja prinesli 72 vzorcev. Najvišje ocene so prejeli vzorci: renski rizling 16,80, rose 15,84, dolenski belo 16,60, cviček 15,30 in žametna črnina 15,20 točke. Zaradi izrazitih napak je bilo izloženih 8 vzorcev. V nedeljo je bil na Veseli Gori redni letni zbor vinogradnikov te podružnice. Sprejeli so program dela in podelili odličja. Predsednik DVD Peter Brear je še posebej pochljal prizadetost članov te podružnice. Na koncu je bilo družbeno srečanje, ki je trajalo pozno v noč ob pokušanju vzorcev vin in zakuski, ki so jo pripravili člani turističnega društva.

• Navada je močnejša kot pravica (Nemški pregor)

• Lonec bolje kuha na svoji peči (Indijski pregor)

• Navada je najprej lahka kot pajkova mreža, kmalu pa postane močna kot žica. (Falmud)

OBVESTILO!

naša anketa

Nova nada za brezposelne?

Število brezposelnih je v Sloveniji naraslo že na dobrih 120 tisoč, kar je za 27,6 odst. več kot v začetku lanskega leta. Zmanjševanje števila delovnih mest naj bi bilo v resnici še vecje, saj statistika kasni z beleženjem dogajanj. Nezaposlenost naj bi bila že skoraj 18-odstotna. Za primerjavo povejmo, da je bilo pred desetletjem v Sloveniji 16.556 nezaposlenih, brezposelnost pa dveodstotna. Ekonomski (Bajtov) institut je v januarskem pregledu gospodarskih gibanj med drugim opozoril, da je lanska eksplozija plač in pokojnih prispevala k opaznemu povečanju brezposelnosti in onemogočila težko pričakovano spodbujanje rasti. Tako je očitno mislila tudi slovenska vlada in se odločila zamrzni plač kot najpomembnejši narodnogospodarski strošek. Če tega ne bi storili, naj bi šel slovenski razvoj (pravijo vladni predstavniki) svojo doseganje pot poglabljanja recesije in tudi brezposelnosti. Parlament je pritegnil vladi in potrdil ponujen zamrzni plač, a le tistih pod kontrolo. To pa so place revnejšega sloja slovenskega prebivalstva, ki pa je še zmeraj presrečno, da si sploh lahko samo služi kruh. Na to, ali bo zamrzni plač resnično prispevala k prenehanju recesije in ali bo prisnela novo upanje dobrih 120 tisoč nezaposlenim, ki bi bili marsikaj, da bi lahko delali, pa bomo morali še počakati. Žal! V tem času lahko tudi tudi le upamo, da se armada brezposelnih ne bo bistveno povečala. Kaže pa slabo.

ROMAN LESAR, strugar iz Ribnici: »Že dve leti sem prijavljen na zavod za zaposlovanje. Ker imam opravljeno le pravljivo, je za službo še težje, saj povsod zahtevajo delovne izkušnje. Z desetimi tisočaki, ki jih dobivam, brez materine pomoči ne bi mogel preživeti. Hudo je, zato si pomagam s priložnostnimi deli. Upam, da bo bolje in da bom dobil kakšno redno zaposlitev. Da bi se rešil brezdelja, sem prijavljen prijeti za vsako delo.«

JOŽICA SIMONIČ, kuharica iz Mozlja pri Kočevju: »Nobene prihodnosti ne vidim. Mislim, da bo celo še slabše. Ne vem, koliko smo sploh še sposobni prenesti. Ne razumem, da se nihče ne vraša, kako lahko človek živi s 14 tisočaki. S tem ne moreš ne živeti ne umriši, kaže pa, da to nikomur ni nič mar. To me boli, ker mislim, da si tega nismo zasluzili. Sram me je, da moram po 28 letih dela zdaj čakati na pakete Rdečega kriza.«

DARJA GORENEC iz Čipaha pri Trebelnem: »Več kot 10 let sem navsezgodaj odhajala na delo v Litostroj in se iz Ljubljane vrnila pozno popoldne. Plača je bila vsak mesec, kakršnoki že. Sedaj sem že dobro leta brez službe, doma je tudi mož, imava pa dva šoloobvezna otroka. Imamo malo zemlje, a premalo, da bi od nje lahko živel. Živimo zelo težko. Že od lani iščem kakršnoki delo, a zmanjšu. Sram me je, da na sivilski tečaj na Mirno.«

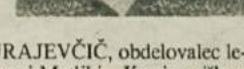

JOŽE ZIDAR z Malega Kamna, Krško: »Kot presežni delavec sem brez službe in že dve leti na borzi dela. Vmes so me enkrat poklicali nazaj v Kovinarje, a le za nekaj tednov, potem me niso več potrebovali. Kako bo naprej, ne vem. Podjetja ne bom ustanovali. Kako naj ga? Čakal bom pač, da se kaj najde. Pripravljen sem prijeti za vsako delo, da je le človeku primerno in pošteno plačano.«

BERNARDA TEROPŠIČ iz Kranovega: »Danes je največja sreča, da človek dobi delo. Če je to stalna služba, pa je za 'znoret' od veselja. Čeprav nimam nobenih pravih izkušenj, sem bila pripravljena prijeti za kakršnoki delo. Po skoraj letu dni, kar sem bila pripravljena na zavod za zaposlovanje, sem sedaj dobita službo administratorka v Ljubljanskih mlekarjih. Pri iskanju zaposlitve so mi pomagali vsi, na koncu je bil uspešen moj oče.«

IVAN VUČAJNK, direktor Agrarie, proizvodnja in trgovina, Brežice: »Bodočnost nezaposlenih nit v prihodnjem letu se ne bo rožnata. Število brezposelnih se bo še povečalo. Republiški programi so nerealni, saj ne povečujejo fizičnega obsegja proizvodnje. Razvija se samo preprodajanje, ki ne zagotavlja razvoja in večjega števila novih delovnih mest. Manjkajo spodbudni krediti ali državne garancije za tuje kredite.«

DARKO PAŠIĆ, lesarski tehnik iz Dragatuša: »Brez dela sem od septembra, ko sem končal pravljivo. Kmalu bom šel k vojakom. Upam, da se bodo v tem času razmere že toliko uredile, da bom potem našel zaposlitve. Ni mi vseeno, da nimam službe. Vendar pa sem po naravi

Spremembe, ki jih dajo misliti

Letna konferenca krške podružnice SLS — Lani sedem zadrug — Država ne ščiti domačega kmetijstva — Stranka vseh stanov — Podpora Vidmovim delavcem

KRŠKO — V nedeljo je bila tu letna konferenca Slovenske ljudske stranke in Kmečke zveze podružnice Krško. Zbrani so poudarjali, da je kljub nekaterim svojim težavam stranka v zadnjem obdobju delovala uspešno.

Za uspeh šteje med drugim to, da so v krški občini lani ustanovili 7 kmečkih zadrug. Poleg splošnih, tj. Kmečke zadruge Kostanjevica, Splošne kmečke zadruge Krško in Kmečke zadruge Bohor Koprivnica, so oblikovali štiri branžne. Tako so se povezali v zadrugo vinogradnik, sadjarji, živinorejci in prasičereci. Prve tri odkupejujo mleko in oskrbujejo člane z reprodukcijskim materialom in postopoma širijo dejavnost. Vse to kaže, da se razmere v kmetijstvu spreminjajo. O tem je na letni konferenci dejal Branimir Vodopivec, predsednik podružnice SLS Krško: »Res je, da še ni urejena delitev dosednjega skupnega premoženja, pa vendar da misliš oportunistom bivšega TOK-a, da se bo treba prilagoditi novi zakonodaji in novi organiziranosti kmečke ekonomije.«

Udeleženci konference so kritizirali sedanjo vladno politiko, ki močno siromaši kmetijstvo. Kriza grozi pred vsem živinoreji, kjer nedavna zapora meje zaradi domnevne kužne bolezni utegne »katastrofalno načrti že tako ogrožen živinorejski položaj. Država vse prej ko ščiti domačo kmetijstvo. Tako dovoli, da nekateri uvozijo jabolka, čeprav jih imajo v Posavju toliko, da zanje iščejo kupce celo v Nemčiji, kar je navedel Vodopivec.

Med kmeti so tudi po krivdi Drnovške vlade v najbolji negotovem položaju hribovski, kar je med drugimi posebej poudaril Janez Podobnik iz

nodaj in novi organiziranosti kmečke ekonomije.«

Udeleženci konference so kritizirali sedanjo vladno politiko, ki močno siromaši kmetijstvo. Kriza grozi pred vsem živinoreji, kjer nedavna zapora meje zaradi domnevne kužne bolezni utegne »katastrofalno načrti že tako ogrožen živinorejski položaj. Država vse prej ko ščiti domačo kmetijstvo. Tako dovoli, da nekateri uvozijo jabolka, čeprav jih imajo v Posavju toliko, da zanje iščejo kupce celo v Nemčiji, kar je navedel Vodopivec.

Med kmeti so tudi po krivdi Drnovške vlade v najbolji negotovem položaju hribovski, kar je med drugimi posebej poudaril Janez Podobnik iz

zbor in svet razpravljal o nuklearki. Slovenija na pravno uredi s Hrvaško prav vse glede nuklearke, in to ne v svojo škodo.

M. LUZAR

149 VZORCEV

TRŠKA GORA - Minuli petek so ocenjevali vina v podružnici Novo mesto-Trška gora. V oceno so vinogradniki prinesli skupaj 149 vzorcev. Največ med njimi je bilo dolenskega belega vina in sicer, 58 vzorcev, cvička 44 vzorcev, 17 je bilo vzorcev rdečega vina, 14 sortnega rdečega vina, 10 sortnega belega vina in 6 vzorcev rožja. Komisija, ki jo je vodil inž. Darko Marjetič, je zaradi napak izločila 38 vzorcev. Med najpogostejšimi napakami so bili: oksidacija vina, okus po miševini, zaznava tujeva vonja in napake soda, premične hlapne kislino, cik in vonj po zvezplodoviku. V soboto so v prostorijah jedilnice v Srednji kmetijski šoli Grm pripravili zbor vinogradnikov, na katerem so pregledali preteklo delo in si zastavili program za naprej. Po uradnem delu, ko so najuspešnejšim vinogradnikom podelili priznanja za oddane vzorce vin, je bilo na vrsti družabno srečanje.

POSKUŠALI BODO

STRAŽA - Pokušajo lanskega vinskega pridelka pripravljajo tudi v tej podružnici Društva vinogradnikov Dolenske. Vzorce bodo pobrali v straškem gasilskem domu v petek, 19. marca, med 18. in 20. uro, ocenjevali pa v soboto, 20. marca. V nedeljo bo letna konferenca vinogradnikov te podružnici, ki imajo svoje vinograda in zidanice na pobočjih Riglja, Nove gore, Stare gore, Straške gore, Ljubina in Soteske.

VZORCE BODO POBIRALI V PETEK

TREBNJE - V tej podružnici Društva vinogradnikov Dolenske bodo vzorce lanskega pridelka vina ocenjevali to soboto dopoldan v gostilni Opala. V oceno jih bodo sprejemali dan prej, v petek, od 18. do 21. ure. V gostilni Opala bo v nedeljo ob 14. uri tudi občni zbor vinogradnikov tega območja in razglasitev rezultatov ocenjevanja vin.

SAD ŠT. 2

KRŠKO - Izšla je druga letnja številka revije za sadjarstvo, vinogradništvo in vinarstvo. Posvečena je predvsem priporočilom za varstvo jablanov in hrusevih nasadov pred boleznimi, za kar so napisali prispevke prof. dr. Stojan Vrabil, mag. Konrad Beber in mag. Gustav Matis. Reviji je priložena barvna priloga firme Weiss, ki predstavlja svoje izdelke, namenjene kletarstvu, pa tudi drugim kmetijskim panogam.

DNEVI KMETIJSKE MEHANIZACIJE

NOVO MESTO - V organizaciji Srednje kmetijske šole Grm in zasebnega podjetja Tabakum bodo spet potekali dnevi kmetijske mehanizacije. Prvi dan, 19. marca, bo pred šolo od 11. ure naprej na ogled sodobna sadarska, vinogradniška in vinarska oprema, pri čemer organizatorji posebej opozarjajo na moderne škropilne in namakalne naprave, posebno sadarsko orodje in prililne sisteme proti pozivu. Naslednji dan bo, prav tako od 11. ure naprej, posvečen poljedelskemu programu ter razstavi traktorjev in priključkov. Vabljeni!

Pripravimo travnje brez ognja

Pred novo rastjo

Pašnike in travnike moramo zaradi pomanjkanja krme čim hitreje pripraviti na novo rastno dobo. Če v jesenskem času nismo travne ruše pokosili oziroma popasli in so nam ostale oaze ali kar celotne nabrežine, košenice s staro, dolgo suho travo, jih moramo očistiti. Očistimo jih tako, da pograbimo staro suho travo z rušo, da bo lahko mlada trava hitreje odgnala. Takšne površine kmetje največkrat kar požgejo. To je res nujno, hkrati pa tudi najdražji način čiščenja travinja. Zaradi nepredvidljivih posledic nikar ne uporabljajte ognja za čiščenje travinja! S tem, ko požemo staro travo, nam toplo ognja poškoduje rastne vršiče kakovostnih trav, hkrati pa nam toplo obdelava semeni plevela in manjvrednih trav, ki potem hitreje vzkajijo in zadajo kvalitetnejše vrste rastlin. Zato na požganih površinah vidimo veliko hitrejši vznik (ozelenitev) kot na nepožganih, vendar so na teh površinah same nekvalitetne, manjvredne rastline, predvsem pleveli.

Toplotna ognja nam v vrhnjem sloju zemlje ne uniči samo rastnih vršičkov kvalitetnih trav, ampak tudi koristne organizme, kot so deženiki, pršice, hrošči in drugo. Uniči tudi mikroorganizme, ki spreminjajo organsko snov v hranila, ki bogatijo tla in so dostopna rastlinam.

inž. TATJANA PEVEC
Zavod za živinorejo in veterinarstvo
Celje

KDO BO POPUSTIL - Petkove okrogle mize, ki sta jo na Srednji kmetijski šoli v Sevnem pod Trško goro v petek organizirala občinski odbor SKZ in novo-meski upravni odbor ZZS, so se udeležili vidnejši predstavniki kmetov in kmetijskih organizacij (na sliki) pa tudi veliko število kmetov. Sklepna ugotovitev mize je bila, da kmetje za svoje pridelke dobivajo le 60 odst. proizvodne cene, kar je nevzdržno. O tem so se v ponedeljek z vlogo predsednika dr. Drnovška pogovarjali tudi v Ljubljani in dosegli določen napredok, saj je »vladna stran pokazala zanimanje in željo, da pomaga kmetijstvu«, vendar je vprašanje, koliko od želja bo v teh zamrznitvenih časih zares lahko udejanila. Kmetje ne meravajo popustiti. (Foto: T. Jakše)

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: mag. Julij Nemanč

Kaj delamo narobe, moramo šele ugotoviti

(Nadaljevanje)

večletno spremljanje vpliva različnih obremenitev na živiljenjsko moč trsa.

Vpliv lastnosti tal na doseganje primerne odpornosti proti boleznim in škodljivcem.

4. OBČINA BREŽICE

Določanje potrebnih ukrepov pri pripravi tal pred sajenjem glede na čas, potreben za počivanje tal po krčiti vinograda, glede na način izboljšanja fizičnih in kemičnih lastnosti tal, medsebojnega vpliva načina priprave tal in skodljivcem.

5. OBČINA KRŠKO

Pomen kakovosti cepljenke za izboljšanje odpornosti trte, vpliv stopnje selekcije in predvsem klonsko odbranega sadilnega materiala.

Vpliv razvitočnosti korenin cepljenke na odpornost trte.

Koliko način cepljenja vpliva na odpornost trsa.

6. OBČINA SEVNICA

Primerost gojitvenih oblik in učink izvajanja zelenih del na večanje odpornosti trte proti boleznim in škodljivcem.

Analiziranje tal (več vzorednih vzorcev po različnih metodah), analiziranje vzorcev listja (dvakrat letno).

1. OBČINA NOVO MESTO

Ugotavljanje dejanske ter ustrezne založnosti tal in trte z vsemi makro in mikro hranili.

Analiziranje tal (več vzorednih vzorcev po različnih metodah), analiziranje vzorcev listja (dvakrat letno).

2. OBČINI METLIKA IN ČRNOMELJ

Preizkušanje različnih načinov preprečevanja in odpravljanja bolezenskih znakov do sedaj pri načinu razenih pojavorov na trti.

Vpliv gnojenja z mikroelementi skozi tla in listje na živiljenjsko moč trsov ter s tem izboljšanje odpornosti.

Preizkušanje do sedaj neuporabljanih gnojil za doseganje usklajene prehrane vinske trte (na osnovi razlike med dejanskim in potrebnim vsebnostjo hranil v listih).

3. OBČINA TREBNJE

Vpliv obremenitev trsa v različnih talnih razmerah (fizičalne, mokrobiološke, kemične) na odpornost trte.

Izbira zadovoljivo učinkovitih in naravni prijaznih pripravkov.

4. OBČINA TREBNJE

Vpliv obremenitev trsa v različnih talnih razmerah (fizičalne, mokrobiološke, kemične) na odpornost trte.

Izvajanje različnih načinov reži od drugega leta rasti naprej.

Inž. JOŽE MALJEVIČ svetovalec za vinogradništvo

RAZBURLJIV BOJ SEVNIČANOV IN KRČANOV — Na sobotnem regijskem tekmovalju Mladi in kmetijstvo se je pomerilo 6 najboljših ekip, po dve iz vsake posavske občine. Šele po trejem dodatnem vprašanju je prva ekipa Sevnice (Helena Spec, Bojan Kobal in Cvetka Kunšek) zmagovala pred drugo ekipo Krškega (Marko Marinčič, Tatjana Rostohar, Peter Račič), tretja je bila ekipa Sevnica 2, četrta ekipa Brežice 2 itd. Na republiško tekmovalje poidejo le zmagovaci (na posnetku jih predstavlja organizatorja, Kmetijska svetovalna služba Sevnica Slavica Šušterič izroča nagrade). Glavni pokrovitelj prireditve, na kateri so tekmovalci pokazali precej znanja o sadjarstvu, razvoju podeželja, higieni pri pridobivanju mleka, vrtninah in škodljivcih v okopavilih, je bil Brezba, d.o.o., iz Sevnice, pri organizaciji pa je pomagala tudi kmečka mladina iz Tržiča. (Foto: P. Perc)

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotiček

Spoznamo kuharske izraze (1)

Mnogo je med vami takšnih, ki si radi napravite zbirnik receptov za pripravo raznovrstnih jedi. Včasih pa vam veselje do priprave nekoliko usahne, če naletite v receptu na izraz, kateremu ne veste pravega pomena.

Najbolj pogost strokovni kuharski izraz je UMEŠAVANJE, katerega namen je, da snov zrahljamo.

To dosežemo, če v maso

ki jo mešamo, umesamo zrak.

Tako umešamo maščobo, rumenjake in beljake same ali s

sladkorjem, rumenjake z maščobo in podobno.

Za umeševanje je najprimernejša posoda z dnom, ki

zaokroženo prehaja v steno sklede.

Naslednji izraz je STEPANJE;

s stejanjem prav tako maso

zrahljamo. Stepano testo, beljake

v sneg, kreme itd. Pri različnih

testih je navedeno tudi visoko ali

nizko stejanje, odvisno od potrebe

količine vtepenega zraka.

Po pomenu je precej podoben

izraz ZVRKLJANJE, z žvrklja-

njem mehanično razbijemo notranje vezi v živilu in maso še nekoliko zrahljamo. Primer je jajce, ki ga žvrkljamo samega ali pa z mlekom in moko.

Pri peki zlasti izraz MAZANE.

Mazemo različne podlage pred peko z oljem, mastjo ali s surovim maslom. Pogosto potrešamo po maščobi še drobtine in moko, kadar je testo mokro.

Premazemo pa tudi testo, bodisi z jajcem, mlekom ali s sladko vodo; mesne sekanci pa premazemo z beljakom, da obdržemo lepo obliko.

Zivilu ohranimo sočnost po cvetnju, če ga predhodno PANIRAMO. To je postopno oblaganje živila z moko, jajcem in drobtinami, lahko pa ga oblijemo z žvrkljanim testom. Paniranih kosov ne polagamo drugega na drugega, če ovrtih pa ne pokrivamo, ker obloga odstopi. Za

cvetnje paniranih živil je najpri-

mernejši cvrtnjak (friteza).

Gospodinčna uokviri umetnine

Razširjena dejavnost prodajne galerije — Najbolji materiali, 50 profilov

NOVO MESTO — Novomeška "Gospodinčna" iz Ulice talcev ni bila zadovoljna s svojo podobo in jo je spremela. Gre za lansko spremembu Gospodinčne iz trgovine z mešanim blagom, predvsem s tekstilom in drobnimi predmeti za darila, v prodajno galerijo. Njen lastnik, Tina in Slavko Pavlenč, sta dejavnost nedavno razširila še na uokvirjanje slik in fotografij z najboljšimi uvozimi materiali.

Prije slike, za povrh sposojene, so prisile v Gospodinčno le zato, da bi stene trgovine ne bile tako prazne. Stvar je počasna samra prerašča v nekaj več in lani v čisto prodajno galerijo. Imeli smo že nekaj tematskih razstav, v decembru in januarju pa prodajno razstavo del dolenskih in belokranjskih umetnikov v korist gradnje nove novomeške porodništvene. Otvoritev nove razstave na temo Kapitlja bomo imeli v Gospodinčni v začetku aprila. Poleg tega odkupujemo in komisijo prodajamo slike in ostale umetnine. Pri nas se dobri (in prada) vse, od poslovnih do slik višega cenovnega razreda znanih slovenskih umetnikov Slane, Jakca, Miheliča, Beroviča in drugih, pravi Slavko Pavlenč.

Nekaj zaradi tega, da bi lažje preživel — umetnine, posebno dražje, se v Novem mestu ne prodajajo vsakodnevno kot kruh — še bolj pa zaradi potreba tako strank kot slikarjev sta se Pavlenčeva odločila v de-

Slavko Pavlenč

lavnici poleg galerije dejavnost razširiti na uokvirjanje slik, fotografij, plakatov, posterjev, gobelinov in slih vsega, kar potrebuje okvir. Slavko uporablja pri tem delu uvožene materiale, ki veljajo za najboljše v Evropi. Na voljo je 50 različnih profilov, tako da se da narediti okvir, ki še poudari lepoto vsake posamezne slike ali druge umetnine. S tem, kateri bi bil najprimernejši, si ni treba beliti glave lastniku umetnine, saj ga svetuje Slavko, ki delo potem tudi takoj opravi, če stranka potrebuje sliko takoj. Ponudbo bodo razširili še na aluminijaste okvire in druge sodobne materiale, razmisljajo pa tudi o pripravi unikatnih okvirov za posamezne slikarje ter o izdelavi ogledal, ki prav tako kot umetnina lahko prispevajo k polepšanju prostora.

Z. L.-D.

Težko, a uspešno poslovno leto

Proizvodnja in prodaja se je lani v Krki nekoliko zmanjšala — Dobiček je — V prvih dveh mesecih letos za 18 milijonov dolarjev izvoza

NOVO MESTO — V novomeški tovarni zdravil Krka ugotavljajo, da je bilo leto 1992 eno najtežjih poslovnih let. Podrla sta se dva trga, Jugoslavije in Sovjetske zveze, ki sta bila za Krko zelo pomembna, zaradi česar se je zmanjšala proizvodnja in prodaja. Kljub vsemu ocenjujejo, da je Krka lani dobro poslova-

izvoz še vedno za 22 odst. večji od uvoza.

V Krki ocenjujejo, da je 16-odstotni delež bruto dobička v celotnem produku dober. Najuspenejše farmacevtske firme v svetu, ki imajo lastna zdravila, ga imajo do 22 odst. Ta uspeh je po njihovem predvsem rezultat pametnega obračanja denarja in zmanjšanja števila zaposlenih za okrog 200 delavcev. Letošnji cilj pa je predvsem povečanje do-

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 20. marca, bodo odprte v Novem mestu ob 9. ure, drugod do 17. ure naslednje prodajalne življen:

- Novo mesto: Dolenjska, Samopostežba, Šmihel od 7. do 14.30: mini market Maja, Bučna vas od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Javna skladišča v Bučni vasi

od 8. do 20. ure: Perko, market v Šentpetru od 8. do 19. ure: trgovina Gros, Ragoška 17 od 7. do 20. ure: market Saša, K Roko 33 od 7.30 do 14. ure: mini market Pri kostanju, Prečna

od 8. do 16. ure: mini market Pero, Stopiče od 7. do 19. ure: samopostežba Azalea, Brusnice

- Šentjernej: Dolenjska, Market

- Dolenjske Toplice: Mercator-Standard, Prodajalna Rog

- Žužemberk: Mercator-KZ Krka, Samopostežba

- Straža: Dolenjska, Market

- Novo mesto: v nedeljo od 8. do 11. ure: M-KZ Krka, Prodajalna, Glavni trg 3

od 8. do 11. ure: mini market Maja, Bučna vas od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Javna skladišča v Bučni vasi

od 8. do 12. ure: Perko, market v Šentpetru od 8. do 11. ure: trgovina Gros, Ragoška 17 od 7.30 do 11. ure: mini market Pri kostanju, Prečna

od 8. do 12. ure: mini market Pero, Stopiče od 8. do 12. ure: samopostežba Azalea, Brusnice

hodka na zaposlenega. Formula za to je le na videz enostavna: povečanje prodaje je dodatno zmanjšanje števila zaposlenih za 250. Slednjega naj ne bi dosegli z odpuščanjem (navsezadnje je dela v proizvodnji vsaj zaenkrat dovolj), ampak z stimuliranjem upokojevanja in izločitvijo oz. privatizacijo posameznih služb, ki jih podjetje ne potrebuje nujno.

V novomeški Krki se ukvarjajo tudi z lastninjenjem. Posebna komisija, ki jovo vodi januarja imenovanu namestnik ge-

- Prvi letoski poslovni rezultati so v tovarni zdravil Krka spodbudni. V prvih dveh mesecih je izvozila za 18 milijonov dolarjev, v Sloveniji je prodala za 10 milijonov dolarjev izdelkov, v državah nekdaj Jugoslavije pa za okrog 9 milijonov dolarjev. Uspelo jim je tudi dobiti plačano večino terjatev v državah nekdaj Jugoslavije zvezne

nalnega direktorja Jože Colarič, bo program lastninjenja Krke pripravila do zakonsko določenega datumu. Že sedaj je jasno, da obstaja interes, da bi zaposleni postali večinski lastniki Krke. Ker pa je Krka veliko vredna, verjetno ne bo najlažje zbrati denar za od kup večinske deleži, ki bi jim omogočil prevladujoč vpliv na upravljanje.

Z. L.-D.

KRKIN TRIM KLUB VABI

NOVO MESTO — Planinska skupina Krkinog trim klubu vabi v soboto, 20. marca, na pot po Trdinovi poti. Na pot bodo odšli z avtobusom z novomeške avtobusne postaje malo pred 7. uro zjutraj. Vrnili se bodo v popoldanskih urah. Izstopili bodo v Karteljevem, od tam jo mahnili na grad Hmeljnik, Trško goro, Stari grad do Otočca ter po desnem bregu Krke nazaj v Novo mesto. Zmerno naporne hoje bo za okrog šest ur. Vsi, ki se jim želite pridružiti, pridrite na avtobusno postajo. Popotnike bo vodil Anton Kralj.

Novomeška kronika

GASILCI — Pred leti je Ratež dobil nov gasilski dom. Kot je navada, so ga v glavnem gradili sami krajanji, prispevali pa so tudi precej materiala. Dom namreč naj bi ne bil le za gasilce, ampak nasloplja za potrebe krajeve skupnosti, za razne sestanke in prireditve. A glej ga, šmenta, novi (podjetniški) časi so prinesli tudi nove običaje! Ratežki gasilci so ocitno mislili, da bi bilo dobro z domom kaj zaslužiti, in so ga oddali. Zasebno podjetje, ki se je naselilo v omenjenih prostorih, zdaj ne spusti nikogar več zraven. Tako kaže, da bo odpadel celo tradicionalna marčeva salamiada. Podjetje pa je Ratežane težko ujeziali.

PICA — Ni kaj, v vseh ozirih zelo pospešeno skušamo loviti korak z razvitim svetom! Celo z negativno reklamo. Picerija Capri, ki dostavlja pice — menda sploh ni tako slab — na dom, se po vsem mestu sama reklamira, da picejo grozno in da pridejo vedno prepozno. Pozornost so s tem seveda uspeli zbuditi. Koliko pa je takih, ki si misljijo, naj to počno kar brez njih in tistih, ki se hočejo preprečiti, ali je objavljanje oz. zagroženo res, pa ne vemo.

PICA II — Pice gredo sicer nasloplje kar dobro v prodajo tudi v Novem mestu in tudi tam, kjer ne opozarjajo na zgoraj omenjeni način. Ali je bilo res krivo prvečko povpraševanje ali le toplo pozno zimsko popoldne, ne vemo, vemo pa, da se je v ponedeljek popoldne spravilo nekaj mladcev nad picem in zraven sodečo pijača kar pred picerijo San Sebastian. Za mizo so si naredili streho golfa, ki je bil seveda parkiran tako, da se je komaj dalo iti mimo. Za kakšnim policistom, ki jih je vse nasmejane na dotičnem mestu večkrat videti, pa se je v ponedeljek, ko bi bilo treba narediti malo reda, okoma zmanjšalo.

KRUH — 8. marca, na dan, ki so ga nekateri z gnušom zavrgli kot dan žena, češ da so te že preveč enakopravne, nas je poklical razburjeni ženski glas, da nam sporoči nezaslišano novico: v smetnjaku pred blokom v Ulici Majde Šilc 4 se razkazuje polna kartonska škatla struc, toasta in drugega kruha. Niti brskajoče Ciganke ga niso povohvale! Le kdo v tej prelepi deželi tako grdo laže, da so ljudje že lačni in da nimajo več niti za kruh?

Ena gospa je slišala, da je občinska vladu družno podpisala častno izjavo voznika. Se obeta delo še kakšnemu šoferju za prevoz domov z raznih službenih obveznosti?

IZ NOVOMESKE PORODNIŠNICE

V času od 2. do 7. marca so v novomeški porodnišnici rodile: Silva Barbič iz Dobruške vaši - Tejo, Janja Bajt-Smrkarec iz Črnomlja - Matejo, Majda Košak iz Poljan - Darjo, Milojka Hudorovac iz Loke - Sandija, Jožefa Dragan iz Brezja - Tino, Majda Jakopič iz Učakovcev - Blaža, Vlasta Tomanič iz Črnomlja - Jerneja, Anica Senica iz Dol. Sušic - Boštjanja, Renata Butala iz Metlike - Patricijo, Sandra Milas iz Metlike - Marijan, Sonja Vukčevič iz Bojancev - Dejanja, Jožica Radković iz Drče pri Šentjerneju - Gregorja, Mojca Žagar iz Golobinjka - Anjo, Barica Stajdohar iz Vel. Nerajca - Laro, Vanja Butala iz Kanjžarice - Jana, Barbara Kušman iz Šentjernej - Ano, Martina Štupar iz Vel. Lipovca - Tino, Alenka Salmič iz Gimajne - Jožico, Antonija Mrak iz Vel. Brusnic - Matrica, Sonja Mihelič iz Bereče vasi - dečka, Ljudmila Robida iz Stranske vasi pri Žužemberku - dečka, Doroteja Koren iz Žužemberka - dečka, Marica Kobič iz Dobindola - dečka, Silva Kotar iz Zabukovja - dečka, Zdenka Slobodnik iz Slamne vasi - dečka.

Iz Novega mesta: Majda Mavrič, Majde Šilc 4 - Majo, Alenka Flisar, Majde Šilc 20 - Leo, Marjeta Kroflič s Ceste herojev 24 - Barbaro.

Čestitamo!

Siniša Milojevič

dobre dosedanje prodaje izdelkov Pionirjeve Keramike v Avstriji. Poleg nje sta za tega novomeškega izdelovalca lončenih peči pomembna tudi nemški in italijanski trg, medtem ko se možnost proda v ZDA še nakazuje. Našli so resnega kupca, vendar za sklepjanje posla manjka atest pristojnega inštituta. Dobili naj bi ga na Dunaju, saj v Sloveniji ni inštituta, katerega potrdilo o kakovosti keramike bi veljalo. Prodanje na tuje trge je tudi za Keramiko nujnost, saj je izgubila nekdaj

•

V

sodelovanju

z avstrijsko firmo Rath je Pionirjeva Keramika nedolgo tega razvila novo bio kurišce, ki je zgrajeno tako, da se v kurišče avtomatsko dovaja več zraka, če aparature pokažejo preveliko prisotnost monoksida. Tudi zato, ker se naša država noče odreči davku na tak bio izdelek, je bio kurišče Rath-Pionir za širšo uporabo še predrago.

V Keramiki so že pred nekaj leti posodobili proizvodnjo in začeli izdelovati pečnice po novi tehnologiji, vendar jo še stalno izboljšujejo in izpopolnjujejo. Stalen razvoj in spremeljanje novosti na tem področju je nuja, saj tržišče zahteva vedno kvalitetnejše izdelke. Keramiki na ta način uspeva dosegati s pečmi srednji evropski kakovostni razred in temu primerno dokaj ugodno ceno. To jim je uspelo v zadnjem času od 50 šilingov dvigniti na 78 šilingov za posamezno pečnico.

Ocenjevanje vrednosti v šilingih

ni naključno, ampak izhaja iz dokaj

veliko jugoslovansko tržišče, prodaja na majhnem domaćem trgu pa se je precej zmanjšala. Predvsem manjka kupcev za manjše oz. cenejše peči, od tisoč do dva tisoč mark vrednosti. Letos zaenkrat kaže Keramiki malo slabše, na osnovi temeljite propagandne akcije pa računajo, da se bo prodaja peči doma, predvsem na zunaj slovenskih mej, povečala.

Z. L.-D.

TRGOVINA NOVOTEHNE Z RACUNALNISKO OPREMO

NOVO MESTO — Lokal trgovine Novotehne Barve - laki na Kidričevem trgu v Novem mestu je bil dalj časa prazen, odkar so to dejavnost presečili v novi Trgovsko-poslovni center. Sedaj pa so to poslovalnico št. 8 povsem prenovili in jo v ponedeljek odprli kot trgovino z racunalniško in biro opremo.

DELOVNI OBISK IZ KITAJSKIE — Že od ponedeljka je na enotedenškem obisku v novomeški občini delegacija kitajskega mesta Yixing iz ene najbolj razvijenih kitajskih pokrajin Nanking. Prvi stiki med mestoma so bili navezani že lani, ko sta se mudila v Novem mestu dva profesorja s tamkajšnje univerze, zadnjšji obisk pa je namenjen razvijanju medsebojnega kulturnega, ekonomskoga in drugega sodelovanja. Podpisano bo pismo o nameri, zvrstila pa se je tudi vrsta pogovorov (v Krki, Labodu, GIP Pionir, Revoru) o možnostih neposrednih povezav med posameznimi podjetji oz. industrijskimi panogami. V ta namen so bili v delegaciji poleg vodje Gan Fuhua, podpredsednika meste vlade Yixinga, in vodje oddelka za zunanje zadeve v mestni vladi Feng Chunjina še trije direktorji: Shi Quanlin, direktor tovarne gradbenega materiala, Dong Guoliang, direktor tovarne zdravil, in Liu Zhengde, direktor tovarne oblačil. Na sliki: vodja delegacije Gan Fuhua izroča podpredsedniku novomeške občinske skupščine dr. Antonu Starcu informativni material o mestu Yixing.

Pretehtati vse tehtne pripombe

O ukinjenih, prestavljenih, priključenih in na novo imenovanih ulicah in trgih

NOVO MESTO — Za konec zapisa o zgodovini novomeških uličnih imen, ki je dalj časa tekel v našem časopisu, si poglejmo še, kakšne spremembe osnutke odloka o ulicah v Novem mestu, ki je v javni razpravi do začetka prihodnje meseca, predlagata pri imenovanju oz. poteku novomeških ulic.

Kot smo že zapisali, naj bi od 128 novomeških ulic in trgov več kot pol, natančno 71, na novo imenovali, preimenovali, priključili ali prestavili. Pri teh 71 spremembah pa naj bi po osnutku šlo kar v 47 primerih za novoimenovane ulice; prestavili, ukinili ali spremenili pa naj bi 24 ulic. Oglejmo si jih.

Za novoimenovane ulice ostnutek tale imena: Šentjernejska cesta, Šmarješka cesta, Mirnopeška cesta, Straška cesta, Topliška cesta, Breckfeldova cesta, Seidlova cesta, Rudolfova cesta, Kapiteljska cesta, Stanetova ulica, Komeljeva cesta, Linhartova ulica, Košičkova ulica (najnovješji predlog je Turkova ulica), Florjanov trg, Grosova ulica, Stražno, Trdanova ulica,

čen v Pršernov trg, Društveni trg pa priključen k Cvelbarjevi ulici; Partizanska cesta naj bi bila prikl

SMOLA - Na okroglo mizo o problemih v kmetijstvu, ki jo je Slovenska ljudska stranka pripravila v Semiču, je prišla le peščica kmetov. Očitno je bilo, da je za kmete 18. ura prezgodna za sestanke, posebno še, če je tako lepo vreme, kot je bilo minuli petek. "Se vidi," je zavzidnil eden izmed članov SLS, "da ima naša stranka slabe odnose s krščanskimi demokrati. Če ne bi bilo tako, bi jih lahko prosili, da bi za petek priskrbeli dež ali celo sneg, da bi kmetje namesto na polja in v vinograde prišli na okroglo mizo."

PONZAVANJE - Enemu od kmetov na prej omenjeni okrogli mizi, ki je imel silno željo, da bi vodil razpravo in pokomentiral izjavo vsakega razpravljalca, je od časa do časa celo uspelo, da je prevzel moderatorstvo v svoje roke. Tako je med drugim poprosil tudi "našega predstavnika iz svetovalne službe Ivana Simoniča, da bi nekaj rekel". To seveda ne pomeni, da Simonič, ki je bil pred časom res vedja črnomaljske kmetijske svetovalne službe, sedaj pa je že nekaj mesecov direktor kmetijske zadruge Črnomelj, sedi na dveh stolških hkrati, kaže pa, da nekaterim očitno še vedno ni povsem jasno, kdo je kdo v kmetijstvu.

LEŽEČI POLICAJI - Ko so po novomeških ulicah položili nekaj "ležičnih policajev", so Novomeščani zagnali vik in krik. Kako šele bi se morali pritoževati ljudje iz vasi od Osojnike do Jugorja, ki morajo vsak dan voziti po makadamski cesti, polni reber ali, če bi se izrazili bolj sodobno, ležičnih policajev. Pa še kašna policajka se najde vmes.

Sprehod po Metliki

PRED DNEVI SE JE CELOTNA metliška vlada odpeljala v zidanico v Semiči gori, pa ni šlo za praznovanje rojstnega dne, ampak za podpis pogodb. Na mizi v vinski kleti so podpisali listine za izgradnjo avtobusne postaje. Metliški občinari so pridrveli v Semič po novozačrtanimi cesti skozi Štrekovec, predstavniki Beograd, ki bo v novem poslovno-trgovskem središču v Metliki gradil težko pričakovani objekt, pa so prislikali v "Šokarju" po luknjavični cesti skozi Gradac. Podpisane pogodbe bodo veljale kot pribite, saj se je nekaj Metličanov vrnilo v rojstni kraj v zgodnjih juntrjih urah naslednjega dne. Videti so bili izčrpani in utrujeni.

KAR SEDEM UR JE TRAJAL sestank med vodstvom Studio D in delom pripravljalnega odbora Vinske vigradi. Možje so se v potu lastnega obraza in ob kozarcih dobrega Babovčevega vina pogovarjali o pokroviteljstvu dolensko-beleokranjskega kričača. Studio D je bil to že lani. Zaradi nezačučenih, a objavljenih reklam so Metličani prihranili najmanj 10.000 mark. Letos naj bi bilo podobno, novost pa bo še lokalni radio, ki bo hrmel med fešto po Metliki. Prek njega bo mogoče čestitati, iskati prijatelje, reklamirati, predvsem pa ne bo manjkalo dobre glasbe v času, ko na trgu ne bodo brenkali številni narodnozabavni ansamblji.

NEKAJ VIDNIH BELOKRAJN-CEV TRDI, da so prebivalci ob Kolpi četrtozadni državljanji. V prvi kako-vostni razred sodijo Ljubljanci, v drugega prebivalci ob zahodni slovenski meji, v tretjega tisti blizu severne slovenske meje in končno "bregšarji".

Trebanjske iveri

ZOGOBC MINISTROV - Prejšnji teden so imeli v Trebnjem v trebanjski osnovni šoli posebne vrste športno srčanje. Dobrodelen predstavitev - s plakata se ni doalo jasno razbrati, ali je njen organizator SDSS ali Društvo paraplegikov novomeške regije - je v Trebnju privabilo tudi tri ministre. Izkušček športne predstavitev so namenili Društvo paraplegikov novomeške regije. Na začetku športnega srčanja sta se pomerili reprezentantri paraplegikov Dolenske in Gorenjske v košarki; zmagali so Gorenjci. Temu je sledil malo nogomet z ekipama SDSS z ministrom Janezom Janšem in SKD z ministrom Lojetom Peterletom in Ivom Bizjakom. Začetek tekme se je malo zavlek, saj so čakali na ministra Peterleta, ki je v Trebnju prišel naravnost iz Zeneve. Lepo, da si ministri vzamejo čas vsaj za športno srčanje v tej občini, saj jih drugače tako in tako ni kaj dosti videti v Trebnjem. Sicer pa, kaj bi delali tu, saj so volitve že za nami!

OGRAJA - Cesta, ki pelje iz magistralne ceste Zagreb - Ljubljana v Trebnje, gre najprej čez mostiček, pod njim teče Temenica, pod naseljnim mostom pa je speljana železnica. Pri prvem mostičku nad Temenico je bila pred kratkim prometna nesreča in ograja na mostu je precej poškodovana in zvita, takšna je tudi ostala, čeprav kar kliče po popravilu. Tisti, ki gredo počez ta most, so verjetno že opazili, da lahko skozi luknjo pada otrok. Se splačaigrati z usodo?

REVIIA OTROŠKIH FOLKLORNIH SKUPIN

ČRНОМЕЛЈ - V črnomaljskem Kulturnem domu bo v soboto, 20. marca, ob 18. uri revija otroških folklornih skupin Bele krajine. Na reviji, katere organizator je ZKO Črnomelj, bo nastopilo osem folklornih skupin iz Bele krajine in ena iz Maribora.

KRAJINSKI PARK LAHINJA V KRIŽANKAH

LJUBLJANA - V Kulturno-informativnem centru Krizanke na Trgu francoske revolucije 7 v Ljubljani bo v petek, 19. marca, ob 11. uri odprtva razstava "Krajinski park Lahinja", ki je nastala v sodelovanju med novomeškim in republiškim Zavodom za varstvo naravne in kulturne dediščine in Mestnim muzejem Ljubljana.

BREZPOSELNIH VEČ KOT TUJIH DELAVCEV

ČRНОМЕЛЈ - V črnomaljski občini so izdali tujcem 534 delovnih dovoljenj, od tega 40 za nedolenočen čas, ostala pa za največ eno leto. Večinoma gre za osebna delovna dovoljenja tujcem s I., II. in IV. stopnjo izobrazbe, prevladujejo pa nekvalificirani delavci. Največ tujcev je na seznamih zaposlenih v Beltu, Begradu, rudniku rjavega premoga Kanjizic, Novotekom in Iskri. Med tujci z začasnim dovoljenjem je kar 414 dnevnih migrantov, prevladujejo pa moški, ki jih je kar 295. Sicer pa je bilo ob koncu lanskega leta na zavodu za zaposlovanje iz črnomaljske občine prijavljenih 794 izkalcev zaposlitve. Čeprav je torej brezposelnih več kot tujcev z začasnimi dovoljenji, pa vseh tujcev ne bo mogoč nadomestiti z brezposelnimi. Predvsem bo primanjkovalo zidarjev, voznikov avtobusov in konfekcionarjev. Zato so na Zavodu za izobraževanje in kulturo že pričeli z izobraževanjem brezposelnih za poklic šivilje.

ROMI DELAJO VOZNISKI IZPIT

TREBNJE - V trebanjski občini je nekaj čez 200 Romov, od tega jih več kot polovica živi na Hudejah. Zadnje čase občina Trebnje skupaj s trebanjskim Centrom za socialno delo poskuša rešiti probleme Romov, teh pa ni malo, saj se od ostalih prebivalcev razlikujejo po jeziku, načinu sporazumevanja, odnosu do svoje in tuje lastnine itd. V okviru programa za kvalitetnejše življenje, ki so ga začeli izvajati letos v večnamenskem prostoru na Hudejah, že tečejo tečaji opismenjevanja, predšolske vzgoje in tečaji iz zdravstvene vzgoje. Šola in predavanje bodo med meseca aprila. Najraje pa so Romi obiskovali predavanje o cestoprometnih predpisih. Test je naredilo 12 od 14 Romov.

RAZSTAVA DOMAČE OBRTI

TREBNJE - Društvo izdelovalcev domače obrti bo v Trebnjem organiziralo šesto razstavo domače obrti in kulinarice v avli stare trebanjske osnovne šole. Otvoritev razstave se bo pričela v četrtek, 25. marca, ob 12. uri s krajšim kulturnim programom, na koncu pa bo sprengovor nekaj besed tudi etnolog dr. Janez Bogataj. Razstava bo na ogled do nedelje, 28. marca. V teh dneh bodo izdelki domače obrti tudi naprodaj v samopostežni trgovini trebanjske kmetijske zadruge na Starem trgu in v trgovini Gorca pri Petru Brečarju zraven avtobusne postaje.

O DOHODNINI

Marko Bosiljevac

Optik v Metliki

Ob petkih tudi okulistični pregledi

METLIKA - Konec februarja je Marko Bosiljevac odprt v metliškem trgovsko-poslovnem centru poslovalnico optike. Zanimivo je, da je mladi optik prišel iz Ljubljane, kjer si je nabral že veliko izkušenj, za Metliko pa se je odločil prav zato, ker mesto doslej ni imelo optika.

Poleg okvirjev, tako domaćih, uvoženih kot celo iz lastne proizvodnje, stekel ter vsega, kar sodi k naočnikom, bodo vsak petek od 10. ure naprej tudi okulistični pregledi. »Zelo sem zadovoljen, ker bo zdravnica lahko napisala tudi recepte, kar v Ljubljani v zasebnih optikah ni mogoče,« pravi Bosiljevac. Poleg prodajalne ima še delavnico, kjer bo naočnike tudi popravil ter prostor za okulistične preglede z vso potrebnim opremom. Jutri pa bodo, takoj kot so tudi pretelki petek, v »Optiki Ma«, kakor jo je poimenoval Marko, demonstrirali Cannoneve računalniško vodenje aparatuve za pregled vida. So najovejši dosežek tehnike na tem področju in če bo imel Bosiljevac v bodoče dovolj strank, pravi, da se bo odločil celo za nakup.

»Res je, da sedaj mnogi še ne vedo, da je v Metliki optik, vendar so tisti, ki so me obiskali, zelo zadovoljni s to pridobjitvijo, saj jim bo prihranjena pot v Črnomelj ali Novo mesto. Potrudil se bom, da bom z natančnim delom upravičil njihovo zaupanje,« zagotavlja optik.

M.B.-J.

»Res je, da sedaj mnogi še ne vedo, da je v Metliki optik, vendar so tisti, ki so me obiskali, zelo zadovoljni s to pridobjitvijo, saj jim bo prihranjena pot v Črnomelj ali Novo mesto. Potrudil se bom, da bom z natančnim delom upravičil njihovo zaupanje,« zagotavlja optik.

M.B.-J.

METLIKA - V novem metliškem trgovsko-poslovnem centru, ki je bil zgrajen pred dobrima dvema letoma, je 7.000 kv. metrov poslovnih površin. Od tega jih je kar 2.700 kv. metrov kupilo podjetje SKB Nepremičnine & leasing iz Ljubljane. Sedaj so se odločili, da prostore, ki so bili ves ta čas prazni, gradbeno dokončajo in prodajo po 800 do 1.400 DEM kv. meter, kar je po mnem SKB zelo ugodna cena.

Prostori, ki so v prvem in drugem nadstropju ter v mansardi, so primerni za različne dejavnosti, predvsem za trgovine, gostinstvo, storitvene dejavnosti, a tudi za čisto v mirno proizvodnjo. Poslovno-trgovski center je bil sicer projektiran v časih maloštevilnih trgovin. Vendar v SKB ne bodo vztrajali pri tem, ampak želijo prostore ponuditi v nakup predvsem manjšim podjetjem in podjetnikom.

Ne nazadnje bo prav zaradi tega lahko tudi ponudba veliko bolj pestra. Zato bo arhitektka Nada Matičič iz Studia Line estetsko in hkrati atraktivno preuredila velike prostore v več manjših. Tako bodo naprodaj gradbeno povsem dokončani prostori.

Ker pa bodo zaključnimi deli pričeli te dni, bodo pri ureditvi upoštevali tudi žeje tistih kupcev, ki bodo pohiteli z nakupom.

V SKB Nepremičnine & leasing so pripravljeni, da bo Metlika potem, ko se uređijo razmere v nekdanji Jugoslaviji, prevzela vlogo, kakršno imajo sedaj majhna južnoavstrijska mesta. Po besedah Štefana Koritnika iz SKB bi prav na tem morali graditi svojo poslovno dejavnost tudi mladi podjetniki. Zato so

Črnomelj je v znamenju črnega

Črni vinotoči, smetišča, sečne, gradnje, zaposlovanje — Obilo dela za inšpekto

torje — Petkrat več predlogov sodniku za prekrške

ČRНОМЕЛЈ — Na novomeški upravi inšpekcijskih služb imajo tri inšpektorje manj kot še nedavno, medtem ko se število inšpekcijskih pregledov, izdanih odločb in predlogov sodniku za prekrške napolju povečuje. Samo slednjih je bilo lani v črnomaljski občini skoraj petkrat več kot leto poprej. Toda črnomaljska vlada meni, da to ni opravičilo za neopravljeno delo. Predlagala je, naj na UIS sklenejo honorarne pogodbe, če pač nimajo dovolj inšpektorjev, da bi bili kasnejšo naraščajočim problemom.

Da je nerešenih problemov v črnomaljski občini res veliko, se je pokazalo na nedavni seji izvršnega sveta. Zlasti veliko dela čaka inšpektorja za delo, ki je žal za celo Dolensko le eden. Vse več je primerov nekorektnega odplačevanja plač, medtem ko se je zaposlovanje na črno prav razbohotilo. Slišati je bilo celo za primer, ko je človek prijavljen na zavodu za zaposlovanje, kjer dobiva nadomestilo, na črno pa dela pri zasebniku, ki mu plača le razliko med višino nadomestila in neto plačo, ki bi jo sicer zaslužil pri njem.

Na področju urbanizma v Črnomelu najbolj bodeta v oči dve črni gradnji. Ivanetičev kiosk na avtobusni postaji in večnadstropna stavba Srečka Kosa na Trdinovi ulici. Vendar so pri obeh prišli postopki že tako daleč, da mora za kiosk inšpektor izdati še odločbo o odstranitvi, medtem ko bi za Kosovo posloplje moral izvršiti svet skleniti pogodbo s podjetjem, ki bi zgradbo porušilo. Tržna inšpekcija bo moralna pljuniti v roke, če bo hotela stopiti na prste vsem, ki odprije vinotočo na črno, gozdarska pa, če bo hotela biti kos črnim posekom. Samo lani so zabeležili v

občini več kot 6.000 prost. metrov na črno posekanega lesa, širi pa se tudi lubadar.

Požarna inšpekcija opozarja, da so zaradi kričnega pomanjkanja denarja gasilska društva slabno opremljena. V podjetjih in stanovanjskih blokih priznajujo protipožarnih sredstev, kar pa je najbrž mačji kašelj proti temu, da celo kotovina v Lesu nima uporabnega dovoljenja. Ekošolskim bombam v obliki divjih smetišč so se pridružile še deponije livarskega peska iz Bela, za katerega so nekaj trdili, da je nenevaren, zadnje čase pa je vse pogosteje slišati, da ni povsem nedolžen. Sicer pa bodo imeli v črnomaljski občini gotovo še leta

PROTI UKINITVI ZELENEGA VLAKA

ČRНОМЕЛЈ - Ker je Železniško gospodarstvo prisiljeno racionalizirati prevoze, namerava ukiniti zeleni vlak od Ljubljane do Metlike. Lanskega junija je bil namreč v smeri proti Ljubljani zaseden le 24 odst., septembra pa 28 odst. V smeri proti Ljubljani niso krili niti desetine stroškov, v nasprotni smeri pa komaj 5,7 odst. Toda v črnomaljskem izvršnem svetu so proti ukinitvi vlaka. Menijo, da Republika Slovenija ne sme pustiti Bele krajine brez boljše poslovne zvezke, če že ne da denarja za modernizacijo cest. Zato so predlagali RS, naj subvencionira zeleni vlak proti Beli krajini, tako kot daje denar tudi za zunanje uporabnike doma za dve ura pa 2.000 tolarjev; za domače porabnike so cene za polovico nižje.

Samoprispevkom zbrani denar, za katerega so se Trebanjci odločili leta 1989 in se je iztekel letos konec januarja, so vsa ta leta namenjali za sofinanciranje ureditve prostorov za potrebe otroškega varstva, modernizacijo cest in ulic, za sanacijo vodovodnega omrežja, za sofinanciranje izgradnje gasilskega doma, vzdrževanje dejavnosti kulturnega doma, ureditev parka, zasaditev dreves ob pokopališču, izgradnjo otroškega igrišča, ureditev avtobusne postaje. Sedaj je s tem dotokom denarja konč, svet KS Trebnje se je znašel pred vprašanjem, ali naj kulturni dom zaprete ali pa dolči najemnine. Odločili so se za drugo, in sicer stane najemnine za zunanje uporabnike doma za dve ura pa 2.000 tolarjev; za domače porabnike so cene za polovico nižje.

Namenskega denarja, kot nam je povedal predsednik sveta KS Trebnje Alojz Podbaba, za vzdrževanje kulturnega doma krajne skupnosti ne dobiva, pa tudi denar, ki ga dobijo iz občinskega proračuna za delo krajne skupnosti in denar iz prispevkov za mestna zemljišča ne omogoča, da bi z njim vzdrževali ceste in komunalno omrežje ter poleg tega pokrivali še stroške dvoran.

S koncem samoprispevka pa ne bo prikrajšana le trebanjska kulturna dejavnost, ampak je prenehalo tudi urejanje ulic, vodovoda, skratka, prenehalo se je z urejanjem mesta. V svetu KS nameravajo predlagati še v krajenvi samoprispe

DELAVNICE ZA VODILNE - Ljudska univerza Kočevje poleg standardnih programov izobraževanja odraslih v zadnjem času postavlja veliko skrb tudi izobraževanjem vodilnih delavcev. Izobraževanje vodilnih, za katere se ugotavlja, da jim primanjkuje znanj iz sodobnega podjetništva, poteka v obliki izobraževalnih delavnic. Pred kratkim so se končale izobraževalne delavnice iz managerjevih znanj za vodilne iz Kovicarja, v teh dneh pa se bodo začele delavnice za vse zaинтересirane vodilne iz kočevske in ribniške občine. Priznani slovenski strokovnjaki jih bodo seznanili s sodobnimi načini vodenja podjetja.

ODPLINJAVANJE - Kočevski komunalci se bodo letos lotili sanacije odplinjanja kočevskega smetišča pri Moziju. Čeprav bo smetišče že najkasneje čez dve leti polno, saj se zaradi rednega zaspavanja smeti, ki ga izvajajo v zadnjih dveh letih, sedaj še hitreje polni, komunalci menijo, da je omenjena investicija potrebna. Potrebna je ne le zato, da do samovzgovala ne bi prišlo v času, dokler bodo na smetišču še dovozili smeti, marveč predvsem zato, da bi preprečili, da bi do tega prišlo kdaj kasneje. Ne gre torej le zato, da bo "enkrat za vselej končana fama o gorenju na mozeljskem smetišču", kot pravijo komunalci, ki zatrjujejo, da do gorenja na smetišču v zadnjih dveh letih ni prišlo, marveč tudi iz povsem varnostnih razlogov.

Ribniški zobotrebci

GOSTINCEM NE GRE - Gostinci so vedno med tistimi obrtniki, ki se načasneje pritožujejo, da jim gre posel slab. Če so resnične govorice, da nameravajo sedanji najemniki restavracije Jelka ali po novem hotelu Helena odstopiti od najema, ki so ga šele pred kratkim sklenili, bi bila to lahko ncknška potrditev, da gostincem res ne gre. Ne vemo, če so govorice resnične in če so, tudi ne, kakšni so vzroki. Restavracija oz. hotel se nahaja v samem središču Ribnice in zato na skoraj idealni lokaciji za gostince. Ima velik parkiri prostor in hotelske sobe. Pa vendar trgovskemu podjetju Mercator, ki je lastnik restavracije, ni šlo. Prav tako je izgubo posloval tudi donedavni najemnik Dejan Djuričić.

AKTIVNOST - Ribniški krščanski demokrati so po tem, kar se v Ribnici dogaja, edina resnično aktivna stranka v občini. Za ta mesec imajo že pripravljeno nekaj aktivnosti, namenjenih širšemu krogu ljudi. Skupaj z ribniškimi ženskami iz Slovenske ženske zveze bodo ob materinskem dnevu pripravili razgovor z mag. Angelco Žerovnik o družini, konec meseca pa v okviru priprav na leto turizma razgovor s Slavkom Zgoncem o vzgoji in oskrbi okenskih in balkonskih rastlin.

SLOVENSKI VEČER GLASBENE ŠOLE

SEVNICA - Glasbena šola pri sevnici osnovni šoli Sava Kladnika je pretekel petek pripravila Slovenski večer, priveden na kateri so v 21 nastopih učenci te šole igrali ali prepevali skladbe slovenskih skladateljev Pahorja, Arniča, Mihelčiča, Adamiča, Šivica in drugih ter slovenske narodne. Korepetitor je bila Jelka Gregorčič, študentka na ljubljanskem akademiju za glasbo.

MATERINSKI DAN NA BLANCI

BLANCA - S kulturnim sporedom bodo v nedeljo, 21. marca, ob 15. uri v kulturnem domu na Blanci počastili materinski dan. Nastopil bo tudi moški pevski zbor Svoboda iz Brestanice pod vodstvom Janka Avsenaka. Zatem bo okrogla miza o družini, na kateri bo sodeloval dr. Tone Kunstelj. Vabljeni so mate, očetje in mladina.

MEGLA - V Tehnološki sistemih se najstarejši delavci, ki so okrog 30 let zaposleni v tem podjetju, sprašujejo, kaj bo z njimi, kako se bodo preživili zdaj, ko so se po dolgih letih napornega dela pod milim nebom znašli na cesti. Še zdravnik si ne morejo privoščiti. Medtem ko oni zategujajo pasove, jih drugi popuščajo. Čeprav so od občine kupili službeni avto, se je direktor raje vozil s svojim avtomobilom in veselo nabijal kilometri. Svojemu bivšemu direktorju so delavci očitali, da jim je ukradel stanovanje Pod Vrtačo. Gospod Borštar je že vedel, zakaj se je zadnje čase silno malo zadrževal v podjetju. V januarju so mu načeli le 96 ur.

SAMOPRISPEVKEK - Krajani Mirenke doline Sevnicanom radi očitajo neuspešen referendum za krajevni samoprispevki. V Šentjanžu, Krmelju in Tržiču pravijo, da jim želje Sevnicanov po novi športni dvorani oz. telovadnici ne bi šle tako v nos, če bi v mestnem središču placičali še samoprispevki, takoj kot morajo oni iz žepa primakniti že kakšnih 2.000 DEM, če hočejo kolikaj urediti makadamske ceste.

IZ NAŠIH OBČIN

Šahn najboljši

Igradnja odlagališča odpadkov bo stala 6 milijonov mark

KOČEVJE — Komunala Kočevje, ki opravlja administrativno-tehnična dela za načrtovano izgradnjo regijskega odlagališča odpadkov za občini Kočevje in Ribnico, je v teh dneh posredovala krajanim krajevne skupnosti "Ivan Omera" pojasnila na njihove pripombe k predlagani lokaciji odlagališča v Šahnu. Direktorica Komunale Bernarda Poje upa, da potrditvijo lokacije ne bo težav.

"Lokacija v Šahnu so predlagali gozdarji in je od vseh do sedaj pregledanih možnih lokacij na področju kočevske in ribniške občine najprimernejša že po naravnem varovanju zaradi neprepustnosti zemlje. Odlagališče se bo gradilo in opremilo po najdosobnejših, ekološko nespornejših merilih, razumem pa nezaupanja kranjanov Livolda, da bo res tako. V preteklosti so bili že večkrat prepeljani žejni prek vode, zato je danes kakšno kolik izboljšave težko uresničiti," pojasnjuje Pojetova in pravi, da bi premestile odlagališča na manj primereno lokacijo, kjer so vode, kaverne ali vrtišča, pomenila še toliko več vlaganj v zavarovanje okolja, za kar pa bi bilo 6 milijonov mark, kolikor predvidevajo, da bo stala izgradnja odlagališča v Šahnu, verjetno premalo.

Za odlagališče bi potrebovali 10 ha zemlje, na kateri bi bili poleg deponije komunalnih odpadkov tudi prostor za kompostiranje, baženi za zajetje meteornih in odcednih vod, deponija prekrivnega materiala, prostor za odpadke, ki ne sodijo med komunalne, ter poslovne prostore. Ker gre za izredno drag projekt, v katerega je vključena tudi razširitev obstoječe čistilne naprave ali izgradnja manjše za potrebe odlagališča, bodo odlagališči, ki bo zastavljalo najmanj za 30 let, gradili fazno. Da bi bila gradnja odlagališča cenejša, so se odločili za skupen projekt z ribniško občino, ki trenutno išče najugodnejše možnosti za sortirano zbiranje odpadkov. Odlagališče naj bi bilo zgrajeno do leta 1995, kar bi tudi sovpadalo z napolnitvijo sedanjega smetišča v Mozlju in nujnostjo odlaganja smeti drugod.

M. L.-S.

PREDAVANJE O PRAVICAH INVALIDOV

RIBNICA - V soboto, 27. marca, ob 9. uri dopoldan v dvorani Glasbene šole v Ribnici (zgradba stare občine) predavanje o aktualnih problemih varstva pravic invalidov I., II. in III. kategorije. Predaval bo namestnik predsednika Delovnega sodišča dr. Ivan Žužek. Predavanje in razgovor z dr. Žužkom pripravljata SKD in Slovenska ženska zveza iz Ribnice.

POSVET AKTIVISTOV RK

KOČEVJE - V soboto dopoldan je bil v Domu starejših občanov v Kočevju posvet aktivistov krajevnih organizacij občinskega odbora Rdečega križa Kočevje. Osrednja tema razgovora so bile težave kočevskih socialno ogroženih družin in posameznikov. Aktivisti RK bodo namreč v bodoče sodelovali pri delu socialne komisije pri RK, ki pripravlja spiske za razdelitev paketov.

PRVA ZASEBNA PEKARNA

Karel Kozole, pek z več kot 20-letnimi delovnimi izkušnjami v Merxovi pekarni, je v svoji hiši pri sevnški osnovni šoli odprl prvo zasebno pekarno v občini. Peč in ostalo rabljeno opremo za pekarno, v kateri lahko speče 200 kg kruha na uru, je uvozil iz Švice. Zarobljanje med ljudmi za 7 vrst kruha, prav toliko vrst peciva in za žemljice je veliko, tako da ima tudi žena Olga (na posnetku ob možu) dosti dela v prodajalni, ki je tudi pod streho Kozoletovih. Cene so konkurenčne, Karel pa peče kruh dvakrat dnevno, tako da so zmeraj naprodaj sveži izdelki. (Foto: P. P.)

ZIVAHNA RAZPRAVA O PREDVIDENIH NALOŽBAH V SEVNŠKI OBČINI — POLEMIKA MED ZAGOVORNIKI DOKONČANJA TELEFONIJE V MIRENSKI DOLINI IN TELOVADNICE V SEVNICI

SEVNICA — Sevnčani se ne misljijo odpovedati dolgoletni želji in potrebi ljudi, ki živijo v občinskem središču in tudi v drugih krajevnih skupnostih; gre seveda za telefonadno oz. večnamensko dvorano, ki bi jo zgradili ob osnovni šoli Sava Kladnika in naj bi zanje sprva iz občinskega proračuna primaknili 25 milijonov tolarjev. Krajani v Mirenski dolini pa so na javni predstavitvi predvidenih naložb, ki naj bi prispevale k razvoju občine, prejšnji teden odločno in še bolj goreče kot Sevnčani dovedovali dokaj številnemu občinstvu v dvorani sevnškega gasilskega doma, da ne morejo več čakati na dokončanje izgradnje telefonskega omrežja.

V Šentjanžu, Krmelju in Tržiču zdaj predvsem pričakujejo večjo družbeno pomoč, da bi bilo izmed 4.700 prebivalcev Mirenske doline vsaj okrog 400 kranjanov sposobnih prispevati okrog 4.000 nemških mark za telefonski priključek. Kot je povedal predsednik sveta KS Krmelj, Jože Knez, si zaenkrat tako izdatnega zalogaja ne morejo prisočiti po povprečni plači delavcev tukajšnjih podjetij, ki znaša od 400 do 450 mark. Iz obupa in v znak protesta, ker se pet let akcija za telefonijo v Mirenski dolini ni premaknila z mrite točke (v zemeljski kabel naložen kapital, okrog 200.000 mark, pa bi znali ludje bolje obrniti, tudi če bi vsako gospodinjstvo po 1.000 DEM pustilo na bančnem računu), so nameravali v Sevnico pripravljati večino izmed 600 podprtih, zdaj pa

bi na primer lani posodobljena cesta Šentjanž—Brunk stala zdaj okrog 40 milijonov tolarjev, le okrog 5 milijone manj kot gradnja prve faze telovadnice, ki bi jo potrebovali zlasti za zdrav razvoj otroci oz. učenci sevnške osnovne šole, pa tudi vrtca, OS Ana Gale, Srednje tekstilne šole, članji številnih društav in drugi.

P. PERC

IZ NAŠIH OBČIN

Podaljševanje agonije ali rešitev?

Deljena mnenja poslancev o stanju v Riku — V zameno za pomoč zahtevali opredelitev tehnoloških viškov — Poročila o delu sprejeli

RIBNICA — V petek dopoldan so se v dvorani doma TVD Partizan v Ribnici zbrali poslanci vseh treh zborov občinske skupščine. Zunaj predvidenega dnevnega reda so obravnavali stanje v podjetju Riko, prisluhnili pa so tudi reprezentantom poslancev Benjaminu Henigmanu, ki je spregovoril o svojem delu v državnem zboru.

Direktor Riko Holdinga Mirko Jančigaj je ob pojasnitvi trenutno izredno zaostrenih razmer v Riku na primeru Rikostroja opisal neuspešnost dolgoravnega reševanja Rika. Dejal je, da so mu bili določeni podatki iz njemu neznanih razlogov do pred kratkim prikrivani. Na osnovi teh, sedaj menda objektivnih podatkov je poslancem zatrdil: da lahko Rikostroj v letnem zboru zaposlil 368 delavcev in da bo v tej smernici začel delovati že od ponedeljka dalje.

Jančigajeva obražožitev z ugotovitvijo, da je ob dolgotrajnem in trdem delu vseh zaposlenih Riko možno rešiti, je med poslanci načetela na različna mnenja: od tega, da gre le za podaljševanje agonije Rikovih delavcev, do izraženega prispevanja nad navduševanjem za stečaj oz. likvidacijo Rika. Na predlog izvršnega sveta so sklenili tako: občina bo vodstvu podjetja pomagala, da bo do 25. marca priskrbel denar za decembarske, januarske in februarške plače delavcem, ki so na čakanju. Svojo po-

moč so pogovarjali z zahtevo, da mora vodstvo podjetja v naslednjih desetih dneh opredeliti tehnološke presežke. Skupščina se je zavezala, da bo za rešitev

● Predsednik ribniške občinske skupščine Franc Mihelič je v imenu delegatov čestital predsedniku družbenopolitičnega zbora ribniške skupščine in republiškemu poslancu Benjaminu Henigmanu k njegovemu izvolitvi v državni zbor. Henigman je povedal, da državni zbor čaka veliko dela: letos naj bi menda sprejeli kar okoli 250 novih zakonov. Dejal je, da je kot poslanec na voljo vsem občanom ne le v svoji pisarni v Ljubljani, ampak tudi na domu.

trdili predlaganega imenovanja članov skupščine stavbnih zemljišč. Na predlog poslanskega kluba SKD so zahtevali, naj ta najprej predloži poročilo o svojem delu. Na poročilo o delu občinske upravne organov in nekaterih drugih proračunskih porabnikov v preteklem letu niso imeli večjih pripomb, zahtevali pa so, naj vsi javni porabniki, tudi društva in stranke, ki prejemajo denar iz občinskega proračuna, do 31. marca, ko bo naslednja seja skupščine, predložijo finančno poročilo za preteklo in plan za letošnje leto.

M. LESKOVSKE-SVETE

ANGELCA ŽEROVNIK O VZGOJI MLADOSTNIKA

KOČEVJE - Slovenska ženska zveza iz Kočevja je minuli torek organizirala v dvorani krajevne skupnosti Kočevje-mesto predavanje o vzgoji mladostnika. Predaval je profesorica defektologije z ljubljanskega pedagoškega instituta Angelca Žerovnik. Okoli 30 slušateljev je Žerovnikova uvodoma predstavila znane ugotovitve, da je med vplivi,

vanje presežka delavcev dala pobudo pristojnim ministrom.

Po zagotoviti sklepčnosti skupne seje občinske skupščine so poslanci sprejeli vse predlagane odločitve, niso pa po-

Obljubljen denar za Faro

Obisk predstavnikov ministrstva za šolstvo

KOČEVJE — Na nedavnom razgovoru s predstavniki kočevske občine, osnovnih in srednjih šol ter Glasbene šole sta se državna sekretarka mag. Teja Valenčič in Niko Žibert, ki ima na skribi investicije v šolstvo, podrobnejše seznanila s prostorsko problematiko osnovnega in srednjega šolstva v kočevski občini. Predstavniki ministrstva za šolstvo so si ogledali stavbo stare gimnazije in osnovne šole ob Rinži ter šolo v Fari.

Kočevci so goste opozorili na razkropljenost učnih delavnic. Srednja šola Kočevje širok Kočevja in na probleme, ki izvirajo iz tega, ker sta Srednja šola in Gimnazija združeni pod isto streho. Kot možno rešiti teh problemov so predstavili zamisel o preselitvi Gimnazije v

stavbo nekdanje gimnazije, v kateri trenutno domuje Glasbena šola in Delavska godba in jo bo potrebljeno prej ali slej adaptirati.

Kot problem, ki ga kočevska občina sama ni sposobna rešiti, so navedli obe kočevski osnovni šoli, ki imata pouk v obreh stavbah — nekdanji Bradičevi šoli in stavbi na Trgu zborna odposlanstva, in sicer v dveh izmenah. Ker je rešitev predvidena v republiškem planu, po katerem naj bi v nekaj letih razrešili prostorsko problematiko štirih velikih šol v Sloveniji, so se predstavniki ministrstva za šolstvo dogovorili, da bodo proučili oblikovanje spolne vloge, odnosno do staršev, vrtnikov in do dela. Z veliko topline, ki je poslušalce prevzela in jih nehotno spodbudila k razmišljaju je sprengovila tudi o tem, kako bi lažje vzgajali mladostnike, da bi se izoblikovalo v zdravo osebnost.

M. L.-S.

KOČEVJE ŠE V ZNAMENJU LUTK

KOČEVJE - Ta teden bodo razstavo "V svetu lutk - poskus otroškega muzeja", ki gostuje v Ščeskovem domu, spremljajo sledeteče otroške prireditve: "Naredimo lutkovno predstavo", lutkovni abonoma (1. Robič) VVZ KOČEVJE, bo na sprednu v petek, 19.3., ob 16. uri, ponedeljek, 22. 3., ob 16. uri, torek, 23. 3., ob 16.30 in v četrtek, 25. 3., ob 16. uri na sprednu lutkovna igrica "Moja Pokraculja" (OS Zborna odposlanec Kočevje); v torek, 23. 3., ob 16. uri na sprednu lutkovna igrica "Z

KDO? - Pred Vidom Krško poslava na svojem drogu slovenska in Pergamova zastava. En drug je tam že prazen. Pravijo, da čaka na švedsko zastavo, samo zdaj ni nikogar v Krškem, ki bi jo obesil.

POMAGA - V Leskovcu so šolniki nedavno gostili Toneta Pavčka. Poet, ki se je tega dne na šoli predstavljal s pesniško zbirko, je rekel, naj bi ljudje več brali in se na splošno več ukvarjali s tovrstnimi rečmi. Leskovčani bodo v večini to upoštevali. Prepričali so se namreč, da pesni človeku pomagajo. Tone Pavček se namreč vozi naokoli v prav lepem avtomobilu.

NEKDO JE KRIV - Delavec Vidma zasišujejo. Jasno je, da jih morajo, saj je potrebno najti grešnika, ki je kriv, da je Videm uničen. Bodo že našli kakoge Lojetja, ki je šel v tovarniški menzi dvakrat na ričet in se tako dobesedno začrl v Videmo premoženje. Kajti Franceljni so jo pravčasno popihali. In tudi ričeta oni niso jedili.

COPATI - V parku pred spomenikom dr. Mencingerja, pisatelja in advokata, so bili 11. marca popoldne copati. Ker je šlo za manjše številko, domnevajo, da so ostali za gospodom Personom mlajšim, potem ko jo je na jasno pobudo jezinh Vidmovih sindikalnih straž jadno popihal iz krške papirnice. Pred advokatovim spomenikom se je Anders tik pred izginotjem znesel baje zato, ker še ne pozna dobro Krškega. Če bi dobro poznal mesto, bi se zatekel raje v Ljubljansko banko k Dejanu Avscu, ker ta izpričano rad pomaga tujim medenžerjem.

SMETI - V Velikem Podlogu je zaboljnik za smeti čisto poln. Odpadki so že tudi okrog kontejnerja, kar verjetno pomeni, da je bruhal zaradi vse tiste nesnage.

Novo v Brežicah

MED IN MINISTER - Na posavskih sadarskih dnevih je marsikdo pogrešal ministra za kmetijstvo. Prišlo je precej strokovnjakov iz vse Slovenije in še nekaj njihovih kolegov iz včasih kar preveč čašene tujine. Ministra ni mogel nadomestiti nihče. Pravzaprav tistega, kar bi tak visoki obisk lahko dal kmetijski prireditvi: prizvod po membrnosti in večjo pozornost javnosti. Je pač tako, da minister Osterc za Posavje ni našel časa. Ne bo pa zato zamudil obiska v dolenski prestolnici Zagnaniju. Posavcem ne preostane drugega, kot da za recept vprašajo novomeške kolege, če to seveda ni poslovna skrivnost. Morda bi kakšen koristen napotek izdal tudi novopečeni uspešni podjetniki. K tem se ministri in drugi funkcionarji lepijo kot muhe na med.

KJE JE TO? - V svetovljanski Ljubljani, kjer se zbira vsa smetana slovenske dežele, kjer mesto kar poka od samega znanja, so verjetno v zadregi, ko kdo omeni, Brežice ali kako drugo odročno mestece. V svojem pohlepku po čim večjem zalogaju znanja so verjetno preskočili kakšno lekejo zemljepisa. Podobno se spozabljuje tudi naši kolegi v jutranjem sporedu Vala 202. Ko z velikim navdušenjem preštevajo, koliko otrok je privekalo na dan v slovenskih porodnišnicah, ne štejejo tistih iz brežiške ali trboveljske porodnišnice. Slovenija je majhna, a za mnoge še prevelika.

KRIVEC JE ZNAN! - Tako so rekli poslanci brežiške skupnine in se z dolgimi nosovi razslili. Ko so tako odhajali, so že vedeli, da so za popačenje njihovih obrazov krivi delaveci v zdrženem delu. Nekateri so raje ostali združeni ob delu, kot pa da bi prišli na sejo. Sram jih bodo! Delajo, namesto da bi lepo sedeli v klopi in nalagali delo drugim.

PREDAVANJA ZA BREŽIŠKE KMETE

BREŽICE - Kmetijska svetovalna služba je v februarju in marcu že organizirala celo vrsto strokovnih predavanj in praktičnih prikazov, da bi čim bolj opremila kmete z znanjem. V prihodnjem tednu bo tako kmetijski svetovalec Jože Vovk predaval o namakanju vrtnin in o potrebah po vodi v posameznih tehnoloških fazah razvoja. V ponedeljek bo predavanje ob 16. uri v sejni sobi Kmečke zadruge Brežice, v sredo ob 19. uri pri Martinu Lepšini v Globokem in prihodnji petek ob 19. uri še v gasilskem domu v Arnovem selu. 2. aprila bo dipl. ing. Stane Bevc iz Novega mesta predaval o siliranju krmnih dosevkov. Predavanje bo ob 16. uri v sejni sobi KZ Brežice.

POMOČ PO SUŠI

KRŠKO - Za odpravljanje posledic suše bo dobila krška občina 39 milijonov tolarjev državne pomoči. Poleg teh sredstev bo kmetijstvu namenil krški izvršni svet iz proračuna 30 milijonov tolarjev. Del teh skupno zbranih sredstev bodo v krški občini namenili za nakup koruze, ki bo na voljo že naslednji teden in bo za polovicu cenejša od tiste, ki je sicer na trgu.

IZ NAŠIH OBČIN

Ali bo »Jordan« pod eno streho?

Zaposlovanje invalidov — Posavska gospodarska zbornica zahteva za to področje državne olajšave — Težave in uspehi podjetja Jordan — Zamenjava prostorov

KRŠKO — V območni posavski gospodarski zbornici so pred nedavnim govorili o delu invalidov. Če Slovenija misli drugače, kot mislijo v posavski zbornici, je ta pogovor ne bo spremenil. Dejstvo pa je, da so na omenjeni seji zahtevali, da mora država za invalidske delavnice zagotovljati olajšave.

Če bi družba preko svojih ustanov res vestno ukrepala, kot so zahtevali v zbornici — pogovor v zbornici pač tu nastopa kot najbolj svež lokalni primer tovrstne razprave — bi to pomenilo

Sporni grobovi

Povišanje razburja

KRŠKO — V krški občini je dvignilo precej prahu povisanje pristojbin za grobove. Od lanskega avgusta do letos so za enojni grob plačali 1.000 in za dvojni grob 2.000 tolarjev letne najemnine. Z letošnjim povisanjem znaša cena za enojni grob 1.575 in za dvojni grob 3.150 tolarjev. Komentarji k temu povisanju, ki jih je bilo moč slišati tudi v krški občinski skupščini in na telefonu dežurnega novinarja Dolenskega lista, razlagajo omenjeni dvig cen kot nameru komunalnega podjetja Kostak Krško, da z denarjem od grobov pokrije izgubo.

V Kostaku trdijo, da iz pristojbin za grobove ne kujejo dobička. Velik del tako zbranega denarja gre za pokopališko dejavnost. Tako za letos podjetje načrtauje novo širitev krškega pokopališča. Lani so dobivali dovoljenje za razširitev za eno leto za 42 novih grobnih polj na obstoječi lokaciji v Krškem. To bo zadostovalo samo za leto 1993.

V Kostaku trdijo, da iz pristojbin za grobove ne kujejo dobička. Velik del tako zbranega denarja gre za pokopališko dejavnost. Tako za letos podjetje načrtauje novo širitev krškega pokopališča. Lani so dobivali dovoljenje za razširitev za eno leto za 42 novih grobnih polj na obstoječi lokaciji v Krškem. To bo zadostovalo samo za leto 1993.

Bodo potrdili nova imena za občinski vrh?

Danes seja skupščine

Kje in kdaj lahko oddate davčno napoved

Informacije za Posavje

POSAVJE — Brežičani lahko oddajo napovedi dohodnine na sedežu izpostave Republike uprave za javne prihodek ob 19. marca vsak dan od ponedeljka do petka od 7. do 15. ure in v sredo do 17. ure; ter od 22. do 31. marca pa od 7. do 18. ure in v soboto od 8. do 15. ure.

Občani bodo lahko napovedi prinesli tudi v staro OŠ na Bizejškem,

v prostoru KS Cerkle ob Krki, Dobova in velika Dolina in sicer od 24.

do 27. marca od 8. do 18. ure ter v soboto od 8. do 15. ure.

Naslov za pošiljanje po pošti je: Republiška uprava za javne prihodek, Izpostava Brežice, Trg Izgnancev 17, 68250 Brežice (pripisite še, da gre za napoved dohodnine).

V občini krško lahko oddate napovedi dohodnine na sedežu krške izpostave ob 22. do 31. marca od 7. do 18. ure in v soboto, 27.

marca od 7. do 15. ure. Napovedi lahko oddate tudi na sedežu KS Senovo, Kostanjevica, Raka in Podboče, in sicer 25. in 26. marca od 8. do 18. ure ter v soboto, 27.

marca, od 8. do 15. ure. Po pošti lahko napovedi pošljete na naslov:

Republiška uprava za javne prihodek, Izpostava Krško, Šoferska 1, 68270 Krško (pripisite »napoved dohodnine«).

B. D.-G.

Sevnčani lahko vložijo napovedi na sedežu sevnške izpostave RUJP do 22. marca ob običajnih uradnih dneh in urah, od 22. do 31. marca pa vsak dan od ponedeljka do petka od 7. do 18. ure in v soboto, 27. 3., od 7. do 15. ure. Napovedi je mogoče oddati tudi na sedežih krajinskih uradov na Bučki (od 23. do 25. marca med 7. in 18. uro), na Studencu (od 24. do 26. marca med 7. in 18. uro), v Krmelju (27. marca od 8. do 15. ure), ter Tržiču in Šentjanu (od 24. do 26. marca med 8. in 18. uro). Še naslov za Sevnčane: Republiška uprava za javne prihodek, Izpostava Sevnica, Glavni trg 19/a, 68290 Sevnica (s pripisom »napoved dohodnine«). Vsem občanom, ki bodo napovedi pošljali po pošti, priporočamo, da pošljko oddajo priporočeno, da bodo imeli dokaz o vložitvi napovedi.

DANES SKUPŠČINA V BREŽICAH

BREŽICE — Danes dopoldne se je v restavraciji blagovne v Brežicah začela 2. redna letna skupščina Poslovne skupnosti za vinogradništvo in vinarstvo Slovenije, ki ji predseduje domacin Karl Rcer, sicer direktor Vina Brežice.

POLOVIČ ODPIRA POSLOVNE PROSTORE

DOBONA — Podjetje AFP Dobona, last družine Polovič, je jeseni postalo ekskluzivni zastopnik in nosilec licence firme Adidas za Slovenijo, balkanske države in za del držav vzhodne Evrope. Jutri dopoldne bodo v Dobovi slovensko odprli novi večnamenski poslovni objekt tega podjetja, ki bo služil proizvodnji in trgovini.

IZ NAŠIH OBČIN

Novo lahko zidajo v oblakih

Zakaj Dolenja Lepa vas ni Blatna vas

DOLENJA LEPA VAS — V teh dneh, ko so poti po deželi razmočene od zimske mokrote, v Dolenji Lepi vasi najbrž marsikdo poroča: »Sto sreč, da imamo asfaltiranico cesto.« Tudi če domačini tega ne pravijo, drži, da se v Dolenjo Lepo vas človek pripelje po asfaltu. Cesto so posodobili v zadnjem obdobju.

V tem času so v krajevne skupnosti Veliki Trn, kamor spada tudi Dolenja Lepa, vse do tega trenutka ostal problem v zvezi z gradnjami.

Starčevi o tem razmisljata takole: »Če je nekje po več rodom v hiši, se razume, da bi kateri rad zidal na novo. Tega pa se pride po kolozovu s ceste Krško—Veliki Trn.

Kateri od domačinov bo povedal, kako je bilo to videti v praksi. Pavla in Terezija Starc, naključni sogovornici iz Dolenje Lepe vasi, sta pred časom o tem rekli tako:

»Ime kraja smo že mislili spremeni, ker bi bilo bolje Blatna vas. No, dolgo smo upali na asfalt in zdaj je.

Pavla in Terezija Starc

dostih večje firme s tega območja, čeprav so imeli »majhne plače in težke trenutke«.

Jordan, d.o.o., se v zadnjem času usmerja predvsem v šivanje. Ta del podjetja bo verjetno zagotovil večji dobiček kot drugi del, ki pa je tipično invalidski del, s katerim je podjetje predlanilo začelo proizvajati.

M. LUZAR

• Vodstvo podjetja Jordan se bo, da bo ostalo brez primernih prostorov, o čemer so že govorili. Razpravljalji so o menjavi, s katero bi podjetje Jordan dobilo ustreznejše prostore, v katerih bi lahko opremili delavnice tudi za usposabljanje težjih invalidov. V zvezi z menjavo se bodo morali dogovoriti do konca marca, drugače bo glede na zakon prepreno. Če bo načera s prostori uspela, bo podjetje prišlo pod eno streho. To bi bilo še kako dobrodošla rešitev, zlasti po zahtevki za denacionalizacijo stare deljenjevaške šole, ki jo je Jordan sicer najeval od gasilcev.

Direktor krškega invalidskega podjetja pravi, da so s petimi ljudmi držno začeli izvajati program za usposabljanje invalidov, ki je bil samo na pol dorečen in nestabilen. Izdelovali so elektroelemente za Iskro. Tri meseca po tistem, ko so začeli delati, je bilo posla konec. »In sem ostal s petimi ljudmi brez dela. Doživeljali smo šok in bili smo tik pred tem, da kot firma propademo. Moram reči, da sem se dosti angažiral po Sloveniji, da smo takrat pričeli šivati. Šivati smo začeli brez lastnih strojev, brez vse-

DIREKTOR KRŠKO — Jutri ob 13. uru bodo v tukajšnji knjigarni Opus odpri klubski center »Svet knjige«. V krajšem kulturnem programu bosta sodelovala Stanka Macur in Janko Avsenak. Knjigarna Opus, ki jo vodi direktor Silvester Mavšar, pripravlja otvoritev centra v okviru 300 obletnice smrti Janeza Vajkarda Valvasorja.

TEČAJ IZ RADIESTEZIJE

KRŠKO — V krškem Domu obrtnikov je bil tečaj o temeljnih radiestezijah, ki ga je organiziral Dane Mižigoj prek Društva radiestezistov Ljubljana. Udeleženci so se podrobno naučili s pripomočki iskat nevarna sevanja v prostorih in se poučili o diagnostiranju človekovih bolezni preko glavnih energetskih centrov. Ob zaključku 4-dnevnega tečaja smo se dogovorili, da bo v soboto, 20. marca, ob 10. uri v Domu obrtnikov v Krškem spet tečaj za poglavljajanje pridobljenega znanja. Udeležijo se ga lahko tudi simpatizerji alternativne medicine, ki še nimajo znanja o teh vedah. Udeleženci nedavneg tečaja izražamo zahvalo Obrtni zbornici in Zadružni Resi, Krško, za prostoročje Dolenjskemu listu za objavo oglasa in Danetu Mižigoju za organizacijo tečaja.

IZGNANI SE ORGANIZIRAJO

BRESTANICA — Danes ob 17. uru se bodo v tukajšnji osnovni šoli na ustanovnem občinskem zboru sešli izgnanci iz krajinskih skupnosti Brestanica, Rožno-Presladol, Senovo in Koprivnica. Na ustanovnem zboru vabi iniciativni odbor že včlanjenje izgnancev.

BRESTANICA — Danes ob 17. uru se bodo v tukajšnji osnovni šoli na ustanovnem občinskem zboru sešli izgnanci iz krajinskih skupnosti Brestanica, Rožno-Presladol, Senovo in Koprivnica. Na ustanovnem zboru vabi iniciativni odbor že včlanjenje izgnancev.

ZAPROSLOVANJE V POSAVJU

KRŠKO — Jutri ob 10. uru bo v hotelu Sremič okrogla miza z naslovom Zaposlovanje v Posavju.

Organizirata jo društvo kadrovskih delavcev v Posavju in sevnška območna enota zavoda za zaposlovanje.

Razpravljalji bodo o izvajanjju

Zakona o zaposlovanju tujcev, prihodnji politiki zaposlovanja in sedanji nezaposlenosti.

Znano je, da v krški občini na zavodu za zaposlovanje čaka 145 ljudi, od teh 28 žensk, ki so prišli iz stečajnih podjetij.

Na zavodu je tudi 255 državljanov — od teh 87 žensk — ki so jih v njihovih matičnih podjetjih poslali na cesto kot trajni presežek.

Novinarji Dolenjskega lista komentirajo

Metlika nikoli ne bo imela praznika?

V Metliki sta minili že dve leti brez občinskih praznikov. Potem ko so delegati skupščine občine izglasovali, da dosedanj praznik, ki je bil posvečen napadu na belogradistično postojanko na Suhorju, ne ustreza več, je bil odprt nov, ideološko manj oporečen dogodek. Takšen, ki bi bil vreden praznovanje vseh občanov. Toda takrat si najbrž še nihče ni mislil, da bi v metliški občini lažje zadeti medveda kot pravi datum za praznik. To se je pokazalo šele pozneje, ko se od petih predlogov, ki so prišli na prvi javni natečaj za nov praznik, občinski delegati niso strinjali z nobenim. Še bolj žalostno je bilo po novnjem natečaju, saj se nanj ni odzval nihče.

Predsednik občinske skupščine Branko Matkovič je prišel na novo idejo. Z dopisi se je osebno obrnil na več kot 150 krajanov, znane Belokranjce ter nekatere, ki so poznani kot prijatelji Bele krajine. Poprosil jih je, naj z idejami priskočijo na pomoč. In glej ga, zlomka, tokrat je bil odziv presestljivo velik. Ljudje so poslali kar 18 različnih predlogov za občinski praznik. Medtem ko bo ozzi izbor med njimi opravilo predstavstvo občinske skupščine, bodo končni žegen dali zopet delegati.

Več kot polovica predlagateljev se je zavzela, da bi Metličani po novem praznovali 29. aprila, ko naj bi bile pred več kot šestimi stoletji Metliki podležene mestne pravice. Vendar je že slišati oporekanja nekaterih, da ta datum ne drži povsem in da pravzaprav sploh ni natančno znano, kdaj je Metlika dobila mestne pravice. Zanimivo je, da so delegati o tem datumu že odločali, a se zarj niso ogreli, tako kot tudi ne za predlog, naj bi ostal kar dosedanj praznik, torej 26. november. Vendar je tudi ta datum tokrat dobil precej glasov. Po dva predlagatelja sta se zavzela za dneve, ko je pripeljal v Metliki prvi vlak, ko je bila otvoritev tovarne Beti, pa za 18. september, začetek gasilstva na Slovenskem, ter za 11. november, marinovo.

Težko je reči, ali bi se bilo lažje odločiti za pravi datum, če bi bilo predlog malo, ali bo delo lažje sedaj, ko jih je veliko. Presoja bo zagotovo nekoliko lažja tam, kjer so ljudje natančno navedli datume novih praznikov. Na primer 1. julij, ko je bil ustanovljen metliški rez, ali 28. september, ko je bila ustanovljena XV. SNOUB, ali 15. oktober, začetek prve čitalnice v Metliki. Vprašanje pa je, kaj so imeli v mislih tisti, ki so predlagali obnovo vinogradov, prihod prednikov v našo kraje, zadnji boj proti Turkom. Menda niso pričakovali,

da bo praznovanje trajalo več kot en dan? Povrh pa ni zagotovo, ali je vsem tem dogodkom sploh moč določiti natančen datum.

Odločitev najbrž ne bo lahka. Bo vsaj uspešna? Upajmo, da se ne bo uresničila napoved enega metliških delegatov, ki je ob zadnjem odločanju o praznku na zasedanju občinske skupščine dejal, da kolikor on pozna uglašenost delegatov, Metlika nikoli ne bo imela praznika.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

Meje naivnosti, potrpežljivosti in revolta

Ali se zaupanje v vodilne menedžerje lahko reče naivnost? To velja tudi za podjetje Tehnološki sistemi Sevnica (TSS), ki je nastalo pred 5 leti tako rekoč na pogonu nekdanje Tovarne konstrukcij STT. V teh nekaj letih so zamenjali za krnilom kar nekaj vodilnih v upanju, da bo tovarna le splavala. Zaradi tega se je kovinarjev na občini že oprijel vzdevek, da so večni nergači, da zanje ocitno ni več noben direktor dober, da pa so oni pijanci, lopovi in kraljivci. To mnenje se ohranja do dandanes in jasno je, da v takšni podobi podjetje oz. kolektiv ne more v javnosti uživati velike podpore.

Zadnjemu direktorju Dušanu Borštarju so delavci TSS dolgo verjeli in so bili pripravljeni deleti neplačane nadure, celo ob sobotah in nedeljah. Takih ur je bilo lani čez 14.000. Toda delavcem je vse manj jasno, kako se lahko dogaja, da so imeli dela čez glavo, direktor jih je prepričeval, da je tudi denarja dosti, da pa je bolje, da počaka zunaj, na varjem. Direktor je tudi proti volji zborna delavcev in brez soglasja delavskega sveta potisnil TSS na smetišče republiškega sklada za razvoj. Ravno zaradi domnevnih, pravno nesprejemljivih postopkov delavci TSS zatevajo revizijsko komisijo in izredno zasedanje občinsko skup-

ščine. Hočejo vodstvo, ki jim bo dalo delo in zanj tudi primerno plačalo. Zdaj delavec TSS zasluži okrog 1000 mark, a žal šele v 3 mesecih.

V Sevnici se širijo govorice, da hoče TSS poceni kupiti sevnški podjetnik, trgovec Milan Senič, lastnik Lucie. Ta naj bi se sam hvalil v nekem lokalnu, da je že kupil TSS, kar pa zdaj odločno zanika. Je zgodj naključje, da je sklad za razvoj ravno Seniču imenoval za novega direktorja in da on že po nekaj dnevih piše prve odločbe oz. sklep o pošiljanju 17 delavcem med presežke, od teh 7 med trajne. Sklad in agencija republike Slovenije za pospeševanje prestrukturiranja gospodarstva in spodbujanje prenove podjetij sta javno razpisala zbiranje ponudb za nakup sredstev podjetja TSS. Do 22. marca naj bi bilo že jasno, ali bo med zahtevanimi tudi ponudba Milana Seniča.

Senič pravi, da ne držijo govorice, da bi rad spremenil eno izmed hal TSS v skladisče, ker takega v Posavju preprosto ne potrebuje. Po kapljicah prihaja zelo meglenumi obeti, da ima po njegovem TSS prihodnost in da bi lahko bilo namesto 76 že 100 zaposlenih. Od kod tak optimizem, ve verjetno le on, delavci pa tega preprosto ne morejo verjeti, ker so jih že prevečkrat že prejeli čez vodo. Zato so pripravljeni ob podpori svobodnih sindikatov Posavja celo na najhujšje.

PAVEL PERC

Kupujemo tudi mačka v žaklju

Bežen pogled na police slovenskih trgovin, trgovinic in različnih drugih podobnih lokalov človeka prepiča, da imajo prodajalci na zalogi obilo najrazličnejšega blaga vseh mogočih dobaviteljev in izdelovalcev. Ker je blaga veliko in so si različni primerki robe celo zelo podobni, je včasih kar težko razbrati, kaj se pravzaprav ponuja s polic. Kupcu naj bi bile v pomoč

t. i. deklaracije na blagu. Tovrstni listki tam so ali pa niso, zato so stvari vzelci v roke tudi inšpektorji, ki preverjajo, ali trgovci označujejo, kaj prodajajo.

Na eno takih akcij so republiški in medobčinski inšpektorji odšli pred nedavnim tudi v trgovine v krški občini. Pregledovali so predvsem deklaracije na živilih. Odkrili so kar precej blaga, ki je bilo pomankljivo označeno. V vse trgovine niso šli, kar je po svoje razumljivo, saj se hitro raznesne novice, da na vrata trkajo inšpektorji, in obisk izpade smešen.

Kot ocenjujejo inšpektorji, je stanje glede obravnavanih oznak na blagu dokaj neurejeno, vendar trgovci sami gledajo na to, da bi prodajali predpisno deklarirano blago. Za zdaj v glavnem dodajajo v trgovin slovensko napisan spremni listič s podatki o nazivu artikla, proizvajalcu oziroma pridelovalcu, uvozniku, o sestavinah, roku trajanja in o načinu uporabe. To namreč med drugim sodi v deklaracijo, odvisno od vrste blaga. Najboljši trgovci so že dosegli, da jim tuji dobavitelj blago opremi z deklaracijo v slovenščini. V nedavni akciji v Krškem so to ugotovili na primer pri ananasovem kompotu.

Deklaracijo v jeziku, razumljivem slovenskemu kupcu, mora imeti v naši državi vse trgovsko blago od avtomobila do kvasa, kot bi lahko rekli. Gre za spoščovanje predpisa, a tudi za praktične razloge, ki pomenijo, da nihče ne želi kupiti mačka v žaklju. V trgovini, kjer je spremni list napisan v nerazumljivem jeziku, bi lahko kupec zamenjal, rečeno karikirano, pašteto in hrano za mačko ali pa čistilo z globinskim delovanjem in pecilni prašek. Praktični razlogi pridejo v poštev tudi pri različnih elektronskih aparaturah. Te pa vsakovrstni uvozniki prodajajo pogosto brez garancij in brez navodil, kot lepo kaže vsakdanja praksa. Če kdo misli, da je še zmeraj bolje, zdaj, ko je na pretek različnih aparatur z angleškimi, nemškimi in "taivanskimi" deklaracijami, kot je bilo v preteklosti, ko aparatur na Slovenskem sploh ni bilo moč kupiti, ima celo prav. Toda prav imajo tudi tisti, ki misijo, da na Ponte Rossu ali v Samoboru noben Slovenec ne zahteva k poceni kupljenemu blagu tudi deklaracijo v slovenskem jeziku.

MARTIN LUZAR

Babica je vseeno naš človek

KRŠKO — Rosana Rijavec iz nacionalne zveze pri SLS je pred nedavnim v Krškem povedala, kaj nas dela Slovence. Nacionalna zveza pri SLS v okvirnem programu delovanja v prid slovenstvu predlaga med drugim tole: doslej pridobljena državljanstva je potrebno revirati, pri tem pa upoštevati obvezno aktivno znanje slovenskega jezika, znanje zgodovine slovenskega naroda ter preveriti lojalnost državi Sloveniji.

Je kar upravičena tale predlagana preverka, da ne bi Slovenci tlačila čizma ali »šuh«. Bolj problematičenje predlog o slovenščini, zgodovini in lojalnosti in me v zvezi z njim skrbti za staro mamo, ki se sicer ima za Slovenko, odkar je več ne kopajo v banjici. Stara mama živi bolj na jugu Slovenije. Govori še aktivno, toda po dolensko, natančneje, po podgorško. Zavija po svoje, kot so jo učili njena stará mama, in sicer zavija — kot pač na — tako izrazito kot svojo dolensčino včasih izrazito tolč minister Janša. Tega potem zasmehujejo, zaradi njegove izvirne materinščine ljubljanska mala gospoda, štajerski klajnburger in druga slovenska malomeščanska srečna.

No, omenjena babica Slovenka ve nekaj o Urhu Celjskem in še nekaj drugega o slovenski zgodovini, kolikor so pač gospod povedali, ko je še hodila v verouk. Lojalna pa ni, saj pravi, naj se gre vsaka oblast soliti, če ji ne bo dala niti toliko pokojnine, da bi si lahko na starost kupila po mili volji vsaj Hofmannova gajsta in svežih žemelj. Mogoče se bo babica vseeno izvlekla, ko bodo merili, kdo je pravi Slovenec. Babica ima namreč rada cviček. Cviček je pravo slovensko vino. Zato je babica prava Slovenka. Je torej popolnoma naš človek.

Bog živi slovenski narod in vse njegove nacionalne zveze in zvezde!

MARTIN LUZAR

Dogodki v sliki in besedi

SREČANJE Z ROJAKOM — V četrtek je prišel med svoje prijatelje v Novo mesto znani dolenški partizanski aktivist, poznejši slovenski diplomati Bogdan Osolnik. V hotelu Metropol je bila namreč predstavitev njegove knjige "Med svetom in domovino", ki je pred kratkim sodelovanjem Dolenjske založbe izšla pri založbi Obzora v Mariboru. Zanimive avtorjeve spomine na čas, ki ga opisuje v svoji dokumentarni avtobiografski knjigi, so vsak s svoje plati dopolnili še predstavnik Dolenjske založbe Franci Šali, Staša Vovk, ki je iz knjige prebrala najbolj značilne odlokne, in zgodovinar ter recenzent knjige dr. Janko Pleterski. (Foto: T. Jakše)

»IMAŠ SRCE, DA PRESOJAŠ« — To je bilo geslo nedeljske zelo dobro obiskane in koristne prireditve v sevnškem Slomškovem domu. Beseda je presenetljivo sproščeno tekla o raznih oblikah odvisnosti oz. zavojenosti, zlasti o zagonu mladih, ki so zabredili v močvirje uživalcev mamil, a so nekateri vendarle našli pot, bodisi s pomočjo družin oz. skupnosti dom Pierina ali gibanja Iziv mladih, ki ga poznajo v ZDA. Tega je predstavila vokalno-instrumentalna skupina Krizma iz ZDA, v kateri nastopajo bivši zavojenci (na posnetku) don Pierinovo metodo pa župnik Franc Prelc iz Portoroža in starši, ki imajo izkušnje z pomočjo zavojencem, saj so bili na tej poti njihovi otroci. (Foto: P. Perc)

ŠE BOLJ ODLOČNO ZOPER KAJENJE — Predsednica Zveze društev nekadilcev Slovenije (ZDNES), dr. Marija Djudjevič, je prvikrat sklical sejo predsedstva v Sevnici. To je bilo hkrati priznanje prizadetemu Društvu nekadilcev Sevnici. Še zlasti pa njegovemu neutrudnemu tajniku Janku Blasu in predsedniku dr. Pavlu Zagodetu. Temu je dr. Djudjevičeva izročila posebno priznanje ZDNES (na posnetku), podobno priznanje pa je dobila še dipl. vet. Nives Višnar, profesorica na srednji agroživilski šoli, kjer so uspešno uveljavili prepoved kajenja. V Sloveniji je tudi vse več gostinskih lokalov za nekadilce, denimo Medexov Troj na Miklošičevi v Ljubljani, gostilni Pri Mraku v Ljubljani in Brinovc med Črnčami in Domžalami. Državni svetnik Franc Glinšek je na predsedstvu ZDNES v Sevnici obljubil, da bo dal v slovenskem parlamentu pobudo za sprejem zakona proti kajenju. (Foto: P. Perc)

GOSTINCI! TRGOVCI! GOSPODINJE! — Predstavitev novih vrst skodelice za kavo, rostfrei posodo, jedilni pribor in ostali gostinski in gospodinjski program na debelo in drobno vam nudi novoodprtta specializirana Irgovina na debelo

STIL COMMERCE d.o.o.
BTC — JAVNA SKLADIŠČA
Ljubljanska 27, Novo mesto

VABLJENI!!

trimo

»TRIMO« TREBNJE p.o., Prijatljeva 12, 68210 Trebnje

razpisuje natečaj

za zbiranje ponudb za oddajo v najem obrata družbene prehrane in čiščenje upravnih prostorov z opremo.

Kaj nudimo v najem?

OBRET DRUŽBENE PREHRANE:

- 3 jedilnice,
- opremljena kuhinja,
- 3 shrambe in sanitarije.

In kaj pričakujemo od prevzemnika obrata družbene prehrane?

- priprava in kuhanje dnevnih toplih obrokov (malic) v 2 izmenah s cca 400 obroki,
- priprava in kuhanje jedi po naročilu,
- prevzem vseh zaposlenih v obratu družbene prehrane.

In kaj pričakujemo od prevzemnika čiščenja prostorov?

- čiščenje vseh upravnih in sanitarnih prostorov ter prevzem zaposlenih.

Dodate informacije v zvezi s ponudbo dobite po tel. 44-321 (int. 229) ali osebno na sedežu podjetja.

Rok za ponudbe je 15 dni od dneva objave.

Mirna čaka na epidemijo

V trebanjski občini imajo večino manjših, vaških vodovodov. Ponavadi so ti vodovodi slabovzdruževani, ljudje, ki zanje skrbi, se v glavnem na delo z vodo ne spoznajo. Lani je na pobudu občine Trebnje novomeški Zavod za socialno medicino in higieno vse te vodovode tudi pregledal. Slaba pitna voda pa ne teče le iz vaških vodovodov, zelo slabo vodo že nekaj let pijejo tudi Mirenči.

Mirenčki vodovod je eden največjih v trebanjski občini, narije več kot 2.500 ljudi. Vodovod je že pred leti zgradila tovarna Dana za svoje proizvodne potrebe, potem pa so se njeni priključili tudi drugi prebivalci Mire. Ker potrebuje Dana za proizvodnjo naravno, neklorirano vodo, gre takšna tudi naprej k ostalim porabnikom. Ker seveda voda n klorirana, se pogostejo pojavljajo črevesne bolezni. Pravno epidemijo črevesnih bolezni so na Mireni imeli pred letom in pol, takrat je zbolelo več kot 200 ljudi. Leto poprej je bilo opaziti veliko primerov naležljive zlatenice. Po močni epidemiji črevesnih bolezni je na pobudu Dana prišlo 27. septembra 1991 do sestanka, na katerem so se poleg vodstva Dane zbrali predstavniki mirenške krajne skupnosti, vodstvo trebanjske občine, prisotni pa so

bili tudi predstavniki novomeškega Zavoda za socialno medicino in higieno, republiški in lokalni inšpektorji in hidrogeolog. Dogovorili so se, da bo Dana Mirna obvestila ljudi, da morajo do preklica vodo prekuhavati. Sklenili so, da se mora v roku, ki ne sme biti daljši od enega

dežurni poročajo

IZ STANOVANJA ODNESEL TORBICO - Neznan storilec je 11. marca popoldne neopazno stopil v stanovanje na novomeških Mestnih nivjih in tam lastnici J. R. zmaknil torbico z dokumenti in denarjem. Škode je za 20.000 tolarjev.

UKRADEL AVTORADIO - 12. marca zvečer je neznanec iz odklenjenega osebnega avtomobila, ki ga je Metličan E. M. pustil v Ulici heroja Starihi v Črnomlju, ukradel 20.000 tolarjev vreden avtoradio.

VLOM V ZIDANICO - V noči na 12. marec je bilo na Stražnjem Vrhnu vlomljeno v zidanico M. D. Neznanec je odnesel električno motorno žago, po kuhinjskih omaricah pa brskal še za čem vrednejšim. Zagrebška lastnica je prikrnjana za 35.000 tolarjev.

TAT V ŠOLSKEM KABINETU - 10. marca je v kabinet trebanjske osnovne šole stopil neznanec nepridrav in iz ženske torbe ukradel denarnico ter kartico deviznega žiro računa. R. S. iz Šentruperta je bila ob šest tisočakov.

Ukradeni avto je pri Keboru prepisal nase

Namesto pojasnila direktorju Kebora iz Dobruške vasi

KRŠKO - V odgovoru na pred tedni objavljeni zapis s naslovom »Firme prodajale ukradene avtomobile« je Zdravko Robek, direktor podjetja Kebor iz Dobruške vasi, zapisal tudi naslednje: »Moje podjetje ni kupilo ali prodalo nobenega avtomobila, ampak je samo posredovalo pri prenosu lastništva med prodajalcem in kupcem, ki sta imela ustrezno dokumentacijo. Dokumentacija je bila overjena na občini kot tudi na tehničnih pregledih, skozi katera so šla ukradena vozila. S svojim pisanjem ste škodili tako mojemu podjetju kot meni, zato zahtevam od vas pojasnilo.«

Slednje smo poiskali na krški UNZ, ki je tudi posredovala podatke o uspešni akciji njihovih kriminalistov, s katero se je krepko natrgala mreža tatov in preprodajalcev ukradencih avtomobilov in v kateri naj bi imela svoje vidno mesto tudi zasebeni firmi Avtohit in Kebor. Namesto pojasnila so nam na krški UNZ v premisli o poslovnosti in zakonitosti dela v Keboru ponudili zadnji primer, s katerim se te dni ukvarjajo njihovi kriminalisti. 24. februarja zjutraj je 30-letni Roman B. iz Krškega svoji prijatelji in someščanki, 28-letni Djurdjici Š., ukradel osebni avtomobil Jugo Scala, letnik 1989, pri tem pa ji je neopazno zmaknil tudi osebno izkaznico. Z ukradencem avtom in dokumentom se je odpravil v Dobruško vas v zasebno podjetje Kebor in tam ukradeni avtomobil prepisal nase. Kako?

Iz zapisnika o komisiji prodaji z oznako 82/93 je črno na bele, da je Djurdjica Š. prodala Romanu B. osebni avtomobil Jugo Scala. V Keboru jih ni prav nič motilo, da lastnice ni bilo zraven, da je Djurdjico podpisal kar Roman sam, celo to so si privoščili in napisali, da je osebni avtomobil poškodovan, čeprav policijski posnetki nedvoumno kažejo, da je vozilo popolnoma celo in nepoškodovan. Na ta način so vozilu seveda zmanjšali vrednost, kar je pomenilo tudi manj dajatev ob prepisu in overitvi kupoprodajne pogodbe. Za to uslužo je Roman B. po ugotovitvah krške UNZ Keboru odštel 12.200 tolarjev.

Krški kriminalisti bodo Romana B. seveda ovadili temeljnemu javnemu tožilcu, novo pot na sodišče pa si je zaradi pomoči pri tem opravil prislužil tudi Kebor. Vprašanje je le, če bi direktor slednjega zadovoljen s takšne vrste pojasnilom.

Za eno delo hotel dvojno plačilo

S ponaredki nakaznic je hotel Hamdija Džakulić ogoljufati novomeškega Pionirja — Leto in 8 mesecev zapora — Pripor do sojenja

NOVO MESTO — Vsaj za lani lahko še zapišemo, da je bil 26-letni Hamdija Džakulić, doma iz Cazina v Bosni in Hercegovini, lastnik zidarsko-tesarske firme z imenom »Hamdik« in da je imel z novomeškim Pionirjem sklenjeno kooperantsko pogodbo. V sij sledney danes bržkone nima več, kajti mladenci, ki je mesečno zaslužil vsaj 2.000 nemških mark, se je skregal z belim kruhom in hotel še več. Pri tem pa je stopil v svet kriminala.

S svojo skupino gradbenih delavcev je Džakulić opravljal razna dela za novomeškega Pionirja, vendor s plačili očitno ni bil zadovoljen. Lanskega avgusta je vzel v roke fotokopijo splošnega naloga za prenos denarja, s katerim mu je novomeški Pionir že nakazal plačilo za opravljeno delo v znesku 347.000 tolarjev. Hamdija pa je hotel ta znesek vnovičti še enkrat. Na že omenjenem nalogu, ki ga je tudi potrdila novomeška SDK, je izbrisal datum izdaje 27. maj 1992 in vpisal datum 14. avgust 1992. Tako ponarejeno kopijo je

VETER JE RAZŠIRIL OGENJ

DOL PRI TREBNJEM - V. Z. iz Dola pri Trebnjem je 11. marca na pašniku začigala suho travo. Veter pa je ogenj bliskovito raznesel celo v bližnji gozd in le hitremu posredovanju gasilcev gre zahvala, da ni prišlo do večje škode.

VLOMILEC V ŠPORTNI TRGOVINI

NOVO MESTO - V noči na 8. marca je neznanec vlomlil v športno trgovino Z. L. v Novem mestu in odnesel lok, puščice, samostrel z daljnogledom, puščice za samostrel, moško jakno in ribiški telovink. Skupne škode je za 120.000 tolarjev.

ZGOREL MED SEŽIGANJEM TRAVE

KLEČET - 57-letni Štefan Hrovat iz Klečeta pri Žužemberku je 10. marca delal v vinogradu blizu svojega doma, vmes pa tudi začigal suho travo. Zvečer okoli 18. ure pa sta vaščana Klečeta opazila, kako se ogenj nenavadno širi, in odšla do Hrovatovega vingrada, kjer sta imela kaj videti. Na travniku sta namreč našla mrtvega in obžganega Hrovata. Kako je do nesreče prišlo, policisti ta čas še raziskujejo.

Alkohol pobiral voznike

Znova rekordno leto novomeških sodnic za prekrške — Lani rešile prek 10.000 spisov

NOVO MESTO — Kaže, da novomeške sodnice za prekrške ne bodo zlepia z rok spustili primata, ki ga imajo po uspešnosti in obsegu opravljenega dela v Sloveniji že nekaj let. Tudi lanska zmaga je bila njihova, saj so imele na mizah kar 13.163 različnih spisov, od teh pa jih rešile natanko 10.310.

Kršite varnosti cestnega prometa so še zmeraj tiste, ki najbolj vztrajno polnijo sodniške omare. Po besedah Sabine Jazbec — Ahlin je bilo lani kar 828 prekrškov storjenih z vožnjo brez opravljenega voznika dovoljenja, 820 voznikov je prišlo na zagovor, ker so za volanom sedeli v družbi maliganov, 614 je bilo primerov nepravilnega prehitevanja, 507 je bilo obravnavanih, ker so sedeli v tehnično ne brezhibnih vozilih, več sto je bilo tudi tistih, ki so pedal za plin pritisnali do konca, ne ožirajo se na ometitve, prav tako pa so sodnice za prekrške obravnavale še 760 prometnih nezgod z manjšimi ali večjimi posledicami. In ko smo že pri prometu, omenimo še tistih 163 kršitev, storjenih z nepravilnim parkiranjem. Sabina Jazbec — Ahlin je ob tem primornila, da so kaznovale le najvztrajnejše kršitelje, kajti enostavno niso mogle mimo tega, da so parkirišene težave in zgage eden večji novomeških neurejenih problemov. Zato pa so bile tolikanj strojje kazni za tiste, ki so pred ali med vožnjo pregloboko pogledali z kozarcem; sodnice so lani izrekle 769 ukrepov prepovedi vožnje motornih vozil. Vse večje število prometnih kršiteljev navzici strogim kaznim nedvoumno kaže, da prometna varnost ni odvisna le od policistov in sodnikov, pač pa se bo moral in ta krog vključiti še kdo.

Med kršitelji ostalih zakonov omenimo na prvem mestu Zakon o

odnesel v Ljubljansko banko, TDB Novo mesto, tam zatrdil, da so mu v Pionirju na njegov račun nakazali 347.000 tolarjev, v potrdilo temu pa pokazal fotokopijo popravljenega naloga. Bančna uslužbenka mu je nasedla v znesku 347.000 tolarjev. Hamdija pa je hotel ta znesek vnovičti še enkrat. Na že omenjenem nalogu, ki ga je tudi potrdila novomeška SDK, je izbrisal datum izdaje 27. maj 1992 in vpisal datum 14. avgust 1992. Tako ponarejeno kopijo je

Džakulić je med preiskavo očitane prevare zamikal, trdil je, kako je bil prepričan, da je denar res nakazan, da je nakaznic prejel iz zagrebskega Pionirja, kjer je prav tako opravljala neka dela, itd. Senat mu seveda ni nasedel. Možkar njegovega kovača bi pač moral natancno vedeti, kakšna so pravila v banki, koliko denarja mu kdo kje dolguje, pa tudi to, da zagrebski Pionir posluje kot samostojna firma in da izjava plačila za opravljeno delo zgolj na podlagi kooperantskih pogodb. Za laž je izkazala tudi njegova trditve, da mu Pionir dolguje enkrat po 300 in drugič 400.000 tolarjev, saj tega ni mogel dokazati z nobeno dokumentacijo, za slednjo je celo trdil, da jo ima spravljeno v zagrebskem stanovanju. In še nečesa ne gre preteti: za sporne zneske Džakulić Pionirju ni izstavljal nobenega računa, kot obrtnik pa bi moral vedeti, da je račun pogoj za izplačilo denarja.

Opogumljen s tem uspehom, se je lanskega novembra Hamdija lotil podobnega dejanja. Tokrat je v roke vzel fotokopijo splošnega naloga, s katerim mu je Avtošta Pionir izplačala 100.000 tolarjev, na nalogu, ki ga je potrdila služba družbenega knjigovodstva, pa je ponaredil znesek in datum. Iz sto tisočakov je naredil 2.300.000 tolarjev, namesto 26. maja 1992 pa je vpisal datum 7. november 1992. Takšen ponaredek je nato izročil sodelavcu in mu zabičal, naj bančnikom navede, da denar nujno potrebuje za izplačilo osebnih dohodkov delavcev. Tokrat prevari v banki niso nasedli, še istega dne so politici Hamdijo prijeli in ga zadržali za rešetkami vse do sojenja, ki je bilo minule dni.

ČLOVEŠKE LOBANJE IZ CERKVENE GROBNICE

TREBNJE - Srljivo odkritje škatle s človeškimi lobanji in kostmi v stanovanjskem bloku v Ulici Gubčeve brigade v Trebnjem, o katerem smo na kratko že pisali, ima enostavno in prav nič srljivo razlaglo. Prejšnja lastnica stanovanja in kleti K. M. je namreč preiskovalcem po krajuških brskanjih po spominu prostodrušno povedala, da je bil pred nekaj leti na obisku pri njeni hčeri neki fant, študent medicine iz Nizozemske. Skupaj s hčerjo da sta potem odšla v Gornji Mokronog in tam v kleti cerkve sv. Pavla našla grobno in iz nje pobrala kup kosti. Nekaj jih je neustrašni nizozemski študent odnesel domov, nekaj pa jih je pustil spravljene v kleti, kjer jih je potem našel Novomeščan A. K., ki se je v ta blok priselil. Takšno je torej ozadje odkritja, ki je polnilo stolpce slovenskega časopisa.

Džakulić je med preiskavo očitane prevare zamikal, trdil je, kako je bil prepričan, da je denar res nakazan, da je nakaznic prejel iz zagrebskega Pionirja, kjer je prav tako opravljala neka dela, itd. Senat mu seveda ni nasedel. Možkar njegovega kovača bi pač moral natancno vedeti, kakšna so pravila v banki, koliko denarja mu kdo kje dolguje, pa tudi to, da zagrebski Pionir posluje kot samostojna firma in da izjava plačila za opravljeno delo zgolj na podlagi kooperantskih pogodb. Za laž je izkazala tudi njegova trditve, da mu Pionir dolguje enkrat po 300 in drugič 400.000 tolarjev, saj tega ni mogel dokazati z nobeno dokumentacijo, za slednjo je celo trdil, da jo ima spravljeno v zagrebskem stanovanju. In še nečesa ne gre preteti: za sporne zneske Džakulić Pionirju ni izstavljal nobenega računa, kot obrtnik pa bi moral vedeti, da je račun pogoj za izplačilo denarja.

Opogumljen s tem uspehom, se je lanskega novembra Hamdija lotil podobnega dejanja. Tokrat je v roke vzel fotokopijo splošnega naloga, s katerim mu je Avtošta Pionir izplačala 100.000 tolarjev, na nalogu, ki ga je potrdila služba družbenega knjigovodstva, pa je ponaredil znesek in datum. Iz sto tisočakov je naredil 2.300.000 tolarjev, namesto 26. maja 1992 pa je vpisal datum 7. november 1992. Takšen ponaredek je nato izročil sodelavcu in mu zabičal, naj bančnikom navede, da denar nujno potrebuje za izplačilo osebnih dohodkov delavcev. Tokrat prevari v banki niso nasedli, še istega dne so politici Hamdijo prijeli in ga zadržali za rešetkami vse do sojenja, ki je bilo minule dni.

Opogumljen s tem uspehom, se je lanskega novembra Hamdija lotil podobnega dejanja. Tokrat je v roke vzel fotokopijo splošnega naloga, s katerim mu je Avtošta Pionir izplačala 100.000 tolarjev, na nalogu, ki ga je potrdila služba družbenega knjigovodstva, pa je ponaredil znesek in datum. Iz sto tisočakov je naredil 2.300.000 tolarjev, namesto 26. maja 1992 pa je vpisal datum 7. november 1992. Takšen ponaredek je nato izročil sodelavcu in mu zabičal, naj bančnikom navede, da denar nujno potrebuje za izplačilo osebnih dohodkov delavcev. Tokrat prevari v banki niso nasedli, še istega dne so politici Hamdijo prijeli in ga zadržali za rešetkami vse do sojenja, ki je bilo minule dni.

Nobenega dvoma torej ni bilo, da je hotel Hamdija do denarja priti z goljufijo. Senat novomeškega sodišča ga je zategadel odsodil na 1 leto in 8 mesecov zapora, mu v kazni všel tudi pripor, v katerem je bil od lanskega 7. novembra od 12.20, hrkrati pa mu je izrekel varnostni ukrep izgona tujca iz Republike Slovenije za dobro petih let. Sodba še ni pravnomočna.

B. B.

Dnevno šest kaznovanih voznikov

Navzlic navidezno ugodni lanski beri so posavske ceste najbolj črne v Sloveniji — Tako ali drugače kaznovanih domala 20.000 udeležencev v prometu

KRŠKO — Če je soditi po tem, kar se je zadnjih pet let dogajalo po posavskih cestah, ko so policisti v poprečju našeli kar 234 nezgod letno, potem je lanskih 185 pokov vsekakor spodbudna številka. Tako je ocenil tudi Miha Molan, načelnik inšpektorata policije na krški UNZ, ki je temu podatku dodal, da so lanske nezgode terjale 29 življenj in 226 ranjenih. Ne ozirajo se na to obetavno številko, pa le velja zapisati, da je takšna varnostna podoba najslabša, kar jih poznamo slovenske ceste; upoštevajmo Stevilo prebivalcev, bi Posavju po dosednjih pravilih slovenske črne statistike letno »pripadol« le 12 smrtnih žrtev.

Pogled pod drobnogled pokaže, da je lani kar 87 nezgod prijetilo na regionalnih cestah, najmanj jih je bilo, z razliko od let poprej, na magistralnih. Podobno podobo kažejo posledice: 11 mrtvih je bilo na lokalnih cestah, 10 na regionalnih in 7 na magistralnih. Le vroči ostajajo slajk prej enaki; na prvem mestu je neprimerna hitrost, ki je pobrala 10 življenj, sedem mrtvih je bilo zavoljo vožnje po lev strani ceste, petkrat je smrt kosila po zalogi alkohola. Od vseh naštetih je bilo

kar 80 prometnih nezgod na krških cestah, 60 se jih je prijetilo na brežiških, ostale pa na sevnških. Zanimivo ob tem je, da so bili traktori lani udeleženi v trimajstih nezgod, posledice pa praviloma najhujše. Četrtna, točneje 45 nezgod, je bilo takih, v katerih so bili udeleženi tudi otroci in mladoletniki, eden med njimi je izgubil življenje, 46 je bilo ranjenih. Naj opozorimo, da so otroci lani povzročili kar 21 trkov.

Posavski policisti so zaradi prestopov voznikov lani napisali 120 kazenskih ovadov tožilcem, ob tem pa še 5.500 predlogov za uvedbo postopka sodnika za prekrške zoper 5.814 kršiteljev. S tem spisek kaznovanih še zdalec ni zaključen; medtem ko je bilo predlani izrečenih 5.700 kazni, so jih posavski možje postave lani na mestu prekrška izrekli 10.034, od tega kar 4.600 zaradi prevelike hitrosti. Če k temu pristejemo

ODPELJAL KOLESI Z MOTORJEM

NOVO MESTO - Neznan storilec je 13. marca iz kolesnice stanovanjskega bloka v Metliki ukradel dvoje koles z motorjem, eno je bilo vredno 15, drugo pa 35 tisoč tolarjev. Novega lastnika vozile še iščejo.

VLOM V HIŠO

ČRNOBJELJ - Med 7. in 13. marcem je v Črnomlju nekdo vlomlil v klet stanovanjskega bloka v Črnomlju. Odnesel je več kozarcev različnih kompotov, njihovo vrednost je F. F. ocenil na nekaj tiso

Kdo bo ugriznil v posavsko jabolko?

Nekdaj so se sladokuscem iz Budimpešte, Prage, Zagreba, Ljubljane in z Dunaja cedile sline ob posavskem sadju. Menda si je s tukajšnjim sadjem sladkal življenje tudi sam cesarski dvor na Dunaju. Poznana so bila posavska jabolka, še posebej sevniška in raška voščenka, pišeška marelica in prinele, lopljene in izkoščičene posušene slive. Posavsko sadje je tudi danes zaradi klimatskih razmer lepo obarvano in ima odličen okus. Posavski sadjarji vlagajo v pridelavo čedalje več dela in znanja, vendar jim kljub temu grozi kriza. Pridelajo veliko dobrega sadja, ne znajo pa ga prodati.

V Posavju in na Dolenjskem je trenutno kar 25,8 odst. vseh slovenskih intenzivnih nasadov. V občini Novo mesto, Črnomelj, Metlika in Trebnje jih je 110 ha, v Krškem 501, v Brežicah 318 in v Sevnici 187 ha. V tem okolišu se nahaja dobra četrtina vseh slovenskih nasadov jablan in hrušk, 15 odst. breskev in dobra tretjina riveza. V dolenskih nasadih se zadnja leta povečujejo površine zasajene z orehi in lesniki.

Podatki iz katastra govorijo, da je v okolišu še vedno tudi čez 3500 ha starih ekstenzivnih kmečkih sadovnjakov. Približno tretjino naj bi v prihodnji oblikovali v intenzivne nasade. Poleg tega v teh negognjenih in neškropljениh sadovnjakih raste sedaj doma in v svetu spet zelo iskanou naravno pridelano sadje, iz katerega se da stisniti bio sok, pridelati bio kis, bio suho sadje in še marsikaj, kar se začne z bio.

Učitelji, prvi sodobni sadjarji

V tukajšnjih krajinah je ledino sodobnega sadjarstva zaoral župnik Dragotin Ferdinand Ripšl, ki je v času od 1851 do 1887 služboval v Brežicah, Loki pri Zidanem mostu in Vidmu pri Krškem. Njegovo delo je nadaljeval nadučitelj Alojz Račič, najprej na Čatežu in nato v Boštanj, kjer je osnoval sadarsko podružnico, prirejal razstave, tečaje in vodil šolski sadovnjak. Tudi v Globokem, Cerkljah ob Krki, Artičah, Krškem in Sevnici se je sadjarstvo razvijalo s pomočjo krajevnih učiteljev. V Artičah, kraju, kjer so minule dni zaključili posavske dneve sadjarstva, so imeli šolski sadovnjak že leta 1880.

Jože Vovk iz Kmetijske svetovalne službe v Brežicah v svojem orisu razvoja sadjarstva v Posavju piše, da so leta 1925 domaći trgovci s sadjem (Bibič, Lepšina in Verstovšek) izvazali jabolka preko družbe Kanada. "Sam iz področja Artič, Sromelj in Globokega so izvazili 61 vagonov jabolk naravnost v Prago. Najbolj so šele v promet naslednje sorte: kanada, zlata eneta, baumanova reneta in boskopski kosača. Veliko sadja se je prodalo v Ljubljano, Kranjsko Goro, Zagreb in na Jesenic. Odkupovali so tudi breskev in marelice. Najlepše so bile tiste iz pišeškega in sromeljskega območja. Pišeška marelica je v Sloveniji znana kot najbolj kakovostna avtohtona sorta, ki so jo še konec 50-ih let odkupili do 150 ton na leto."

Na sevniškem koncu je že pred prvo svetovno vojno sadjarstvo vzpostavljalo nadučitelj Josip Mešiček. Prispeval je k cenjenosti jabolčne sorte sevniška voščenka, ustavil zadružno in vzpostavil sušenje sadja. Po 1. svetovni vojni so na Bilejskem sušili lopljene in izkoščičene slive. Tako imenovane prinele so bile zelo iskane v tujini. V 50-ih letih so na zadružnem posestvu v Boštjanu letno vzgojili 120 tisoč sadnih sadik.

Prve plantaže v Sloveniji

Prve večje strnjene nasade so v Posavju takoj po drugi vojni začeli saditi primorski sadjarji, ki so okrog leta 1930 prizvedli v okolico Brežic, Krškega in Zagreba. Začeli so saditi večje strnjene nasade breskev in

prinesli v te kraje tudi sodobnejšo italijansko tehnologijo plantažnega sadjarstva. Toda to so bili še skromni začetki in do današnjih nasadov, v katerih je posajenih tudi do 6 tisoč sadik na hektar je bilo še daleč.

Intenzivno plantažno sadjarstvo se je začelo na državnih posestih. Najprej so sadili hruške in breskev, pozneje tudi jablane. Pionir gostega sajenja v Posavju je bil Gvido Vesel, Primocir iz Trsta. Del 50 hektarskega, za takratne razmere velikega nasada še danes rodi. V začetku 60-ih let so slovenski sadjarji začeli opuščati kmečko travniško sadjarstvo in se odločati za plantaže. V Posavju so takrat

nastali prvi nasadi na generativnih podlagah s 400 do 500 drevesi na hektar. Stroka si je izbojevala širjenje na ravnino, zaradi česar so nastale prve ravniške plantaže v Sevnici in Krškem. Tu je bila načrtovana tudi največja slovenska ravniška plantaža (266 ha), a je bilo zaradi pomanjkanja sredstev zasajenih le 166 ha jablan in hrušk.

Po letu 1971 so se začeli uveljavljati sodobni gosti nasadi na šibkih vegetativnih podlagah z 2000 in več drevesi na hektar. Zdaj so nasadi zaradi hitre rodnosti, velikih pridekov, boljše kakovosti, lažje oskrbe in dobrega finančnega prinosa postali zanimivi tudi za

zasebne kmete - kooperante. V letu 1974 sta tako kmetijski pospeševalci Jože Vovk in inž. France Lombergar iz Kmetijskega zavoda Maribor zasnovala prve plantaže v zasebnih rokah v okviru Sadarske skupnosti Artiče. Nekaj let pozneje se je podoben proces začel še v sevniški in krški občini ter z malo zamude tudi na Šentjernejskem področju.

Sodobna pridelava, pozabljeno trženje

Posavski sadjarji so bili prvi v Sloveniji, ki so začeli z gostim sajenjem jablan, hrušk in breskev. Te obnove sadovnjakov so kaj kmalu dale rezultate, saj je po letu 1980 Posavje postalo največji pridelovalec zelo dobrega sadja v Sloveniji in tudi eden največjih izvoznikov. Danes na relativno majhnem koščku zemlje v 26 odst. vseh slovenskih sadovnjakov, pridelajo dobro tretjino vsega slovenskega sadja.

V 80-ih letih je v nasade prodrla holandska vzgoja s 3000 do 4500 sadikov na hektar in v nasadih nizkih dreves, ki so v dosegu rok. Večvrstne nasade je v letu 1991 zavrl prehod na integrirani način pridelave. Tehnologija pridelave sadja v svetu se nenehno izboljšuje in posavski sadjarji hitro za njenimi izsledki. V zadnjem času so začeli načrtovati še gosteje nasade s super vitkim vretenom, s premerom krošnje od pol do enega metra in s 3000 do 6000 dreves na hektar. Samo za minulo jesensko in sedanjo spomladansko sajenje načrtujejo za okrog 100 ha novih nasadov, od katerih bo večina zasnovana po najmodernejših sistemih.

Sadjarji uvajajo tudi nove sorte sadja ter povečujejo skladische in bladilne prostore, ki pa so, čeprav predstavljajo tretjino slovenskih zmogljivosti (6800 ton), še vedno premajhne. Odločajo se tudi za gnojivo namakalne in oroselalne sisteme, za mreže za obrambo pred točo in tudi za naravi bolj prijazen način pridelave sadja. Proizvodnja posavskoga sadja je že od nekdaj usmerjena v kakovost, ki se je še nedavno prodajala sama po sebi. Sadjarji so se namreč naučili dobro delati, ni pa se jih bilo treba prav veliko ubadati s prodajo.

Zdaj, v spremenjenih tržnih razmerah, ta velika in morda najtežja naloga še stoji pred njimi. In kot kaže, bo najbolj varno, če se je lotijo sami.

Organizirati se bo treba

Prvi poskusi predelave in sušenja presečkov sadja v Posavju zdaj še niso dali vidnejših rezultatov. V Posavju ni velikih sadjarjev, kakršne poznajo na Štajerskem. Mali sadjarji se morajo, če želijo obstati, nujno povezovati, saj jih kar 600 obdeluje tisoč ha posavskih nasadov. Morda ravno zaradi razdrobljenosti tu že leta delujejo najuspešnejše sadarske skupnosti. V regiji že četrto leto mesečno izhaja sadarsko-vinogradniška revija Sad, od lani pa tudi strokovni tednik SVV NOVICE za sadjarstvo, vinogradništvo in vinarstvo. Slednjega izdaja podjetje Sivis, ki je pod vodstvom inž. Franca Kotarja organiziralo tudi prvo zasebno svetovalno službo za sadjarstvo v Sloveniji.

Lani ustanovljeno Sadarsko društvo Posavja je nedavno pripravilo prve sadarske dneve Posavja, ki naj bi postali tradicionalni. Že na letosnjih strokovnih predavanjih in razgovorih, ki se jih je udeležilo okrog 500 različnih sadjarjev, so poleg sodobne pridelave sadja in zaščite sadnih dreves govorili tudi o organiziranju in trženju v sadjarstvu. Za zdaj še nimajo izdelane strategije organiziranosti, trženja in skupnega posavskega ali tudi slovenskega nastopanja na tržiščih. Prve ideje pa so vendarle tu. Kmetijska svetovalna služba je zdaj sicer samostojna, vendar pa bi po predlogu Franca Kotarja posavski sadjarji nujno potrebovali še kakšno alternativno. "Ekonomika naj bo vodilo svetovalnih služb. Če se bo nekaterim sadjarjem splačalo poslušati nasvet, se jim bodo hitro pridružili še drugi," je dejal.

Po njegovem mnenju naj bi za začetek ustanovili sadarski konzorcij Slovenije, ki bi združeval vse sadjarje. Takoj naj bi sprejel slovenski sadarski program in razpisal natečaj za postavitev delovnih skupin za izobraževanje in informacijske sisteme, za uporabne in znanstvene raziskave, za svetovalne službe, drevesničarstvo in uvajanje evropskih tehnologij po sadnih vrstah. Po posameznih območjih naj bi ustanovili tudi pridelovalne skupnosti ali zadruge, poskrbeli za organiziranje trženja, promocije in prodaje ter pospeševali ustanavljanje stanovskih društev.

BREDA DUŠIČ-GORNIK

v poslanski klopi: vida čadonič - špelič

Vida Čadonič-Špelič

Slovenija ima vse pogoje, da uspe

"Pred vas polagam svojih 33 let, svoje znanje in pogum, poštenje in življenjski optimizem," se je pred volitvami lanskega decembra reklamirala novomeška veterinarska inšpektorica Vida Čadonič-Špelič. Dobila je dobro 18 odstotkov glasov volilcev, kar ni bilo dovolj za neposredno izvolitev v državni zbor slovenskega parlamenta, pred mesecem pa je le postala poslanka namesto svojega strankarskega šefa Lojzeta Peterleta, ko je ta postal minister.

nekako tudi za predstavnico mladih v parlamentu, čeprav nisem več rosnost mlada, in upam, da jih ne bom preveč razočarali," pravi Vida Čadonič-Špelič, magistra veterine (z oddan doktorsko nalogu), Belokranjska, ki pa se je že povsem udomačila v Novem mestu.

Se nedolgo tega politika v življenju Vide Čadonič-Špelič ni igrala praktično nikakrsne vloge. Tudi ko jo je prvak Stranke krščanskih demokratov v novomeški občini Marjan Dvornik povabil k sodelovanju, je bila prepričana, da bo to sodelovanje predvsem strokovno. Všeč ji je bilo zavzemanje SKD za slovenskega kmeta in zdelo se ji je, da bi kot strokovnjak s kmetijskega področja - taki strokovnjaki so bili takrat v glavnem le v ljudski stranki - lahko pomagala z nasveti. To svetovanje je kmalu preraslo v aktivno delo v stranki, saj je pritegnil njen program, predvsem pa to, da je v njem človek postavljen na prvo mesto. Ko je bilo treba določiti drugega kandidata stranke za decembirske volitve in ko je padla ideja, naj bi bila to ženska, da bi popravili predvsem zunaj podeželja in med mladino dotele preladujoče mnenje o SKD kot starodolini, nazadnjaški stranki, je bilo jasno, da bo to zagnana veterinarska inšpektorica.

Odločitev za stranko ni bila ravno slaba. Bodo lahko tako rekli tudi volilci?

"Ker sem postala poslanka z zamudo, sem že kar drugi dan morala v komisijo in začevati mnajne poslanskega klubnika. Vsega skupaj sem se kar malo ustrelila. Potolačilo me je, da je delo našem poslanskem klubu zelo dobro organizirano in da je vedno nekdo v stranki, na katerega se lahko obrnem in ki se na določeno stvar spozna. Da bi se sama na vse spoznala, je nemogoče. Vsekakor pa je poslansko delo naporno in odgovorno, tako da bo plača, o kateri so se mediji tako razpisali, kar precej zaslužena. Vidim tudi, da bo treba pred glasovanjem večkrat opraviti s svojo vestjo. Zavedam se, da je za mano več kot tri tisoč volilcev, predvsem s podeželja, ki jih ne bi rada razočarala, čeprav je vprašanje, kaj lahko jaz naredim, saj sem le ena od mnogih. Zelo nesrečna sem bila, ko nam ni uspelo znižati prispevne stopnje za zdravstvo za kmete, čeprav smo stopili skupaj s poslanci ljudske stranke. Zelo me veseli, da je (nespametna) strankarska razdeljenost presegrena, ko gre v parlamentu za interes slovenskega kmeta. Razumem delavce, vendar mislim, da je kmečki poklic vendarle najtežji. Moja naloga bo, da bom skušala

nekaj narediti za slovenskega kmeta, da bi se kmečko delo cenilo ne le z besedami, ampak tudi z denarjem. V zdajšnjem težkem gospodarskem položaju je kmetijstvo še na slabšem. Vidimo Adrio, Videm, Metalno, nihče pa ne vidi dolenskega kmeta, ki vsak dan odda toliko in toliko litrov mleka, pa se nima komu pritožiti, ker je tako slabo plačano. Nekaj je treba storiti, zato sem z veseljem pristala na delo v skupščinski komisiji za kmetijstvo, ki mi jo je ponudila moja poslanska skupina," pravi Špeličeva.

Poleg kmetijstva so ji v poslanski skupini SKD zaupali delo v komisiji za znanost, v komisiji za delo in socialno politiko in v komisiji za zdravstvo. Pravi, da so dobro zadele. Kot kmetijstvo je tudi znanost njen področje. Zdravstvo je človeško bližu, napoveduje pa borbo za izboljšanje delovnih pogojev v Novem mestu, ki so slabli, čeprav ima mesto dobre zdravnike. Najtežje delo pričakuje v komisiji za delo in socialno politiko, saj je trenutno na tem področju v Sloveniji največ problemov, njihova reševanje pa težko. Pri tem je prepričana, da ljudje se vedno preveč poznavajo le pravice, premalo pa dolžnosti, in da je marsikdo premalo pripravljen kaj storiti sam za svoje delovno mesto. "Dosej se ljudi vendarle ni cenilo po znanju in delu, samoiniciativnost in mišljenje s svojo glavo nista bila zaželenja ali vsaj ne spodbujana. To je ljudi uspavalo in to je moja največja zamera prejšnjemu sistemu. Slovenski narod pa je zelo priden, iznajdljiv, posebno mlade generacije so zelo izobražene in prepričane sem, da moramo uspeti, saj imamo vse pogoje za to. Seveda vem, da je težko, če ljudje nimajo dela, če pravna država ne deluje, kot bi moral, če dobro plačani vodilni delavci in politiki ne vedo za osebno odgovornost itd., ampak vsega tega ni mogoče urediti čez noč," pravi Špeličeva.

Vida Čadonič-Špelič je kandidirala na listi SKD. Zatrjuje pa, da bo (tudi) dolenska poslanka. Če bi bilo stališče stranke v nasprotju s pokrajinskim interesom, bi glasovala po vesti. Poslanski klub tako svobodo dopušča. Se bolj kot veterino pa bo v času poslanske službe pogrešala svoje učence s kmetijske šole. Pri delu z njimi si je vedno znova "napolnila akumulatorje".

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

Furman po cest' pelja

Kadarkoli se ozrem tja dol proti vasicam Loška vas, Podhosta, Meniška vas, Sela, Obrh in Podturn pa tja dol do Gač, oživijo spomini na stare čase, ko je tod živel klen rod furmanov. Mnoge sem poznal. Večinoma so že našli svoj mir na pokopališčih okoli vaških cerkvic. Eden od redkih še živečih furmanov je 82-letni Jože Peciga, po domače Cadlov oče iz Obrha.

Potrak na vrata njegovega doma in poprašam po njem, misleč, da ga bom našel pri topli peči. Ali mož je bil zunaj pri kozolcu in podu pa se razgledoval, če so stvari na svojem mestu. Pozdraviva se. Po nekaj besedah me je spoznal, ko pa sem mu povedal, po kaj sem prišel, se je ves raznežil in me povabil v hišo. V kotu za mizo mi je več kot uro pripovedoval o furmanskih časih, ko je bil voznik s parom konj.

"Kako naj ti to razložim, da bi sedanjih rod razumel in doumel tisti čas? Povem pa že takoj na začetku, da so bili to najlepši časi mojega življenja. Pri nas doma in v vseh vaseh so se kmetje pa tudi osobenki pečali, ker so bile naše družine zelo številne, še s prevozništvom ali 'furengom', kot smo rekli. To smo za kratek čas prekinili samo v času košnje ali žetve. Ker se je furmanstvo v teh krajeh podredovalo iz roda v rod, sem tudi jaz začel furati, in to že kot 13-leten fantič."

Jože Peciga pripoveduje, da so vozniki speljali na železnico in žage vse mogoče, največ lesa iz gozdov, ker takrat še ni bilo avtomobilov za take reči. A furman se je moral, kadar je šel voziti v gozd, zelo potruditi. Konje je moral krmiti že pred 2. uro zjutraj, da je lahko ob prvem

svit odšel z doma. Vse drugače je bilo takrat, kadar so bili kratki dnevi. Takrat so si svetili s svetilkami na petrolej. Furman je imel še številne druge skrbi, da je v dolino lahko varno pripeljal hlode, tesan les, oglje in podobno. Voz je moral biti kar se da v redu, furman pa ni smel pozabiti vzeti s seboj cepina, sekire, krme in zobanja za konje. Če je bila vožnja zelo daleč, so vzeli s seboj leseno banko za vodo in kruha. Kruh je bil takrat koruzen ali zmesen. Če sta bila zraven še košček slanine in poliček domačega vina, je bilo to že

pravo bogastvo. Ceste so bile takrat bolj slave. Ko so hlode vlačili iz gobokih dolin, so si med seboj pomagali. Pravi furman ni šel v gozd nikoli sam, saj je bil "furaj" ali priprega vedno potreben. Pomoč je bila posebej nujna v primeru nesreče. V roških hostah je veliko spominskih znamenj, kot so Fabrov križ, Cinkarski križ, Pod križem na Primožu, Pogorelske kapelice in še mnoga druga preprosta znamenja, ki spominjajo, da se je tod kdo smrtno ponesrečil. Furman Jože pripoveduje, da je prevozil vse ceste od nekdanje

Furman Jože Peciga s svojim zvestim konjičkom

slovenci po svetu

Daleč od Slovenije, a vedno med Slovenci

Sest dni po tem, ko je Metličan Franci Majzelj pred natanko dvema desetletjema prišel v kanadski Hamilton, se je že zaposlil, ne da bi znal kaj prida govoriti angleško. A saj se je v okolici Toronto tudi s slovenščino kar dobro znašel: v mnogih trgovinah, gostilnah, obrtnih delavnicah so govorili in še danes govorijo po slovensko.

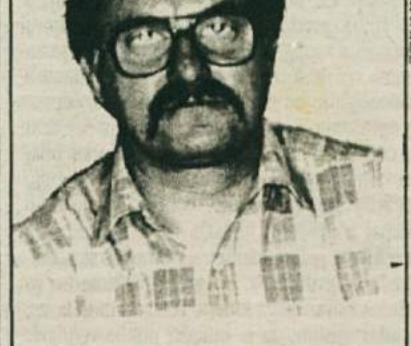
To sploh ne čudi, ko pa v krogu okrog Toronto s premerom 150 kilometrov - kar je za kanadske razmere majhna razdalja - živi od 15 do 18 tisoč Slovencev. Približno toliko torej, kot steje prebivalcev črnomaljske občine. Mnogi teh kanadskih Slovencev si močno prizadevajo, da vpliv tujine ne bi izpulil korenin, ki so jih pognali v Sloveniji, preden so jo zapustili. Se več, želijo si, da bi tudi njihovi otroci, vnuki, pravnuki, čeprav rojeni v Kanadi, vedeli za njihovo domovino. Med tistimi, ki so zraven vedno, ko se med Slovenci v Hamiltonu in okrog njega kaj dogaja, je prav Franci Majzelj.

Slovenci okrog Toronto se združujejo v treh slovenskih župnjah ter številnih društih. Eno izmed njih je športno in kulturno društvo Slovenski park, katerega blagajnik in predsednik upravnega odbora je Majzelj. "Kulturno poslanstvo tega društva je predvsem v tem, da pripravlja prireditve, medtem ko kulturnih skupin nima. Zato pa smo se bolj posvetili športnemu življenu. Naredili smo umetno jezero, ob katerem imamo kamp z 80 prostori, dva plavalna bazena ter številna igrišča za različne športne. V park, ki se preživlja s prostovoljnimi delom, članarino ter izkupičkom od prireditve, je včlanjenih 116 družin. Prihodnje leto, ko bo Slovenski park praznoval 30-letnico, bomo izdali tudi spominsko knjigo," pripoveduje Franci.

Večji poudarek dajejo kulturnemu življenu v Kulturnem združenju Slovencov, ki deluje v okviru cerkve sv. Gregorija v Hamiltonu, katere župnik je belokranjski rojak Franc Slobodnik iz Bojanje vasi. Imajo dve folklorni skupini z imenom Soča, mladinski in mešani

pevski zbor, športno društvo Slovenija, mladinsko organizacijo in slovensko šolo za otroke in odrasle. "Ob slovenskem kulturnem prazniku smo začeli s praznovanjem 25. obletnice dela folklorne skupine, zaključek praznovanja pa bo dvotedenska poletna turneja po Sloveniji. Konec julija bo 40 plesalcev tri dni gostovalo tudi v Metliki in Črnomlju. Takrat bosta pokroviteljstvo nad bivanjem prevzele obe belokranjski občini, medtem ko bo odziteti član folklorne skupine Ivan Navratil iz Metlike, pri kateri sem tudi sam plesal celo desetletje," z zadovoljstvom pove Franci, saj mu je ob nedavnem obisku v domovini skupaj s Silvestrom Mihelčičem mlajšim uspelo, da obisk kanadskih Slovencev ne bo obsegel Bele krajine. Prizna, da so Mihelčiču hvaležni tudi

FOTO: M. BEZEK-JAKŠE

Franci Majzelj

za vse, kar je storil zanje ob dveh objekti v Kanadi. Pevski zbor kulturnega združenja je prav z njegovim pomočjo posnel kaseto, prav tako pa so pod njegovim vodstvom postavili na oder glasbeni musical Maček Muri.

"Obisk folkloristov v Sloveniji je za nas velikega pomena. Ne le zato, ker bomo pokazali, kako znamo plesati belokranjske, štajerske, prekmurske in gorenjske plesa, ampak tudi zategadelj, ker bomo navezali še tesnejše stike z domovino. Zavedamo se namreč, da je prav kultura za nas najpomembnejša vez s slovenskimi običaji, jezikom. Ne nazadnje bo ta obisk nova priložnost, da se tako plesalci kot plesna učitelja Toni Horvat in David Antolin načujo še kaj novega. Želimo namreč, da bi bili naši plesi čim bolj originalni. Imamo srečo, da nas večkrat obiščejo strokovnjaki iz Slovenije, ki nam pomagajo. Folklorna skupina Franca Marolta je ob lanskem gostovanju pripravila kar tečaje za plesalce in učitelje, vneseno pripoveduje Franci, ki ob množici vsega, kar počno Slovenci, ne pozabi omneni slovenske radijske postaje v Torontu, ki pripravi vsak torek dveurno oddajo v slovenščini. Pa seveda vestnikov, ki jih slovenske župnije izdajejo vsak teden.

In ko ga mama spomni, kje vse je že zraven tam v daljni Kanadi, Franci le zamahne z roko: "Ah, kaj, saj že sam več ne vem, kaj vse sem že počel med Slovenci v teh dvajsetih letih! Pa saj to sedaj ni več tako pomembno. Pomenejše je, da tudi moja otroka, 20-letni sin in 15-letna hči, stopata po mojih stopinjah," se je nasmehne Majzelj, ki že skoraj od vsega začetka dela v žlezarni v Hamiltonu. Ta danes še zaposluje 12.000 delavcev, kmalu pa jih bodo odpustili kar 6.000. A Franci se ne boji, da bi bil med slednjimi. "V Kanadi ni pomembno, kdo si, ampak odtehta le, kakšen delavec si. In Sloveni smo pridni. Zagotovo prav nihče ne dela sramote Sloveniji. Tudi to je prispevalo k skupnemu življenu in dobremu sodelovanju med Slovenci tisoče kilometrov daleč od domovine," pravi Franci Majzelj.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

roške žage, Rampuhe, Rese, Cinka, Pogorelca, Podstenic in drugih krajev. Več konj se mu je v teh letih ponesrečilo. Če si je konj zlomil nogo, je bilo konec z njim. Konji so se mu zelo priljubili in nikoli jih ni pretepel z bicem, bič mu je bil le del furmanske opreme. Z njim je pokal, kadar se je bližal domu, in konji so se na take znake živahno odzivali.

Najbolj se mu zdi nepravično, ker furmani niso bili nikoli zdravstveno zavarovani. Njihovi delodajalci, lastniki žag in trgovci v lesom, jim tega niso nikoli uredili, čeprav so jim bili nujno potrebeni. Furmani so bili velikokrat mokri od dežja in snega pa tudi prezevali so pogosto, ker so tudi pozimi odhajali voziti v gozdove, seveda s sanmi.

"Nekega zimskega dne smo naleli na medveda; najbrž smo ga prebudili iz zimskega spanja v brlogu, ko smo iskali hlode pod snegom. Na srečo je bil z nami logar s puško," pove Jože.

Z zatonom furmanov je prenehala tudi domača obrt: kovaštvo,

kolarstvo, sedlarstvo in tudi furmanske gostilne, kjer so se vozniki ustavljalji, so izginile.

"Zaslужek je bil trd, denarja bolj malo. Zgodilo se je, da je pek prinesel v košu kruh, pa nisem imel dinarja, da bi ga kupil. V roških vaseh je bilo nekdaj nekaj gostiln, kjer smo včasih kaj malega pojedli, da so nam dali vodo za konje, drugače je nismo dobili. Če smo dobro zasluzili, smo pili na veselje, če slab, pa na žalost," pravi Jože in doda: "Tudi konji bodo kmalu izumrli, saj premore vas le po enega, več že ne."

Furman Jože Peciga rad pripoveduje tudi, kako je bilo v internaciji v Italiji in Nemčiji, kako je hrepenel po roških gozdovih, kjer je partizan od leta 1942. Po gozdovih in njih lepotah hrepeni še danes. Ce mu je hudo, gre v hlev h konjičku, se nasloni nanj in mu izpove vse bridkosti in nadloge starih let. Poboža zvestega prijatelja in pravi: "Nikamor ne boš šel od hiše, dokler bom jaz živ!"

TONE VIRANT

naše korenine

Bežala sem pred ognjem in vojsko

Irma Metlika iz Šmihela

bil bi spet učiteljica," ne dopušča nobenega dvoma o tej odločitvi. Še najlepši pa je bil prosti čas. Takrat je z vrstniki in učenci rada odhajala na izlete. Gorjance je prehodila po dolgem in počez. Ljudje, ki so delali na podgorskih njivah in v vinogradih, so jo prijazno pozdravljali, ko se je vzenjala proti gozdnu robu, više v gori je srečevala drvarje pa kosce in grablje na košenici. Vsi so jo poznavali. Tudi onkraj gore je krenila v Sošice in vse do Radatovicov, in povsod je imela prijatelje.

"Ne vem, kaj sedaj hočeo Hrvatje," pravi Irma, "saj so bili Gorjanci vedno slovenski! Le Slovenci smo hodili tja gor, na delo in na izlete, le slovenski pesem je bilo slišati. Naši ljudje so hodili kosit in pomagati pri spravilu sena tudi na hrvaške košenice in so se z ljudmi onkraj gore dobro razumeli. Zdaj pa zahtevajo nekateri Gorjance kar zase."

Enajst let je bila Irma v tem podgorskem raju, ki pravzaprav ni bil raj, ampak za učiteljske pojme pekel, kamor si prišel, če oblasti nisi bil preveč všeč. Iz njega je bila pregnana z ognjem. Na Vidov dan, starojugoslovanski praznik, ko so bili starejši pri maši v Stopičah, drugi pa na polju, so se otroci doma igrali z ognjem. Zagorelo je in pol vasi se je spremnilo v pepel. Tudi Irma bivališe. S pogorišča je bila premeščena v šolo na Slatniku. A tudi tu ni bilo miru. Kmalu se je pričela vojna. Italijani so šolo zasedli in se vanjo vselili, otroci in učitelji pa so si morali poiskati gostoljubje v zasebnih hišah. S Slatniku jo je potem služba vodila v Birčno vas. Tudi tu je bila šola le pogorišče, pouk pa je bil v stavbi bližu prav tako požganega ruperškega gradu. Irma je od doma v Šmihelu do šole vsak dan pešačila. Štiri kilometre tja, štiri nazaj. Vmes pa pouk v kmečkih izbah, prirejenih v učilnice. Delo za človeka, ki ima svoj poklic zares rad, tako, kot ga je imela Irma.

V petdesetih letih je Irma, takrat se je že pisala Metlika, kajti poročila se je in rodila hčerko, dobila učiteljsko mesto v domačem Šmihelu. "Učiteljice se v stari Jugoslaviji nismo smele kar tako poročati, slušba je bila prva, potem pa drugo," pravi Irma, ki je že upokojena dvova in živi sama v hiši ob cesti. "Nič mi ne manjka. Sem pri močeh, sposobna za gospodinjska in vrtnarska dela, le bolj počasi gre. Najprej pa moram zjutraj prebrati vse časopise, da zvem, kaj se dogaja doma in po svetu. Naspolj zelo rada berem in delam," pravi Irma in se po pogovoru spet vrne k delu na vrt, da bo do velikonočnih praznikov lepo urejen. Takrat pride na obisk hčerka, ki z družino živi v Nemčiji.

TONE JAKŠE

NAGRADA V ŠMALČJO VAS IN ČRNOMELJ

Žreb je izmed reševalcev 9. nagradne križanke izbral BORUTA CEKUTO iz Šmalčje vasi in BOJANA PEČNIKA iz Črnomelja. Cekuti je pripadla denarna nagrada 3.000 tolarjev (sporoči naj nam številko tekočega računa ali bančne knjižice in EMŠO). Pečnik pa bo prejel knjižno nagrado. Nagrajencema čestitamo.

Rešite današnjo križanko in rešitev poslajte najkasneje do 29. marca na naslov: Dolenski list, Glavni trg 24, 6800 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 11. Ovojnico brez poštno znamke lahko oddate v naš poštni nabiralnik pri vhodu v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 9. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 9. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: FALUN, ISAR, DEFENZIVA, IKONA, LIJ, AP, NV, IZA, NORDIJSKO, S, ETAV, ERA, SMRTNJA, PTAH, NUK, ODJAVA, OR, OČE, SASSANDRA, VALAT, EAM, OTS, INJE, TIP, NAT.

prgišče misli

V največjih umetninah ni napak.
J. GARDNER

Marksizem pomeni duhovno dekadenco, fašizem pa socialno.

E. KOCEK

Umetnost, ki ni v nji nekaj božanskega, večnega, ni umetnost.

M. MAHNIC

Cim bolj je posameznik prebujen in kritičen do institucije, tem bolj je institucija sovražno razpoložena do subjekta.

P. KOVAČ-PERŠIN

Izkušnja sakralnega je sestavni del načina, kako človek biva v svetu.

C. ELIADE

NAGRADNA KRIŽANKA

11

SALOMONOV UGANKAR	ZAHTEVA PROŠNJA	OBOKANO STEBRISCE	SIMON GREGO- CIC	ŽENIN OČE	Hrvatski "PETROL"	AVSTR. PESNIK (RAINER MARIA)	SLOV. ORMORSKO MESTO	DILAVEC V CEMEN- TARSTVU	GLAVNO MESTO JORDANIJE
ŽENSKA, KI PASE ZIVINO									
SKUPEK ORGANOV									
SKOPJE			OPERA RICHARDA STRAUSSA PERZUJSKI KRALJ						
ENOTA ZA RITEM IGRA Z ZOGO					SLADKOV. RIBA	PREPRO- STO POL- STRANIŠCE			
DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	DEKLICA, KI HODI V SOLO	KDOR SUKA		ANGL. FILMSKI REZISER				GLAVNO MESTO FILIPINOV
Hrvatsko PRISTANI- SCHE	BARVA KOZE			KRILOV MAN	KAREL SMOLLE				
AVTOR: RUF				STRICEVA ZENA	ČETRTI RIMSKI KRALJ				
LETALKA					ZIDOVSKI DUHOVNIK NOBLO- VEC ZA MEDCINO				
NEKDANJI JUGOSLOV. NOGOMET- NI SELEKTOR			ZNAČILNO DEJSTVO RIMSKA SEST						NIKELJ BIZMUT
LAGVA, SOD, STEKLENI- CA			LJUDOŽE- REC	SALOMO- NOV UGANKAR	LEPO VEDENJE, OLJKA				
ČEBELJI SAMCI									

zanimivosti iz sveta

Odkrila sta skrivnost življenja

Štiri desetletja so minila od odkritja zgradbe DNA. Odkrite spada med največja in najpomembnejša v zgodovini znanosti. Izumitelja sta zanj prejela Nobelova nagrada.

Bil je lep marčevski večer pred 40 leti, ko sta si v gostilni Orel blizu cambrške univerze v Veliki Britaniji 36-letni Francis Crick in 24-letni James Watson nazdravila s kozarcem pijače in z besedami: "Odkrila sva skrivnost življenja". Res sta jo. Tega dne sta namreč končno rešila uganko, s katero so si leta in leta belili glavo znanstveniki, ko so iskali odgovor na vprašanje, kako se prenašajo dedna sporočila iz generacije v generacijo. Raziskovalca sta v univerzitetnem laboratoriju končno staknila skupaj vse nitke in ugotovila, kako je zgrajena gigantska molekula deoksiribonukleinske kisline, na kratko DNA, osnovna opoka v zgradbi vseh živih bitij.

Molekula ima obliko verigaste dvojne vijačnice. Pri višjih živilih organizmih se nahaja predvsem v kromosomih v celičnem jedru DNA je vezana z beljakovino v takem imenovanem nukleoproteide, posamezni nukleoproteidi so med seboj povezani v verigo, dve takšni nukleotidni verigi pa sta spojeni v DNA, ki nosi dedni zapis in temelji na različnem zaporedju štirih baz.

Watson-Crickovo odkritje je sprožilo pravi plaz novih pomembnih spoznanj. Raziskovalci so po zaslugu njunega odkritja, ki bi ga lahko primerjali z izumom pisave, vse globlje prodirali v skrivnosti življenja; naučili so se brati naravnost iz knjige življenja. Prebrali so genetični kod, odkrili mnoge skrivnosti dednostnega mehanizma žive celice, identificirali in locirali določene gene in se naučili, kako jih prenašati iz enega organizma v drugega ter tako ustvariti

Koristna atomska bomba

V želji po novih spoznanjih znanstveniki segajo tudi po sredstvih, ki imajo v očeh javnosti zelo negativno podobo. Tako so ameriški strokovnjaki za potrese izkoristili poskusno podzemno eksplozijo vodikove bombe na Kitajskem za študijo, ki je dala zanimive rezultate in prinesla nenavadno odkritje. Z analizo udarnih valov in njihovega gibanja v zemeljskih plasti so namreč odkrili, da že kakih 3200 kilometrov pod zemeljskim površjem med plasti raztopljenega železa in kamenja leži podzemna "celina", se pravi 320 kilometrov širok in 130 kilometrov visok del gostejše snovi, kot je njen okolje. Podzemno kopno je najverjetneje prav tako bogato sestavljeno, kot je zemeljsko površje, domnevajo strokovnjaki. Tako je vsaj ena eksplozija atomske bombe bila za nekaj koristna.

zdravnikov kotiček

mr.sc.dr. Tatjana Gazvoda

OTROKOV JOK

Starši si pogosto želijo, da njihovi otroci sploh ne bi jokali. Toda če otrok ne bi nikoli jokal, tudi ne bi nikoli zagotovo vedel, ali ste v vsem poskrbeli za njegove potrebe in nikoli se ne bi mogli v miru usesti in misliti na kaj drugega. Z jokom se dojenček sporazumeva in tudi joče na različne načine, pač glede na to, kaj hoče sporočiti. Dojenček joče, kadar kaj potrebuje. In ker to veste, lahko sklepate, da kadar ne joče, ne potrebuje ničesar. Moral bi biti res hudo bolan, zelo podhlajen ali pa bi se moral dušiti, da bi trpel molče.

Dojenčki nikoli ne jočejo brez vzroka. Nesmisel je govorica, da joče zato, da si razširijo pljuča. Pljuča se popolnoma pretelovadijo z dihanjem, jok pa pomeni, da nekaj potrebuje. Ko ugotovite, kaj je to, in ga potešite, bo nehal jokati. Navadno so te potrebe preproste. Ena izmed njih je lakota. Ko otroka nahranite, ne bo vec jokal. Pogosta pa otroka ni mogoče zlahka zadovoljiti. Zgodi se, da mu starši ponudijo vse, otrok pa joče in joče. Ob tako neutolažljivem otroku je težko ohraniti mirno kri. Običajno starše čustveno vnemirijo. Občutek imajo, da so nekoristni, grabi jih obup in temu sledi jeza, potem se začne staršem dozdevati, da otrok noče nehati jokati. Pozabljam pa, da dojenček ne more nehati, dokler ga ne bo kdo razumel. Starši postajajo vse bolj napeti in, ker so živčni, ne morejo več mirno ravnati z otrokom in zato ta le še bolj joče. Nekaterih izbruhov joka so krivi prav starši s svojo živčnostjo. To otrok začuti po tem, kako ravnajo z njim, in po glasu.

Zakaj otrok joče in kako ga pomirimo?

Lakota je pri dojenčku najpogosteji vzrok joka in ga je tudi

pobudo (Nobelovec ga je do lani tudi vodil) in zanj namenili 3 milijarde dolarjev. Cilj projekta je izrisati natančen "zemljevid" položajev in povezav vseh sto tisoč človeških genov in zaporedja 3 milijard kemičnih kodov v nizih DNA, ki tvorijo kromosome v jedrih celic človeškega telesa. Dejansko to pomeni izrisvanje genetskega načrta, ki vsebuje prav vse potrebne podatke za zgraditev človeškega bitja, od barve oči, las, velikosti in drugih telesnih značilnosti do inteligence, obnašanjskih vzorcev in nagnjenosti k različnim bolezni.

"Menili smo, da je naša usoda zapisana v zvezdah," pravi Watson, "zdaj pa vemo, da je zapisana v naših genih."

Doslej je bilo identificiranih 6100 človeških genov in samo droben delček zaporedij. To je sicer za tri leta raziskovanj videti malo, vendar pa delo na osnovi že narejenega zdaj napreduje hitreje. Prav v tem času, ko je znanstveni svet slavil 40-letnico odkritja strukture DNA, so iz enega od raziskovalnih laboratorijskih sporočili, da so identificirali gen, ki je odgovoren za nekatere oblike neozdravljive živčne bolezni,

amiotrofične skleroze.

Odkrivanje takšnih genov, ki so vpleteni v nastanek posameznih bolezni, je še posebej zanimivo za zdravstvo. Odpirajo se namreč vznemirljive možnosti pravočasnega zdravljenja zdaj neozdravljivih bolezni, odkrivanje novih zdravil ter preprečevanje nastanka bolezni. V ne tako daljni bodočnosti, že čez nekaj desetletij, se bo zdravstvo v temeljih spremeni, napoveduje poznavalci. Od zdravljenja že nastalih bolezni se bo odločno usmerilo v preprečevanje. Zdravniki bodo na osnovi genetičnih pregledov ugotavljali, katere bolezni najbolj ogrožajo posameznika, ta pa se bo potem lahko z ustrezno prehrano, načinom življenja, jemanjem zdravil in rednimi pregledi učinkovito ubranil zdaj smrtnih in težko ali sploh neozdravljivih bolezni, kot je denimo rak. Hkrati bo imelo zdravstvo v rokah tudi nove načine genetičnega zdravljenja takih bolezni, kot je denimo aids.

Vsega tega Crick in Watson nista niti slušila, ko sta pred 40 leti v gostilni Orel nazdravila svojemu odkritju.

MiM

najlažje odpraviti. Raziskave so pokazale, da je mogoče lačnega dojenčka potešiti edino z mlekom. Seveda bo otrok rad posesal sladkano vodo ali dudo, toda že čez nekaj trenutkov bo spet zavekal. Potolažimo ga lahko le tako, da mu napolnimo želodek s hrano. Somo s sesanjem, povezanim s prijetnim okusom, ne bomo ničesar dosegli.

Bolečina vsekakor že od prvih trenutkov življenja izvove jok. Vendar je včasih težko ugotoviti, ali otrok joče, ker ga kaj boli ali zaradi česa drugega. Lahko se zgodi, da bo otrok nehal jokati, ko ga boste dvignili, hkrati pa bo pri priči na enem ali drugem koncu iztisnil zrak. Ali lahko domnevamo, da je jokal zato, ker ga je črvičilo? Morda ga je zaradi tega bolel trebušek, morda je bil želodek nepriljivo napuhnj, mogoče pa otrok sploh ni jokal zaradi tega, pač pa je po naključju takrat iztisnil zrak.

Nekatere vrste bolečin izvovejo zelo jasno reakcijo: če je mleko v steklenički ali voda v kopeli le za nekaj stopinj pretopla, bo otrok brisko zajokal. Tudi če ga bomo piknili z varnostno zaponko, ne bo posebno navdušen. Za majhne sunke in udarce pa se dojenček v prvih tehničnih življenja še zmeni ne. Posebno še, če se udari v roko ali nogo. Ovojnica nekaterih živcev se dokončno oblikuje še več mesecev po rojstvu, zato je dojenček za nekatere vrste bolečine manj občutljiv kot večji otrok.

Premični dražljaji kakrsnoki vrste izvovejo jok. Nenadni močni glasovi, nepričakovana svetloba, oster ali grenak okus, mrzle roke, preveč segreta majica, preveč smeha ali žgečkanja, premetavanja ali objemanja je za otroka lahko odveč. Vse, kar je nepričakovano, posebno še, če ima dojenček občutek, da bo padel ali da ga bo kdaj izpustil iz rok, lahko povzroči resničen strah. Ne samo da bo dojenček zajokal, tudi prebledel bo in se tresel.

Pri manjši nezgodi, če se dojenček na primer udari z glavo ob podboj, ko ga nesemo skozi vrata, je zelo verjetno, da se bo jokal vsaj toliko zaradi presenečenja nad udarcem kot zaradi bolečine same.

(Se nadaljuje)

K praktični KRIŽ A Ž

Trenčkot

Prav lahko se zgodi, da zadnji topli dnevi še ne napovedujejo zime, vendar pa se bliža čas, ko bomo topla zimska oblačila začeli pospravljati v omare, ven pa vleči lažja. Kaj bo v prehodnih dneh nadomestilo topel zimski plašč, jakno, parko, bundo? Vodilno modno oblačilo bo trenčkot. Cenjen bo klasični plašč v stilu Dirka Bogarta z njegovimi žepi, pasom, epoletami in vsem, kar sodi zraven. Pomladni trenčkot bo vseh dolžin. Po želji oz. v skladu s postavo moda daje na izbiro tako kratko plašč in jekleno kot podaljšan jopič, in kot rečeno plašč a la Bogart. Barvna lestvica je taka kot za druga oblačila. Posebej modna barva je drap, družbo pa ji delajo vsi peskasti toni, veliko je svetlosive in pastelnih odtenkov, nečno modre, vaniljeve, svetlo zelene.

Čiščenje zlata in platine

Če se boste odpravili čistiti zlato ali platino, je prav, da veste, kako se pravilno lotiti dela. Platina ne potemni in tudi kislina ne vpliva nanjo. Zato jo čistite z raztopino detergenta ali milino in jo popivajte do suhega. Površin dragocenih zlatih predmetov pa se ne dotikajte, razen kadar z njih rahlo obrisečete prah s čisto, suho krpo za brisanje prahu ali krpo iz jelenje kože. V navadnih krpah so lahko ostri delci prahu, ki poškodujejo kovino. Potemnelo zlato z manj karati očistite s sredstvom za čiščenje srebre z dolgotrajnim delovanjem. Kadar predmeta ne potrebujete, ga zavijte v krpo iz jelenje kože ali v mehak papir, ki ne vsebuje kislino. Sicer pa bo najbolj prav, če čiščenje najdragocenejših zlatih predmetov zaupate zlatarju.

KAMNITI VITEZ - Na hodniku frančiškanskega samostana v Novem mestu lahko občudujemo kar tri viteške nagrobnike. Njihovo prvotno mesto je bilo v cerkvi med grobnicami upodobljenih odličnikov, a so jih sredi 19. stol., ko so v cerkvi menjali tlak, prestavili. Najbolje je ohranjen nagrobnik Ivana Lenoviča, generala Vojne krajine in lastnika vrste gradov od Otočca in Mehovega do Pobrežja. Imena kiparja, ki je okrog leta 1569 izklesal kamnitega viteza, na žalost ne poznamo, znani sta le začetnici njegovega imena G.S., in pa to, da je po vsej verjetnosti deloval v Ljubljani. (Pripravila umetnostna zgodovinarka Marinka Dražumerič)

Iz Trdinovih zapiskov

Potrežljivost - Dolenjski kmetje so sploh kaj dobrovoljni pijančki, ali umejo tudi brez težav anati se uživanja, če je sila. Ne bodo zato ne godrnjali, ne kleli, ne dolgove delali, ne kradli. Le zgovorni ježiček postane jím nekoliko bolj molčeč.

Zoper kolero imeli so 1836. v vsaki hiši melisni duh in komilice, ker se je to s prižnico priporočilo. Glede stranišč so delali razno, zdaj moral se ves gnoj precej sproti spravljati, zdaj zoper razkopati, da njegov smrud prežene kolero. Gospoda pa so šla v Vragov log in so to bolezen streljala! češ da s tem okuženi zrak pretresajo in očistijo. Zdaj pa možki naj raje imajo brinjevec in glavo česna.

O slovenščini - "To me prav veseli, da so začeli še gospodje spet obravljati našo kranjsko špraho, da ni treba več človeka sram biti, če govori kranjski in če nemški ne zna, kakor je to bilo pred." (67 letna starka iz Mirne) "Prav tako sem vesel kakor sv. Simeon, ki je učakal dan da vidi izveličarja, jaz pa sem doživel spet tiste čase, ko se naš jezik spet spoštuje in smo začeli dobivati od gospode slovenske dopise. Samo to me žali, da se ne piše vse po kranjsko, nemščina naj gre nazaj med Nemce, za nas Slovence je prav in po pravici, da se govori in piše vse po slovensko (kmet iz Šmarjetje).

Lastnosti gospode - Na gospodi rade družijo se tri lastnosti: nemčurja, kurbarija in brezumna zapravljivost.

Zlaha najblža često pride jemat in krasit, ko človek še umira - ostuden egoizm kakor i v drugih rečeh.

Samo zelo redki grobovi so nekoliko bolj bogato opremljeni, arheologi menijo, da se je iz rodu teh oseb kasneje razvil vodilni sloj halštatskih aristokratov-knezov. Iz te kulturne skupine obdobja žarnih grobišč se je v naslednjih generacijah razvila bogata dolenjska halštatska kultura starejše železne dobe.

Halštatska doba

V drugi polovici 8.stol. pred n.št. se je na Dolenjskem zgodil radikalni preobrat v čaščenju mrtvih in v načinu pokopavanja: prehod k inhumaciji (pokopavanje nesežganih mrljev) v velikih gomilah. Tedaj se začenja veliki gospodarski in kulturni vzpon na Dolenjskem kot posledica močno diferencirane družbe prebivalcev, kar spoznamo iz grobnih pridatkov tistega časa. Starejša železna doba v Sloveniji, še posebej na Dolenjskem, je v strokovnih krogih znana kot "jugovzhodnoalpska halštatska kultura", ki tudi v mednarodnem merilu zavzema visoko mesto in sodi med vodilne regije halštatske dobe v Evropi. Nosilec te kulture je bila prazgodovinska rodovno-plemenska družba, katera so načelovali halštatski aristokrati - knezi. To je bilo vojaško plemstvo, katerega družbeni položaj razberemo v grobovih z reprezentativnim orožjem, dragocenimi bronastimi pivskimi posodami in pokopom jezdnega konja. Ti aristokrati so tvorili vodilni sloj v starejši železni dobi in južnem predalpskem prostoru. V okviru te slovenske halštatske kulture se je razvila tudi posebna toreveciščna umetna obrt, oblikovana v bronasti pločevini, ki jo imenujemo situlski umetnost. Iz prizorov na figuralno okrašenih situlah - vedrichah in na pasnih ploščah spoznamo "dvorni" način življenja halštatskih aristokratov pri določenih plemenskih svečanostih,

Tone Knez
②

Arheološko bogastvo Novega mesta

ki so jih spremljala tekmovanja, dvoboji, popivanja, ples in ljubezenske igre. V arheoloških krogih imenujemo te prizore figurativno kot "praznik situ". V Novem mestu smo doslej odkrili že šest figuralno okrašenih situ.

Halštatski prebivalci - popularno jim pravimo Iliri, čeprav za to ni trdnih dokazov - so svoje mrtve pokopavali v velikih zemljenih gomilah. Večina so to družinsko-rodovne gomile z 20 - 40 grobovi, ki so krožno vkopani v

Figuralna bronasta situla iz knežjega groba

Teta Pepa

Zelo jo pogrešam. Vedno kadar grem mimo kraja, kjer je živila, zastanem in se ji spominim. Ni več njene hišice, ni več topline njene sobe, ni več sproščenega nasmeha. Pa ni umrla, še vedno živi teta Pepa, samo odseliti se je morala iz našega kraja, ker je bila preveč dobra.

Bila je invalidka. Težko se je poškodovala, ko je v hudi vročici skočila skozi okno. Poslej je bil zanjo ves svet okno njene tople sobice. A je bila klub temu vesela, srečna in živahnja. Večkrat sem se spraševala, ali ni morda srečna prav zaradi tega, ker je njen svet tako majhen in v njem ni prostora za velike zvitosti sveta. Čutila pa sem, da je srečna tudi zato, ker ji v srcu

Ana:

Ovca

V našem kraju nismo nikoli gojili ovac. Vaščani so bili revni kmetje in vsak je redil le eno kravo, malokateri je imel dve. Pa se je nekdo spomnil, da bi bilo dobro, če bi zaceli z ovčjerejo. Skoraj vsaka hiša se je odločila, da bo imela ovce. Tudi mi.

V bližnje mesto so jih pripeljali cel kamion. Medve s sestro sva se napotili po našo ovčko. Ni bilo težko najti kraj, kjer so ovcе delili, že od daleč se slišalo blejanje. Okrog kamiona so se drenjali odjemalci. Ob ovcah je bilo tudi nekaj jagenjčkov. Ker je bilo vse pomesano, so ubogi jagenjčki jokajte iskali svoje mamice, te pa tudi niso bile tiho, saj so pogrešale svoje mladiče.

Nama s sestro je bila dodeljena velika ovca. Veselo sva jí nataknili vrv okrog vrata in hoteli čim hitreje zapustiti blejališče. Toda ovca je bila drugačnih misli. Z vsemi štirimi se je uprla in se ni premaknila. K nji je pritekel jagnje in poiskalo vime. Tako sva ugotovili, da je jagnje najbrž od najne ovce, zato sem ga vzela v narocje, sestra pa je poprijevala vrv in nekako sva se izvlekla iz gnezce. Sklenili sva, da bova šli po bližnjici domov.

Knalu se je ovca spet uprla. Je bila vrveč zategnjena? Ni. Rinem ovco, pa nič. Postavim jagenjčka pred njo, a ovca je trmasta. Kaj storiti? Ne pomagajo ne mule prošne ne grožnje s šibo. S sestro sva odnehal in sedli v senco. Domu nas pričakujejo, medve pa nisva niti na pol poti. Lahko drugam, vsi so odšli po svoje ovce z vozovi ali pa so jih gnali v čredi, medve pa pač s

gori plamen dobre, ki ga ni moglo nič ugasiti.

Pa je neki "dobri" človek ugotovil, da dobi teta Pepa vsak mesec nekaj denarja. Sposojal si ga je od nje tako dolgo, da je bil nazadnje dolg prevelik, da bi ga lahko vrnil. In sklenil je, da denarja ne bo vracač. Potrebno jo je samo malo poplašiti, ustrahovati, je sklenil...

Tako je tudi storil in teta Pepa se je odselila na drug konec Slovenije. Ostal pa je "dobri" človek.

Večkrat vprašam zanjo. Slišim, da je srečna in še vedno srčno dobra. Večkrat vprašam tudi po "dobrem" človeku. Cudno - denar ga ni osrečil. Na dnu je. Potrebuje nekaj, česar mu Pepa ne more dati.

Ob srebrni reki

Prav sladokusci vedo, da dobra hrana ni le stvar okusa, marveč da mora biti tudi prava paša za oči in razkošje za nos, da se morajo vsi ti trije čuti ujeti v harmonično celoto, če naj človek s hrano zaužije nekaj več od gole potrebuščine. In h komu pogledati, kako doseči visoko raven priprave in kuhanja jedi, če ne h Kitajcem, ki se ponašajo z eno najstarejšo kulturo na svetu. Prastara, kot je kitajska civilizacija, je tudi njihova umetnost kuhanja in pripravljanja jedi. Kitajci so jo tako kot marsikaj drugega zvesto prenašali iz roda v rod skozi tisočletja in stoletja, hkrati pa svojo kuhinjo bogatili z novimi spoznanji in ugotovitvami.

Nič čudnega ni torej, da dandanes povsod po svetu poznajo kitajsko kuhinjo in da njene ljubitelje najdemo v vseh kotičkih sveta. Najbrž jih tudi pri nas na Slovenskem ne manjka. Njim in tistim, ki kitajske kuhinje še ne poznajo, jih pa zanima in so pripravljeni na kulinarične pustolovščine za popestreitev vsakdanjika ali obogatitev praznika, je namenjena knjiga KITAJSKA KUHINJA, ki je pred kratkim izšla pri Mladinskem knjig. Napisala jo je seveda Kitajka, Kuo Huey Jen, in to tako, da niti začetniku ne bo težko narediti prvih korakov v svet kitajske kuhinje. Avtorica najprej predstavi najpomembnejše kuhinjske pripomočke, načine kuhanja, glavne kuhrske sestavine in začimbe, nato predstavi nekatera živila, svetuje, kako jesti s paličicami, nato pa sledi recepti za posamezne jedi, od predjadi in prigrizkov do juh in sladič. Komur do kuhrske umetnosti ni, si bo v knjigi kljub temu lahko napasel in potesil radovednost, saj je izbrano in bogato ilustrirana z barvnimi slikami.

MILAN MARKELJ

FOTO: M. MARKELJ

predvsem železa, v tržne proizvode je bilo v zadnjem tisočletju pred n. št. odločilnega strateškega in gospodarskega pomena. Domači kremenčev pesek, lesno oglje in pepelika so bile osnovne surovine za produkcijo večbarvne steklene pasti, ki so jo uporabljali za sijajno oblikovane nakitne predmete, ki so bili tudi cenjeno izvozno blago. Dežela ima tudi dovolj kvalitetne gline za izdelavo lončenih posod in za uporabo v stavbarstvu. Uvažali pa so grafit za premaze finih lončenih posod, jantar z obal Baltskega morja za nakitne predmete, jahalne konje od konjerejcev v panonski nižini, kameno sol iz rudnikov v Centralnih Alpah, slikano keramiko iz Apulije in nekatere bronaste izdelke iz severne Italije.

Spomeniki situlski umetnosti, originalno oblikovan nakit, kvalitetne daritvene posode, proizvodnja železnega in bronastega orožja (bronaste čelade kot atribut vojaških aristokratov) in produkcija steklenih biserov so značilni proizvodi halštatske ustvarjalnosti na Dolenjskem. V 6. in 5. st. pred n. št. sta bili gospodarska in politična moč halštatskih aristokratov na višku. Pridobivanje železa, predelava kovin in proizvodnja steklenih biserov so bili viri njihovega bogastva. Lov in živinoreja sta bila pomembna za prehrano in kot dobavitelja nekaterih surovin za nadaljnjo prede-

la. Vsi halštatski pokopi v Novem mestu so skeletni grobovi, čeprav se okostja pokopanih oseb niso ohranila. Vzrok temu je skrajno neugodna sestava tal - težka rdečerjava ilovica z razkrajočimi oksidi -, zato je ves kostni material propadel. Zaradi te zoprne okoliščine so tudi grobni pridatki močno načeti in poškodovani.

Spomladanska uspavanka z žvižgi

Nogometna Studia D in AM Cosmos ostali veliki dolžniki množici na tribunah — V nedeljo v Koper — Avtobum startal z zmago

Z bero vsege eno točke v dveh uvodnih prvoligaških spomladanskih kolih nogometni novomeških Studia D zagotovo ne more biti zadovoljni. Zlasti pa ne navajači, ki se jih je v nedeljo popoldne v Portovaldu znova zbralo okoli 2.000, videli pa so eno najslabših letosnjih predstav in to ob ekipi, ki sodita v slovenski nogometni vrh.

Ljubljaničani so v Novo mesto prišli po točko in jo tudi osvojili, po prikazanem pa morajo biti s takšnim razpletom zadovoljni tudi Novomeščani. V devetdesetih minutah niso izpeljali ene same uspešne akcije, priložnost za zadetek domala ni bilo, nagrada za takšno igro pa so bili žvižgi s tribun. Kot da je nesrečen poraz na startu proti Slovanu spodrel krija radijem, ki jih tokrat ni bilo moč prepoznati. Zlasti je razočaral Robert Oblak. Med tistimi, ki so zadovoljili, velja omeniti le Prelgarja, Bracoviča in delno Kosiča, ki pa je vseeno še daleč od iger, s katerimi je nekajkrat navdušil jeseni. Trener Gugol ima za takšno igro razlog: »Naš dogovor je bil, da nasprotnike akcije prekinemo že na startu, tekmeču nismo smeli pustiti, da se razigriva. Gre navsezadnje za eno najboljših prvoligaških ekip. Enak recept so izbrali tudi Ljubljaničani in temu primerna je bila

igra, s katero so bili najbolj prikrajšani gledalci. Sicer pa nedeljskega rezultata ne štejem za neuspeh, z razliko od tekme s Slovonom, kjer smo Ljubljaničanom dobesedno podarili zmago.«

Časa za tamjanji ni, prvenstvo se nadaljuje. Novomeščane pa čaka v nedeljo pot v Koper k ekipi, ki je poleg Živil edina s polnim izkuščkom v uvodnih kolih. Nekje bo izgubo točk potreben nadoknaditi; ali bo to že v Kopru, je drugo vprašanje.

Trenerja Gugol in Mladenovič se predvsem poznamo, da bi lahko presenetili drug drugega, tistim, ki stavljo na športni napovedi, svetujem to.

V nedeljo pa se je pričelo tudi prvenstvo v II. ligi. Uvodno kolo je prineslo nekaj presenečenj. Na prvem mestu seveda poraz jesenskega prvaka Istrags Jadran, ki ga je Dekan ugnal Oria Radar, pa tudi

Primorje, ki se bo 24. marca v četrtnfinalu slovenskega pokala pomerilo s Studiom D, je imelo doma veliko težav z zadnjevrščenim Napredkom, za katerega igra tudi bivši radijec Milan Petrovič. Brez težav so načrtovani točki vknjižili igralci Avtobuma proti Korotanu in tako razliko do drugega mesta, ki še vodi v I. ligo, zmanjšali na vsega dve točki. Komočar, ki doživlja drugo nogometno pomlad, je bil nerešljiva uganka za Korošce. Upajmo, da bo tako tudi v nedeljo, ko avtobumari gostujejo pri predzadnjem Iliriji. Na poti k vrhu si ne smejo privoščiti poraza.

B. B.

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

nogomet

rokomet

DRL, moški, 20. KOLO: NOVA OPREMA — KVM RIBNICA 24:23 (15:10)

KVM RIBNICA: Kranjc, F. Lesar, Kahriman, Pajnič, I. Ilic, S. Silc, S. Mihelič, P. Lesar, A. Mihelič, 2, Pušnik, 6, Fajdiga, 2, Gelze.

GORENJE VELENJE — ITALCO DOBOVA 24:20 (10:6)

ITALCO DOBOVA: Marcola, Voglar, 3, Levec, 8, Avsec, S. Deržič, I. Deržič, 3, Glaser, 6, Pavkovič, Žibert, Večerčič, Kuhar.

LESTVICA: 1. Pivovarna Laško 39...

5. Presad 17, 10. KVM Ribnica 13,

11. Italco Dobova 9, 12. Pomurka 8.

V naslednjem kolu igrajo: KVM

Ribnica — Drava, Italco Doba-

va — Kolinska Slovena itd.

II. DRL, vzhod, moški, 17. KOLO:

RADEČE PAPIR — KRŠKO 24:31

(13:16)

LESTVICA: 1. Krško 29, 2. Velika

Nedelja 25 itd.

II. DRL, zahod, moški, 17. KOLO:

AKRIPOL TREBNJE — ŠEŠIR

14:14, NOVOLINE — NOVA GORICA 23:18,IZOLA — GPG GROSUPLJE 24:19 itd.

LESTVICA: 1. Kodeljevo 30... 5.

Grosuplje 16, Akripol 13, 7. Novo-

polje 12 itd.

III. DRL, moški, 11. KOLO: NOVOTEHNA — POTROŠNIK 0:7

Horvat — Benkovič 1:2, Hribar — Kus 0:2, Kralj — Unger 0:2, Horvat, Hribar — Kus, Unger 1:2, Horvat — Kus 1:2, Hribar — Unger 0:2, Kralj — Benkovič 0:2.

MERKUR — MELAMIN 2:5

Kuntner — Lesar 2:0, Jerasa — Šepič

0:2, A. Smrekar — Murn 1:2, A.

Smrekar, Jerasa — Lesar, Murn 0:2,

Kuntner — Šepič 1:2, Jerasa — Murn

1:2, A. Smrekar — Lesar 2:0.

LESTVICA: 1. Kovina 20, 2. Arcant

20, 5. Ilirija 8, 6. Novotehna 6, 7.

Merkur 2, 8. Melamin 2.

II. DNTL, moški, 16. KOLO:

GORICA — NE KRŠKO 1:6, ŠAMPIONKA — NE KRŠKO 0:7.

LESTVICA: 1. Vesna 28... 5. NE Krško 20 itd.

namizni tenis

I. DNTL, moški, 11. KOLO: NOVOTEHNA — POTROŠNIK 0:7

Horvat — Benkovič 1:2, Hribar — Kus

0:2, Kralj — Unger 0:2, Horvat, Hribar — Kus, Unger 1:2, Horvat — Kus 1:2, Hribar — Unger 0:2, Kralj — Benkovič 0:2.

MERKUR — MELAMIN 2:5

Kuntner — Lesar 2:0, Jerasa — Šepič

0:2, A. Smrekar — Murn 1:2, A.

Smrekar, Jerasa — Lesar, Murn 0:2,

Kuntner — Šepič 1:2, Jerasa — Murn

1:2, A. Smrekar — Lesar 2:0.

LESTVICA: 1. Kovina 20, 2. Arcant

20, 5. Ilirija 8, 6. Novotehna 6, 7.

Merkur 2, 8. Melamin 2.

II. DOL, ženske, 17. KOLO: PIO-

NIR — ŠOK VITAL 3:0 (11, 11, 8)

LESTVICA: 1. Mislinja Steel 32, 2.

Pionir 28, 3. Alpin Triglav 26 itd.

Pionir potuje v soboto v Mežico.

III. DOL, ženske, zahod, 15. KO-

LO: LIK TILIA II — JESENICE 3:2

(4, -11, 14, -15)

LESTVICA: 1. Plamen 22... 7. LIK

Tilia II 8, 8. Piran 4.

košarka

I. LIGA, KONČNICA ZA OB-

STANEK, 1. tekma: PODBOČJE — MIK PREBOLD 108:80 (49:42)

PODBOČJE: Vega 14, Lučev 10,

Krajar 22, Leskovar 19, Bordelius 17, Jurečič 2, Hočevar 4, Vavpotič 20.

Povratna tekma je bila odigrana

predvzročajnem.

DVE ZMAGI REPČEVE V MÜNCHNU

MÜNCHEN — Preko 500 mladih plavalkov v plavalcev iz 62 klubov Italije, Nemčije, Švice, Hrvatske, Slovaške in Slovenije se je prejšnji teden udeležilo dvojnevnega plavalskega mitinga v 50-metrskem olimpijskem bazenu, imenovanega München 93. Trinajstglavo tekmovalno zastopstvo PK Celulozar iz Krškega se je odlično odrezalo. Posebej velja omeniti dve zmagi Natalije Repec na 100 in 200 metrov prosti. Sicer pa sta si prvo mesto priplavala še Damjan Herakovič med letniki 1978 na 200 m mešano in Mitja Kerin med letniki 1979 na 100 m prosti. V svojih starostnih kategorijah so bili drugi Urška Slapšak na 100 m prosti, Maša Ivanovič in Maja Kraševč na 100 m delfin, Gregor Povhe na 100 m prosti, Urška Slapšak na 100 m hrbtno, Gregor Povhe na 100 m delfin, in Maja Kraševč na 200 m prosti. Omenimo še tretja mesta, ki so si jih priplavali: Maša Ivanovič, Alenka Dreč, Matej Božovič, Barbara Bizjak in Mitja Kerin.

Še dvanajni poraz KVM

Dve kol pred koncem rokometnega prvoligaškega prvenstva ni več ugank. Vsaj za dolenske predstavnike ne, kajti Ribnčani so dokončno izpadli iz boja za osmo mesto, ki še vodi v končnico bojev za naslov državnega prvaka, Italco Dobova pa je jeseni zamudila preveč, da bi se lahko spomladi rešila dna lestvice.

Zagotovo je deseto mesto Ribnčanov veliko manj, kot so v klubu skupaj s pokroviteljem želeli in obljubljali. Resda jim je športna sreča nekajkrat obrnila hrbit, res pa je tudi, da so bile njihove igre daleč pod pričakovanimi. Za soboto v Slovenj Gradcu tega ne bi mogli trdit, kajti ekipa KVM je bila na pragu podviga. Po prečiščenem vodstvu Nove opreme 15:10 po prvem polčasu so Ribnčani v nadaljevanju začrneli na vse ali nič. Po petnajstih minutah je bil izid izenačen (16:16) in začela se je prava drama, ki so jo odločile zadnje minute tekme. Športna sreča je bila na strani Slovenjgradčanov. Ribnčani pa po dvajsetih kolih ostajajo pri vsega petih prvenstvenih zmaga.

Da spomladi igrajo kot prejeli, so rokometni Italci Dobove dokazali tudi na sobotni tekmi v Velenju proti ekipi, ki se bori za vrh lestvice. V prvem polčasu so celo povedli, končni poraz z vsega štirimi zadetki razlike pa je za ekipo z dna lestvice vsekakor ugoden. Res škoda, da so se Do-

• V Radovljici je bilo minuli vikend II. državno prvenstvo za fante in dekle, na katerem sta uspešno nastopila edina novomeška predstavnika, učenca in učencev OS iz Mirne peči, Eriko Zupančič in Matej Perpar. Eriko je z vsega dvema porazoma in 5,5 točke osvojila dvajseto mesto, dvakrat jo je premagalata kasnejša zmagovalka Šorljive iz Kranja. Kot zanimivost naj omenimo, da je Zupančičeva v boljšem položaju remizirala z lanskim absolutno prvakom Maričevu, ki je bila na koncu z vsega točko več druga. Na prvenstvu je nastopilo 38 delek in 50 fantov.

• 59 osnovnošolnikov in osnovnošolcev se je v prostorih OS Savko Kladnik pred dnevi pomerilo na regijskem prvenstvu Posavja. Med mlajšimi deklekami je zmagaala Mojca Grile (OS Sávo Kladnik) pred Radejevo (OS Blanca) in Jurijevlje (OS Savko Kladnik); med mlajšimi dečki Gorazd Novak (OS Jurij Dalmatin) pred Tomažinom (OS Leskovec) in Mlinaričem (OS Savko Kladnik); pri starejših deklekah je zmagovalko določil žreb; zmagaala je Irena Povh pred Verhovčevim in Hočevarjevo (vse OS Savko Kladnik), med fanti pa Robi Volčanšek pred Sebancem in Čeladom (vsi OS Jurij Dalmatin).

• Za krške šahiste razveseljava vest: pred dnevi je sponzorstvo nad ŠK Krško prevzela Zavarovalnica Triglav, klub je temu ustrezno spremelj tudi ime. Triglav se je za ta korak odločil zaradi imenitnih dosežkov krških šahistov; klub se je lani uvrstil tudi v I. državno ligo in je tako ob košarkarjih Podbočju edini posavski prvoligov.

• ŠK Triglav Krško je pred dnevi pripravil redni turnir, na katerem je nastopilo 13 šahistov, zmagal je mednarodni mojster Matjaž Štefančič z 12 točkami, sledijo pa: Božič 9,5, Grile 9, Levičar 8,5 itd.

Da spomladi igrajo kot prejeli, so rokometni Italci Dobove dokazali tudi na sobotni tekmi v Velenju proti ekipi, ki se bori za vrh lestvice. V prvem polčasu so celo povedli, končni poraz z vsega štirimi zadetki razlike pa je za ekipo z dna lestvice vsekakor ugoden. Res škoda, da so se Do-

STRELCI ZA REGIJSKE NASLOVE

NOVO MESTO — Minulo soboto je bilo v Novem mestu regijsko prvenstvo v strelijanju z zrakno puško. V članski konkurenči je ekipno zmagaala semška Iskra pred Trebnjem in Novim mestom, posamečno pa Iventič (Iskra) 356 krogov, drugi je bil Cugelj (Trebnje) 338, tretji pa Pavlovič (Iskra) 335. V mladinski konkurenči je bil prvi Tisovec (Novo mesto) 288 krogov, med pionirji Bukovec 175 in med pionirkami Žurga (oba Trebnje) 163 krogov. Normalno za nastop na državnem prvenstvu sta izpolnila članska vrsta Iskre in pionirska ekipa Trebnjega.

KADETI SO NEPREMAGLJIVI

NOVO MESTO — Kadeti KK Novo mesto so tudi v zaključnem delu tekmovalno najboljši slovenskih ekip za naslov državnega prvaka in nepremagljivi. Doma so tokrat ugnali ljubljanskoga Slovana s 85:62, najučinkovitejša pa sta bila Strašek z 41 in Andrijančič s 16 točkami. Mladinci, ki so tokrat zaigrali kompletni, pa so v končnici bojev izgubili v Ljubljani proti Olimpiji s 54:82. Červ je prispeval 23, Petrov pa 18 točk.

ŠAHOVSKI KOTIČEK

• V Radovljici je bilo minuli vikend II. državno prvenstvo za fante in dekle, na katerem sta uspešno nastopila edina novomeška predstavnika, učenca in učencev OS iz Mirne peči, Eriko Zupančič

IS Brežice proti ukrepom sklada v Vidmu in Adrii

Pismi predsedniku

Brežički izvršni svet je v ponedeljek poslal predsedniku slovenske vlade dr. Janezu Drnovšku dve protestni pismi v zvezi s krškim Vidmom in z brežičkim obratom Adrie. Obe pismi, ki jih je podpisal predsednik IS Ciril Kolešnik, povzemanoma na kratko.

IS Brežice ostro protestira proti odločitvi republiškega razvojnega sklada in Vidmova upravnega odbora za uvedbo stečajnega postopka v tem podjetju. Stečaj bi močno prizadel tudi upnike Vidma iz brežičke občine, ki bi ob stečaju ostali z nepravanimi računi, in vplival na povečanje števila brezposelnih. Zahtevajo, da vlada tudi območje posavskih regij obravnava enakopravno z ostalimi. Ker menijo, da je stecaj enostranska in najbolj enostavna rešitev, zahtevajo, da se težave papirniške industrije rešujejo zakonsko, saj je tudi to dejavnost nacionalnega pomena, tako kot železarstvo ali bančništvo.

IS Brežice podpira napore delavcev, da bi ohranili proizvodnjo in delovna mesta v obratu Adrie Caravan. Podpira tudi zasedbo obrata, s katero želijo delavci preprečiti izgubo nepremičnin in delovnih mest ter se ne strinjati z načrtovano rešitvijo razvojnega sklada. V skrajnem primeru pristaja tudi na prodajo tovarne, a zahteva, da se kupljuna v celoti nameni za zagonske dejavnosti v obratu. Gre namreč za premoženje, ki je bilo prispevalo k nemoteni tekoči proizvodnji, poravnovanju obveznosti, k širiti proizvodnje in vzdrževanje objekta. Zato IS od sklada zahteva, naj pomaga pri iskanju ustreznih razvojnih programov, finančnih sredstev, vzpostaviti proizvodnje in ohraniti delovnih mest.

NOV NAJEMNIK DOMA GASILCEV

SODRAŽICA - Pred leti je Gasilska zveza Slovenije v Ljubljani prevzela od Turističnega društva Sodražica v upravljanje in razpolaganje gostinsko-turistično postojanko v tem kraju. Ob sovlganju gasilskih društev, občinskih gasilskih zvez in ostalih virov je bila stavba temeljito obnovljena in delno urejena okolica. Pričakovanja, da bo postal v tej zgradbi in okolici izobraževalni center za potrebe slovenskega gasilskega društva, se niso uresničila, po vsej verjetnosti zaradi odročnosti in oddaljenosti ter slabih prometnih zvez. Dom gasilcev na Travnici gori je pred časom dobil novega najemnika, Leopolda Turšiča. Upajmo, da bo ta vložil vse napore, da bo dom privabil več obiskovalcev.

V. D.

Sprenevedanje poslancev v državnem zboru

Upokojenci razočarani

Na skupni seji izvršnih odborov društva upokojencev iz občine Črnomelj in stranke upokojencev so obravnavali spremembe zakona o pokojinah. Podpri so izjave, ki so jih v zvezi s tem sprejela njihova republiška vodstva. Tudi med upokojenci v črnomeljski občini vladarji zamrznite veliko nezadovoljstvo. Upokojenci so brez zaščite, saj jih stranke, ki so jim pred volitvami obljubile vse mogoče, ne podpirajo in sprememajo svoja stališča, poslanci pa, ki so bili izvoljeni glasujejo nasprotno od svojih obljub. Sprejeti zakon je za upokojencev krivčen, saj bistveno spremembla obračun pokojin. Zavračajo izjavno poslanca Združene liste M. Potrča, ki je pred sprejemom zakona celo javno izrazil zadovoljstvo. Nerazumljivo jim je tudi, kako morejo visoko solane in pametne prepeljati čez vodo, kot so izjavljali nekateri poslanci. Pri vsem tem gre očitno za sprenevedanje, saj predlagane spremembe Združene liste ne bodo nikoli sprejeti. Svoj protest bodo poslati parlamentu, vladu in nekaterim poslancem.

O vključevanju upokojencev v sindikate so sprekeli stališča, da se lahko vsak sam odloči, pri društvu pa ne bodo organizirani posebnih aktivov, ker niso potrebeni. Svojim članom priporočajo, naj uredijo izplačevanje pokojin prek bančnih organizacij, ker je to cenejše. O teh in drugih vprašanjih, ki tarejo upokojencev, bodo razpravljalni na zborih upokojencev, ki potekajo te dni.

J. DRAGOS

Kot da se Novo mesto sramuje NOB

Kristanova in Jerebova ulica naj ostaneta, saj nosita imeni izjemnih osebnosti — Nobeno slovensko mesto ne bo izvedlo tako korenitega posega

K Osnutku odloka o ulicah v Novem mestu imam nekaj pripombe in predlogov. Kot dolgoletna Novomeščanka menim, da jih lahko izrečem.

Osutnik navaja kar 47 novoimenovanih ulic. Tako globokega posega ni doslej izvedlo še nobeno mesto v Sloveniji, kjer so bila spremenjena le imena nekaterih ulic in trgov. Od statistično ugotovljenih 128 novomeških ulic naj bi bilo na novo imenovanih kar 47 ulic (Odločajimo 1993/1, str. 13 in 19), torej več kot ena tretjina. To je preveč korenitev posega.

»Odlčajmo« na str. 9 ugotavlja, da preimenovanje ulic v prejšnjih letih v Novem mestu ni bilo tako izrazito ideološko-politično obarvano kot v nekaterih drugih slovenskih mestih. Kljub temu Osutnik prav v taka dosedanja poimenovanja posega mnogo ostreje kot v drugih mestih. V Osutku med vsemi enajstimi dejansko preimenovanimi ulicami (str. 22) odpade skoraj polovica na ulice, poimenovane po borcih NOB. Kot da bi se Novo mesto sramoval NOB in svoje pomembne vloge v njej.

Predvsem pa se ne morem strinjati s preimenovanjem dveh ulic: Kristanove in Jerebove, ki nosita to ime že 38 let. Tako Kristan kot Jereb sta bila izjemni osebnosti in velika rodoljuba, katerima je Novo mesto veliko dolžno. Oba sta v enem od najusodenjših časov naše zgodovine, to je v letih pred okupacijo in v njenem prvem letu, odkočilno posegala v dogajanje v Novem mestu. Usmerjala in vzpodobljala sta novomeško in okoliško prebivalstvo k vse večji narodni enotnosti, narodni samozavesti, pripravljenosti na obrambo domovine in k odporu proti okupatorski zasedbi. In Novo mesto se je uprla. Med drugim sta imela velik vpliv prav na osebe, po katerih Osutnik predvideva nova poimenovanja (Bogo Komelj, dr. Gros, Josip

Klemenčič, družina Valantič in drugi).

Če bi Bogo Komelj bil še med živimi, nikakor ne bi pristal, da prevzame ime ulice, ki je prej nosila ime Dušana Jereba, s čimer bi se izbrisalo Jerebovo ime. Tudi moj večletni sodelavec in prijatelj dr. Ivo Smrečnik ne bi hotel odvzeti uličnega imena Vinku Kristanu, in to samo zato, ker je v tej ulici stanoval.

Nikakor ne nasprotujem predlogu, da se dvoje ulic v Novem mestu poimenuje po Bogu Komelju in dr. Ivu Smrečniku, samo lokacija teh ulic naj bi bila druga, kot je predvidena v Osutku, torej ne na mestu dosedanja Jerebove in Kristanove.

Vinko Kristan je sicer deloval na območju celotne Slovenije in je kot pomembna osebnost vključen v Enci-

klopedijo Slovenije, vendar je njegovo najustvarjalnejše obdobje vezano prav na Novo mesto. Že zgodaj 1942. l. so ga kot petindvajsetletnega mladenca ustrelili, zato je širi javnosti manj znan. Zavoljo njegovega pomembnega udejstvovanja pišem v dogovoru z Dolenskim muzejem knjigo o Kristanovem življenju in delu.

Brez Kristanovega in Jerebovega rodujubnega delovanja se Novo mesto ne bi tako enotno in pogumno uprlo okupatorjem. Brez njiju ne bi bilo Novo mesto na takem častnem mestu v protifašistični borbi, kot ga ima med slovenskimi mesti. Na to morajo biti Novomeščani ponosni in ohraniti Kristanovo ter Jerebovo ulico.

Dipl. inž. VILMA PIRKOVIČ

»MUČENIKI« SE NE DAJO — Tradicionalna pohoda društva 40 mučenikov Podgorje in Stopič se je minulo soboto udeležilo blizu 50 članov. Soočeni z dejstvom, da imajo ženske vse več praznikov, so sklenili, da bodo še bolj potrevali poslanstvo moškega, tudi z izvrstnimi suhmesnimi in drugimi dobrodatmi ter pristno podgorsko kapljico. Na sliki: zaslivanje kandidata pred sprejemom v društvo. (Foto: M. Vesel)

OBČNI ZBOR INVALIDOV

Metliško društvo invalidov je imelo 5. marca letni občni zbor. Čeprav je bila na dnevnem redu izvolitev novega odbora, smo se strinjali, da še naprej ostane kar stari. Z njim smo bili zadovoljni, saj je bil zelo delaven in je pridno skrbel za svoje člane. Sprejeli smo tudi predlog dela za letošnje leto in finančni plan ter spravgorili o izletih, ki jih letos načrtujemo.

MARIJA NEMANIČ

• Reveži so najbolj bogati, oni vedno plačajo za vse. (Jurič)

• V šoli vas učijo misli s tujo pametjo. (Petan)

• Vsi tisti, ki govorijo in pišejo o škodljivosti mleka, so zame geniji holesterolne histerije. (Kervina)

Še: Gozd so mi v celoti posekali

Odmev na pismo, objavljeno 18. februarja — Primer je zanimiv tudi za druge lastnike gozdov, da bodo bolj vedeli, kaj so naloge gozdarske službe

Dolenjski list je 18. februarja objavil kratko, toda precej zajedljivo in otožno novočiščo gospoda Alojza Lovšča iz Brdarc. V njej se pritožuje, da so mu sekali gozd. Sprašuje se, kaj je delal gozdar, komu je odkazoval, zakaj ni preprečil sečnje ter na koga naj se obrne za odškodnino za posekan les. Želi odgovor od Gozdnega gospodarstva ali pa logarja za področje Brdarc.

Vse skupaj je videti tako, kot da sta logar in Gozdno gospodarstvo krivca za nastalo stanje.

Po ogledu gozdnih parcel gospoda Lovšča je revirni gozdar ugotovil, da je bilo na teh parcelah sekano že vrsto let, dreve pa ni bilo odkazano. Kdo je sekal

in kam je šel les, ni znano niti revirnemu gozdarju niti Gozdnu gospodarstvu. Pri vsem tem pa očitno gospod Lavšč ne ve, kakšne pravice in dolžnosti ima on kot lastnik gozda niti kakšna naloge ima revirni gozdar-logar. Sicer ne mislim, da podrobno razpravljal o nalogah gozdarja, povem naj le, da so glavne naloge odkazilo, gojenje in varstvo gozdov pa tudi, če hočete, svetovanje lastnikom gozda. Gospod Lavšč očitno misli, da je za vsak posek odgovoren gozdar.

Sprešujem se, kako naj bi gozdar vedel za vse lastnike in vse parcele v revirju,

velikem 2.500 ha in več, pri nekaj tisoč parcelah. Res to bi bil fenomen, poleg tega bi moral biti na terenu 24 ur dnevno in prisoten povsod, kjer se lesa sekajo, da bi vedel, kdo, kaj in kdaj kaj sekajo.

Kaj pa pravice in dolžnosti lastnika gozda? Mislim, da mora vsak državljani skrbeti za svojo lastnino in jo tudi primerno zavarovati. Gospod Lovšč, vi, ki živite v tujini, ali imate poblaščenega skrbnika za svojo posest? Če ga imate, potem najprej njega vprašajte, kje je vaš les.

Lastnik posestva na Brdcih ste po lastni izjavil že 26 let. V tem času, kar ste lastnik, ste obnovili tri stavbe, za kar je bil med drugim potreben tudi les. Koliko gozdnih parcel poseduje? Ne veste! Za točne meje parcel ne veste? Zadnje informacije ste mi nedavno sami posredovali.

Sprešujem se, kako in kdo naj bo torej odgovoren za sečnjo v vaših gozdinah parcelah. Za krive se bo treba ozreti najbrž v bližnjo soseščino, dvomim, da je prišel sekat kdo iz sosednje občine!

Zatnatve, kakršnekoli, pa niso pristojni Gozdno gospodarstvo in njegovi uslužbenci, pač pa policija.

Sicer pa, gospod Lovšč, niste edini, ki misli tako, kot ste zapisali, takih je več in celo višje »kotiranih«, kot sva midva.

KONTROLA PA TAKŠNA

Pred kratkim je Bajazid Ahmič skoraj 36 ur strahoval uslužbence mejnega prehoda in okolico ter preko medijev še celo Slovenijo. Vse skupaj je podobno partizanskemu filmu, ko se nekdo z ročno bombo loti sovražnikovih bunkerjev. Čudno je, kako je »možičelju« uspelo s toljškim eksplozivom neopaženo prekoračiti tri meje in se sprehajati, ne da bi kdo kaj posumil. Zato vprašujem mejno policijo in carino, kako opravljata svojo dolžnost. Sicer pa se ni čuditi, saj so tako na policiji kot na carini celo šefi Ahmičevi sonarodnjaki!

JOŽEF MOLEK

Komisija za preimenovanje tih in ne dela

Trebne: kaj čakamo?

V več slovenskih občinah so že izpeljali postopek preveritve poimenovanja naselij in ulic. Tudi v občini Trebnje so bili na tem področju narejeni prvi koraki. Imenovana je bila posebna komisija, ki naj bi bila zadeve urejala. Kolikor vem, da je sedaj uspelo preimenovanje Veselje gore in Sv. Vrh. V osnovi to ni bilo preimovanje, ampak le vrnilje prvotnih imen, ki nista nikoli izginili iz pogovornega jezika.

Glede poimenovanja ulic v naših največjih krajih (Trebnje, Mirna, Mokronog) pa ni bilo še nič danega v javnosti. Samo bežen pogled v telefonski imenik pa pove, da bi bilo tudi tu potrebno kaj storiti. Mnenja sem, da je nujno narediti študijo o poimenovanju ulic in to vprašanje celostno rešiti. Zame je nesprejemljivo, da je toliko imen vezanih na partizan.

Imena ulic naj bi bila kratka, jasna, razumljiva, konkretna in čim manj ideološka. Pojem in bližnje preteklosti so zaradi časovno-zgodovinske in ideološko različne vrednosti vedno vprašljivi in podvrženi spremjanju. Že zaradi tega bi bilo potrebno vsa imena pregledati in oceniti njihove pomensko, spominško in zgodovinsko vrednost ter ohraniti le tista, ki so vse sprejemljiva in z kraj kaj pomenujo.

V naši občini pa kar čakamo. Komisija je tisto in dela, KS niso zainteresirane oz. so proti, občina nima denarja, politične stranke, od katerih bi to prizakovali, ne vedo, kje začeti, prebivalci pa razvojno debatiramo in se zanašamo na bližnje občinske volitve, ko bo nova občinska oblast morala narediti odločnejše korake tudi v tej smeri.

L. A.

Še o dimnikarstvu

Sekretariat za prostor in okolje Brežice pojasnjuje zakon

Po zakonu o dimnikarski službi je dimnikarstvo dejavnost posebnega družbenega pomena, zato ima država oz. občina nad njim neposredno kontrolo. Izvršni svet preko pristojnega upravnega organa izda dovoljenje za opravljanje te dejavnosti. Zaradi različnih interesov posameznikov in skupin, žal tudi nekaterih delegatov v občini skupni, deloma pa tudi zaradi neobveznošči, so se težave z dimnikarstvom spolizirale.

Sekretariat za urejanje prostora in varstvo okolja občine Brežice kot pristojni upravni organ je za opravljanje dimnikarskih storitev na območju občine Brežice pooblaščil obrtnika Jelčiča, Slomškova 1, Brežice. Zaradi tega smejo in morajo dimnikarske storitve na območju te občine opravljati samo dimnikarji, ki so zaposleni pri tem obrtniku. Občane in pravne osebe prosimo, da dimnikarske storitve zaupajo samo temu obrtniku, oz., da od njega zahtevajo, da jih opravi.

V brežiški občini protipravno (na črno) dimnikarske storitve opravlja tudi Energetski servis, d. o. o., Brežice, ki nimajo koncesije. Opozorjam uporabnike dimnikarskih storitev, da so tudi sami odgovorni, če temu podjetju dovoljujejo, da jim opravlja te storitve in tako tudi sami podpirajo protipravost.

Občinski upravni organ je na Medobčinski inšpektorat Krško naslovil zahtev, da nadzoruje red na področju dimnikarstva in da proti kršiteljem do sledno ukrepa.

Dimnikarska služba je v občini Brežice urejena, kot smo pojasnili. Tako bo toliko časa, dokler izvršni svet in prist

Slovenska glosa

Občudujem akrobat, ne, ki v cirkusu igrajo, te, ki vodijo nas rajo. smo zredili akrobat, in iz njih moderne tate, ki jih v kraju zakon sili in so vedno se levili v črme rdeče in zelene, kot sta oblasti jih žene, v kaj smo sebe zavozili!

Saj naključje ni nemara, da ukrep vsak, ki priškrne, se na ubogo paro zvrne, saj to pravljica je stara, kdo naj z upanji se var. Saj kdor rojen je že v grizi, lahko se brez nje še sfiži, kar naprej naj paberke, svoje sline prežekuje, smo kot v pasti lačne miši.

In ker koža je debela, grešni kozel se ne praska, muha draži ga brez haska, le gorjača, pala scela, morda zeli je otela.

So pri tem veliki krizi, kozel je v časteh pri hiši. Kdor za plotom se hudeje in načrte strašne kuješ, kar povej mi, kdo te sliši.

Pesnik in ti slikari, ti po odrlih le postopaj, uči, čas mladini ropaj, v belem, revez, le dohtari, kdo ti brani, životari. Če ti všeč ni, onkraj v sili je izhod, a mi smo bili in Še bomo, smo izbrani, da smo v plodno prisesani, kdo živeti tebe sili?

V kaj smo sebe zavozili! smo kot v pasti lačne miši. Kar povej mi, kdo te sliši. Kdo živeti tebe sili?? JANEZ KOLENC

ŠUŠMARJI FRIZERJEM ODŽIRAO KRUH

KOČEVJE - O povečanem številu šušmarjev v frizerski dejavnosti na območju ribniške in kočevske občine so te dni razpravljali člani sekcije frizerjev. V občinah je registriranih 23 frizerskih obratov. Po oceni bi morali imeti vsi dela dovolj. Vendar ni tako, saj jim šušmarji odvzemajo stalne stranke. V želji, da bi prepričili šušmarstvo, so sporočili svoja stališča organom medobčinskim inšpekcijskim službam in Obrtni zbornici Slovenije v Ljubljani. Sami so že napravili seznam 16 oseb, ki opravljajo to dejavnost brez plačila družbenih obveznosti.

V. D.

OBHOD PO OBKOLOPSKI CESTI

FARA - Krajevna skupnost Fara bo v nedeljo, 21. marca, organizirala za predstavnike domače KS ogled obkolopske ceste od Mozilja in Predgrada preko Dola in Žage do Fare. Del te obkolopske ceste je bil odprt lani. Predstavniki KS bodo seznanili s tem, kako je cesta grajena in kakšne posledice je gradnja povzročila naravi. Te izkušnje bodo gotovo pomagale pri načrtovanju in gradnji bodočih cest v Obkolju.

J. P.

ZAHVALA

TREBNJE - Društvo invalidov občine Trebnje se KS Mirni prav lepo zahvaljuje za finančno pomoč.

ZAHVALA

OO RK Kočevje se zahvaljuje območnemu odboru Slovenske ženske zveze in mladim krščanskim demokratom iz Kočevja za denar, namenjen za pomoč socialno ogroženim družinam.

Ali pešca lahko res vsak povozi?

Zlatka in Tone Straham iz Bršljina sta ogorčena, ker je sodišče oprostilo voznika, ki je povozi bil njuno hčerko na prehodu za pešce

Sodišča ga je oprostilo krvide, saj se je izgovoril, da dekleita ni videl.

Sprašujeva se, ali lahko vsak voznik povozi pešca na označenem prehodu, se z njemu naklonjeno pričo izgovori, da pešča ni videl, sudišča pa ga oprosti krvide? Ko sva čez nekaj časa preko odvetnika izvedela za sodbo, sva bila zelo ogorčena, da se je sodišče spustilo takto nikzo. Kdo bo sedaj verjetno sudišču, da dela pošteno?

Na sodišču sva se oglašila pri gospodu Breciju in ga povprašala o zadevi. Dejal je, da nimava nobene pravice za pritožbo in da je zanje že itak prepozna.

Še drugače o vranoviški resnici

Nekaj neresničnih izjav v pismu, objavljenem 4. marca — Dokumentacija je predvsem za »mazanje oči« in za ščitenje (ne)odgovornih v občini Crnomelj

K pisaniu me je spodbudil članek delegatke skupščine občine Crnomelj Viške Lozar v 9. št. Dolenskega lista (pisma bralcev), kjer je nekaj neresničnih izjav, npr., da vaščani napadajo žensko, ki je prodala zemljišče občini Crnomelj, in da je ženska star 75 let ter da bi zemljišče prodala marsikdo z sovačanov, samo če bi imel možnost. Ker živim v tej vasi, po vsej verjetnosti poznam razmere v njej dosti bolje kot poslanika iz Črnomelja in sem prepričan, da ni tako.

Prvič: nakup zemljišča za tako strogo namenske zadave, kot so komunalni in industrijski odpadki (slednjih v deponiji ni malo, med njimi pa so tudi velike količine posebnih odpadkov — PCB), ni stvar posameznika in par občinskih mož, ki se tako neodgovorno vedejo do problema ekologije. Ta deponija pomeni za nas, prebivalce Vranovič, grob poseg v naš bivalni prostor. Ob nakupu tega zemljišča pa ni bil s tem seznanjen ni v vaščan. Primernosti zemljišča za te namene strokovne službe niso potrdile, kajti zemljišče je povsem neprimerno za deponijo, ker nima neprisutnega dna. V neposredni bližini je več studenec, ki so sedaj onesnaženi in verjetno neužitni za zmeraj. Kakih 300 m od deponije teče Lahinja. Lanje v njej priskoči do velikega pogina rib. Ce gospa Vika misli, da je smetišče urejeno, če okoli njega napeljejo mrežo, pokrijejo skalnatia tla deponije z nekaj centimetri zemlje in napeljejo cevovod za odtok vode iz deponije v sosedov stalnik, se moti.

Tudi vsa dokumentacija, ki so jo urejali na občini v zadnjem letu, je samo za mazanje oči in za ščitenje odgovornih

Navijači, ki bodo v ponos, ne v sramoto

Občnemu zboru nogometnemu klubu Studio D na rob

Radio Studio D je v prvih jutrihanjih poročili 5. marca javil, da bo ta dan ob 18. uri občni zbor nogometnega kluba Studia D Elan, Novo mesto. Pa sem si rekel, pojdimo, da vidimo in slišimo, kako in kaj je santi. V dvoranu na stacionu se je zbral predvsem lepo število nogometnika, žal pa zelo malo navijačev.

Predsednik klubu g. Novak je dal skromno in splošno poročilo. Nismo bili seznanjeni z bistvenimi problemi kluba. Trenerji so bili bolj popolni. Težave so predvsem v rezervnih igriščih in telovadnicah. To name je znano, saj so vse telovadnice prezasedene. Škoda je, da ni bila zgrajena telovadnica pri srednješolskem centru. Po projektu je bila predvidena velika telovadnica in celo bazen. Pa od tega ni nič. Še ostresje rjava. Trener Gugolj je bil bolj natančen in je našel vse težave, ki jih ima, predvsem pa je izrazil željo, da bi bili igralci bolje pripravljeni in disciplinirani, predvsem pa borbeni.

Iz poročila blagajnika smo lahko videli, kakšno stanje je na tem področju. Klub vse varčnosti se klub bori s finančnimi težavami. Sponzorji je veliko premalo. Predvsem zmanjkuje denarja za kritje stroškov pri vzgoji podmladka in mladine, ker gre veliko sredstev za tekmovanje članov v državni ligi.

Klub bo moral v bodoče posvetiti več pozornosti vzgoji mladine, urediti odnose med članstvom, pospešiti in okrepliti dejavnost uprave. Nič manj pa ni potrebno posvetiti skrb vzgoji navijačev. Nujno bi bilo ustavotiv klub navijačev, pripadnikov klubu.

Ker je predsednik Borut Novak zapisal za razrešitev, so za novega predsednika izvolili Boštjana Kovačiča, za prvega podpredsednika pa Sandija Pirša.

Š. D.

na občini in Komunali Črnomelj. Sicer pa omenjena delegatka ni skrivala nadušenja na občinski seji v januarju, kjer so se nekateri od prisotnih zavzemali za represijo in izolacijo prebivalcev Vranovič, da bi za vsako ceno odstranili zaporo in da se mesto Črnomelj ne bi dušilo v svojih smetih. To je ustrezalo tudi ostalim delegatom, saj je deponija dovolj oddaljena od njih, ker se nahaja na robu črnomajskih občin. Večer pa piha točno proti vasi Vranovič, vse vode tečejo tja, in tudi smetje iz cele občine vozijo na Vranovič.

Gospa Lozarjeva se ni mogla vzdržati od navdušenja in tudi zaploskala je. Tako neprikrito se je veselila tuje nesreč. Občinari so nam vsa ta leta obljubljali, da bodo uredili pravo deponijo nekje druge, kjer bo primernost za to določila stroka. Vsako leto pa samo menjajo občinske odloke in podaljšujejo našo agonijo. To je verjetno g. Lozarjeva na sejah presišala ali pa jo je takrat zanimalo kaj drugega. Verjetno je narobe slišala tudi, da je ženska, ki je samovoljno prodala zemljišče, stara 64 let, in ne 75, kar je bistvena razlika. Pa tudi to je narobe slišala, da to žensko sovačani napadajo, je pa res, da si tem dejaniem ni prislužila spoštovanja.

Sicer pa bomo, dokler bomo imeli tako vlogo in takšne delegate, kot je Lozarjeva, še naprej capljali na zadnjem mestu med vsemi občinami v Sloveniji. Gospodarstvo v občini nezadržno prapa, brezposelnost narašča, mesto Črnomelj še naprej ne bo imelo čistilne naprave, cel promet se bo gnetel skozi ozko grlo v centru mesta, saj obvoznicne ni, cesta v Črnomelj je »zakrpana«, urejene avtobusne postaje ni, tovarne bodo prodali tujcem, domači strokovnjaki naj gredo s trebuhom za kruhom, ker v črnomajski občini ni prostora za ranje.

So tudi za vse te neuspehe krivi prebivalci Vranovič? Ali Vranovčani že 20 let oviramo delo občinarev kot »paraskupina«, kakor nas je označil psiholog Kranjc in nas obtožil, da je to, kar počnemo mi, navadna anarhija? Ali mogoče g. Kranjc ve, da je vsakemu človeku z ustavo zagotovljena pravica do zdravega življenskega okolja (Ustava str. 30, člen 72, pa Zakon o zdravem življenskem okolju)? Zato se vprašam, ali g. Kranjc ni mogoče parapsiholog oz. ščarlatan?

Mislim, da o svojem bivalnem okolju lahko odločamo mi, ne pa poslanici iz

Še o smetišču

Vranoviči: »Borimo se le za pravice«

Sem kmet in živim samo od te dejavnosti. V neposredni bližini smetišča imam tri parcele, ki so prav nesramno onesnažene. Tudi ostali lastniki zemljišč niso na boljšem. Razne smeti raznašajo Romi in tudi ostali »kulturni« ljudje, ki odvražajo smeti tam, kjer se ustavijo.

Na sodišču je bila razprava o štirih vaščanh, ki niso zakrivili nič več kot ostalih 30 vaščanov, ki smo poslušali razpravo. Po razpravi nam je direktor komunale Košir, ki je tožil vaščane, ponujal, da nam pokaže vse papirje za smetišče. Sprašujem ga, zakaj jih ni počkal na sodišču ali pa na mestu, kjer bi se lahko pogovoril. Občinski možji in možje iz komunale so v primeru smetišča pohodili svoje podpise. Zarne pač dogovori in podpisi ne veljajo, saj jih nasa družba ščiti in imajo za sabo tudi organe prisilne.

Na smetišče so prišli v spremstvu čete policistov, čeprav vaščani Vranovičev nismo želeli nikogar napasti. Borimo se le za svojo pravico do čistega okolja,

kar je tudi naša dolžnost. Zato nas še ni treba obravnavati tako kot Srbi Kosovo. Občina Črnomelj je pozabila na nas, da nje ne dobimo skoraj nič, čeprav smo njen del in tudi mi dajemo prispevke iz svojih dohodkov.

STEFAN JAKŠA, Vranoviči 10

Sodišča ga je oprostilo krvide, saj se je izgovoril, da dekleita ni videl. Sprašujeva se, ali lahko vsak voznik povozi pešča na označenem prehodu, se z njemu naklonjeno pričo izgovori, da pešča ni videl, sudišča pa ga oprosti krvide? Ko sva čez nekaj časa preko odvetnika izvedela za sodbo, sva bila zelo ogorčena, da se je sodišče spustilo takto krije. Hčerka je sedaj verjetno sudišču, da dela pošteno?

Na sodišču sva se oglašila pri gospodu Breciju in ga povprašala o zadevi. Dejal je, da nimava nobene pravice za pritožbo in da je zanje že itak prepozna.

Vinice, Starega trga itn.; lahko odločajo le o svojem območju! Poslanci občine Črnomelj pa naj še naprej ploskajo in dajejo podporo občinskim možem, ki v svojem dvajset let včetve mandata na občini niso mogli prikazati pozitivnih rezultatov svojega poslanskega dela. Mogoče jih bodo sedaj, pred upokojitvijo?

V. S.

Niso šli v boj proti veri

Iz letne skupščine Zveze združenj borcev Dolenjske Toplice

V nedeljo, 7. marca, so imeli člani ZZB NOV letni občni zbor v mali drevni zdravilišču doma. Čeprav je bilo vreme slablo, se je zbora udeležilo kar lepo število članov. Po izčrpnom poročilu, ki ga je dal predsednik Metod Rom, in poročilu člana občinske skupščine ZZB NOV, tovarniša Pirca, so ob drevljaci razvili svoj prapor.

Po tem se je razvila živahnata razprava, saj so v tem letu pomembne obletnice, ki spominjajo, kaj se je dogodilo pred petdesetimi leti; tu je obletnica prvih slovenskih divizij partizanskih vojsk in korpusov, pomembna je tudi obletnica volivcev v prvi slovenski parlament, ki je zasedal leta 1943 v Kočevju; na topliskem območju je še sedaj živih nekaj odposlanec, ki so se ga udeležili. V tem letu mineva 50 let od prvega Kongresa slovenske protifašistične mladine in žena.

Borci in pripadniki OF, sedaj člani tega zbora, ugotavljajo, da je bil slovenski protifašistični boj najbolj zasmravan od vseh protifašističnih gibanj v Evropi. Veterani ugotavljajo, da niso v boju proti veri, saj je bila večina njih verna, ampak so prijeli za orožje, da izognijo okupatorju iz naše dežele. Zaskrbljujoče so se člani združenja pogojarjajo vse večji brezposelnost in ropanj slovenskega premoženja na naših tovarnah.

Vsi prisotni so ponovno izrekli zaupanje staremu odboru, ki je v preteklem obdobju zelo dobro vodil zbor.

Spomnili so tudi umrli članov in ugotovili, da je povprečna starost članov topliskega združenja čez 70 let.

Soglašali so tudi, da nikoli ne bodo podpirali nacionalizma, raje bodo vsake ponudili pomoč.

TONE VIRANT

Ni poražencev, so samo zmagovalci

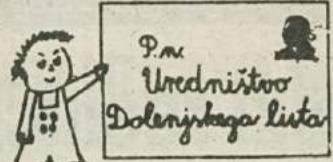
Nevenka Ravnohrib bo odšla v Schladming

Pokljuka je 10. in 11. marca gostila mlađe športnike. V sredo, 10. marca, se je namreč začela 3. specjalna zimska olimpiada duševno prizadetih oseb Slovenije, povabili pa so tudi tekmovalci iz Avstrije in Hrvaške. Tako je 21 ekip v več sto tekmovalci pomerilo svoje moći v alpskih in nordijskih disciplinah.

Iz novomeške VDC so se iger udeležili štiri telovadci. Danica Gliha je v tekmi na 1 kilometr zasedla 4. mesto, v lažjem veleslalomu sta Nevenka Ravnohrib in Franci Komljanec osvojila srebrni medalji, Aleš Prpar pa je v težjem veleslalomu zasedel peto mesto. Za slovenske tekmovalce je bila zadnja preizkušnja pred 5. specjalno zimsko olimpiado v Schladmingu od 21. do 27. marca. Slovenija je od letos polnopravna članica svetovnega specjalnega olimpijskega gibanja. S tem se je pridružila univerzalni ideji, ki ne pozna poražencev, temveč le zmagovalce, kajti z voljo, mnogimi treningi, veliko motivacijo premagati okorelo motoriko, posledice cerebralne paralize, epilepsijsko in druge težave, zares pomeni biti zmagovalec.

Med novomeško VDC so se iger udeležili štiri telovadci. Danica Gliha je v tekmi na 1 kilometr zasedla 4.

MЛАДИ ДОПИСНИК

P.n.
Uredništvo
Dolenjskega lista

PRI MINISTRU
ZA ŠOLSTVO

RAZMIŠLJANJE O KRUHU — Na naši šoli smo letosnji kulturni praznik obeležili malo drugače. V obliki projektnega dela smo razmišljali o kruhu. V naših lončkih je vkljiko zrnje, raziskovali smo zgodovino žit in pekov. Mline nekoč in danes na Radulji in njenih prirokih. Upororili smo žetev in mláčev nekoč. V program smo vključili tudi ljudska godca in starše, ki so predstavili »pesem cepcev«, ljudske šege in navade ob žetvi in mláčev ter ljudsko obrt. Ob zaključku smo razstavili posevke, zrnje, različne vrste moke, predstavili smo obrat testenin iz Sranj. Likovniki so izdelali krušno peč, ob katero smo zložili pripomočke za peko kruha.

**VZGOJNO-VARSTVENA ORGANIZACIJA
NOVO MESTO**
Ragovska 18
6800 NOVO MESTO

RAZPISUJE
PROSTO DELOVNO MESTO

**1. s posebnimi pooblastili in odgovornostmi
POMOČNIKA RAVNATELJA**

za mandatno obdobje 4 let

Pogoji:

- visoka ali višja izobrazba
- pravnik
- ekonomist
- ali diplomant druge družboslovne fakultete
- najmanj 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj

**2. EKONOMSKEGA TEHNIKA z znanjem osnov
računalništva**

- prednost imajo kandidati z delovnimi izkušnjami

Prošnje z dokazili o izobrazbi in opisom dosedanjih delovnih izkušenj pošljite na naš naslov najkasneje do 26. 3. 1993. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 8 dneh po zaključenem roku za zbiranje prijav.

**M-KZ "KRKA" PE
AGROSERVIS**
PGT NA GORJANCE 8 NOVO MESTO

SADJARJI IN VINOGRADNIKI!

Spet je prišla pomlad. Z njo pa tudi vsakoletna pomladanska sadarska in vinogradniška opravila. Skrajni čas je že, da poskrbite za svoje sadovnjake in vinograde.

KAKO?

Oglasite se v novomeškem AGROSERVI-SU, kjer se boste lahko posvetovali z njihovo strokovno službo, hkrati pa boste vse potrebno tudi nabavili. Poleg zaščitnih sredstev in škoprov ter vsega potrebnega orodja lahko po ugodnih cenah nakupite tudi trsne sadike.

Za obisk se priporočamol

Iščete nov poslovni prostor v Metliki?

Na odlični lokaciji v novem trgovsko-posловnem centru v Metliki prodamo ali oddamo v najem popolnoma nove poslovne prostore. Primerni so za trgovsko in vse vrste storitvenih dejavnosti.

Izbirate lahko različne velikosti, poleg tega pa poslovne prostore lahko tudi prilagodimo vašim potrebam.

Najmanjša enota je 40m².

Nudimo ugodne prodajne cene - od 800 do 1400 DEM/m² in zelo ugodne kreditne pogoje!

Rok izročitve: julij 1993.

Ogled prostorov predvidoma vsak petek po predhodnem dogovoru.

Za informacije in ogled prostorov se oglasite na:

SKB - Nepremičnine & Leasing d.o.o.
Slovenska 54, 61000 Ljubljana
telefon: 061/313-468, 301-632
telefaks: 061/121-202

SKB - nepremičnine &
leasing d.o.o.

TELEVIZIJSKI SPORED

ČETRTEK, 18. III.

SLOVENIJA 1

- 10.10 - 23.05 TELETEKST
- 10.25 VIDEO STRANI
- 10.35 ZGODBE IZ ŠKOLKE
- 11.25 TEDENSKI IZBOR
- ŽIV IN ZDRAV, angl. film
- 13.00 Poročila
- 13.05 VIDEO STRANI
- 14.05 FILMSKO POPOLDNE
- 14.05 BUNTZ Z BEVERLY HILLSA, ponovitev amer. naniz., 12/13
- 14.30 ODLETEL BOM, ponovitev amer. nadalj., 13/21
- 15.20 IZ OCÍ V OCÍ, amer. film
- 16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
- 17.00 DNEVNIK 1 - SLOVENSKA KRONIKA
- 17.15 OTROŠKI PROGRAM: ŽIV ŽAV
- 18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
- 18.50 ŠTIRI V VRSTO, TV igrica
- 19.15 RISANKA
- 19.22 TV NOCOJ
- 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
- 20.05 ŽARIŠCE
- 20.40 LJUBESENSKA PREIZKUŠNJA, nemška nadalj., 7/7
- 21.30 TEDNIK
- 22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT

SLOVENIJA 2

- 10.15 - 23.40 Teletekst
- 10.15 Video strani - 10.25 Tedenski izbor: Poljska; Sanjska potovanja (2/12); 10.50 Športna sreda: nogomet Milan/Porto (posnetek); jeep rally, reportaža - 13.00 Poročila - 16.20 Ocí kritika (ponovitev) - 17.20 Svet poroča (ponovitev) - 18.00 Videospot - 18.45 Že veste? - 19.22 TV nočoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, sport - 20.05 ŠP v hokeju na ledu: Slovenija/Kazahstan 22.10 Glasbeni utrink - 22.15 TV jutri - 22.20 Sova: Ona in on (amer. naniz., 2/13); Odletel bom (amer. nadalj., 21/21) - 23.35 Video strani

SLOVENIJA 3

- 13.00 Poročila
- 13.05 TEDNIK, ponovitev
- 13.45 VIDEO STRANI
- 14.20 FILMSKO POPOLDNE
- 14.20 POPODNA TUČA, ponovitev amer. naniz., 22/28
- 14.50 ODLETEL BOM, ponovitev amer. nadalj., 15/21
- 15.35 Ciklus filmov F. Čapar: MOŽJE BREZ KRIL, češki film (CB)
- 16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
- 17.00 DNEVNIK 1
- 17.10 POTOVANJE PO ČLOVEŠKEM TELESU, nemška poljudnoznan. serija, 7/8
- 18.00 REGIONALNI PROGRAMI - LJUBLJANA
- 18.45 TV MERNIK
- 19.00 RISANKA
- 19.12 ŽREBANJE 3 x 3
- 19.22 TV NOCOJ
- 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
- 20.05 UTRIP
- 20.25 TVARIETE
- 21.30 NA DNU, brazilska nadalj., 3/5
- 22.20 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT

PETEK, 19. III.

SLOVENIJA 1

- 11.25 - 23.55 TELETEKST
- 11.40 VIDEO STRANI
- 11.50 TEDENSKI IZBOR
- OVČAR HOBO, amer. naniz., 2/12
- VIDEOŠPON

SLOVENIJA 2

- 13.00 Poročila
- 13.15 POSLOVNA BORZA, ponovitev
- 13.15 VIDEO STRANI
- 14.45 FILMSKO POPOLDNE
- 14.45 ONA IN ON, ponovitev amer. naniz., 2/13
- 15.10 ODLETEL BOM, ponovitev amer. nadalj., 14/21
- 16.00 VRNITEV NA OTOK ZAKLADOV, angl. nadalj., 7/10
- 16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
- 16.55 EP VIDEO STRANI
- 17.00 DNEVNIK 1 - SLOVENSKA KRONIKA
- 17.15 OTROŠKI PROGRAM
- 17.15 HUCKLEBERRY FINN IN PRIJATELJI, angl. nadalj., 2/26
- 17.45 VČASIH TUDI ČARAMO, 3/4
- 18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
- 18.50 ŠTIRI V VRSTO, TV igrica
- 19.15 RISANKA
- 19.22 TV NOCOJ
- 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
- 20.25 FORUM
- 22.05 OČE, SIN IN LJUBICA, amer. film
- 22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT

SLOVENIJA 3

- 18.30 - 1.15 Teletekst
- 18.45 Video strani - 8.55 Tedenski izbor: Jake in čarobna lučka (angl. risana serija, 23/26); 9.05 Zgodbe iz školke - 9.55 Velesalon (2), 1. tek - 11.00 Tedenski izbor: Klub klubov: Denver, poslednji dinozaver (ponovitev amer. nadalj., 20/20); 12.55 Velesalon (2), 2. tek - 13.45 Operne zgodbe: Ernani (10., zadnja oddaja) - 16.40 Moja knjiga o džungli (23/27) - 17.00 Športna sobota - 19.22 TV nočoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, sport - 20.05 Rojstvo Evrope (angl. dok. serija, 7/7) - 21.00 Slovenski magazin - 21.30 Poglej in zadeni - 22.35 Sova: Alo, alo (angl. naniz., 3/18); 23.00 Odletel bom (amer. nadalj., 16/21); 23.45 Rapsodija v rumenem (franc.-sviščarski film)

NEDELJA, 21. III.

SLOVENIJA 1

- 7.50 - 23.35 TELETEKST
- 8.05 VIDEO STRANI
- 8.15 OTROŠKI PROGRAM

ŽIV ŽAV

- ponovitev
- KAJ MORA SOVA OPRAVITI SPOMADI
- HUCKLEBERRY FINN IN PRIJATELJI, ponovitev angl. nadalj., 2/26
- 10.30 TELEVIZIJSKA KONFERENCA
- 11.30 OBZORJA DUHA
- 12.00 SLOVENSKA LJUDSKA GLASBILA IN GODCI: ŽVEGLA
- 12.20 AYLLU, glasb. oddaja
- 12.30 DOMACI ANSAMBLI: ANSAMBL NIKA ZAJCA
- 13.00 Poročila
- 13.05 Tvarieta, ponovitev
- 14.45 FILMSKO POPOLDNE
- 14.45 ALO, ALO, ponovitev angl. naniz., 3/18
- 15.10 ODLETEL BOM, ponovitev amer. nadalj., 16/21
- 15.55 VELIKA PRIČAKOVANJA, angl. nadalj., 1/6
- 16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
- 17.00 DNEVNIK 1
- 17.10 MOJA KNJIGA O DŽUNGLI, 23/27
- 17.30 KALEJDOSKOP, amer. film
- 19.05 RISANKA
- 19.17 LOTO
- 19.22 TV NOCOJ
- 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
- 20.05 ZRCALO TEDNA
- 20.25 PODARIM - DOBIM
- 20.55 KRKA, Poročilo o REKI
- 21.40 ŽIVLJENJE Z DRUGE PLATI: KAKO NAS VIDIMO ŽIVALI, angl. poljudnoznan. serija, 6/6
- 22.15 DNEVNIK 3, VREME

SLOVENIJA 2

- 8.25 - 1.30 Teletekst
- 8.40 Video strani - 8.50 Tedenski izbor: Že veste?; 9.25 Gospodarska oddaja: Evropa 2000

SLOVENIJA 3

- 18.00 - 1.15 Teletekst
- 18.45 Video strani - 8.55 Tedenski izbor: Jake in čarobna lučka (angl. risana serija, 23/26); 9.05 Zgodbe iz školke - 9.55 Velesalon (2), 1. tek - 11.00 Tedenski izbor: Klub klubov: Denver, poslednji dinozaver (ponovitev amer. nadalj., 20/20); 12.55 Velesalon (2), 2. tek - 13.45 Operne zgodbe: Ernani (10., zadnja oddaja) - 16.40 Moja knjiga o džungli (23/27) - 17.00 Športna sobota - 19.22 TV nočoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, sport - 20.05 Rojstvo Evrope (angl. dok. serija, 7/7) - 21.00 Slovenski magazin - 21.30 Poglej in zadeni - 22.35 Sova: Alo, alo (angl. naniz., 3/18); 23.00 Odletel bom (amer. nadalj., 16/21); 23.45 Rapsodija v rumenem (franc.-sviščarski film)

SREDA, 24. III.

SLOVENIJA 1

- 9.55 - 0.30 TELETEKST
- 10.10 VIDEO STRANI
- 10.20 TEDENSKI IZBOR
- 10.20 OVČAR HOBO, amer. naniz., 5/12
- 10.45 SPREHODI PO STARU LJUBLJANI, 8/9
- 11.10 MARIE CURIE, franc. nadalj., 5/6
- 12.00 NOVOSTI ZALOŽB
- 12.10 OSMI DAN
- 13.00 POROČILA
- 13.05 POSLOVNA BORZA, ponovitev
- 13.15 ŽIVLJENJE Z DRUGE PLATI: KAKO NAS VIDIMO ŽIVALI, angl. poljudnoznan. serija, 6/6
- 13.45 VIDEO STRANI
- 14.05 FILMSKO POPOLDNE
- 14.05 V. AVTOBUSU, ponovitev 9. epizode angl. naniz.
- 14.30 ODLETEL BOM, ponovitev amer. nadalj., 19/21
- 15.15 DETEKTIV, ponovitev franc. filma
- 16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
- 17.00 DNEVNIK 1 - SLOVENSKA KRONIKA
- 17.15 KLUB KLOBOK
- 18.50 BESEDE, BESEDE, BESEDE, TV igrica
- 19.15 RISANKA
- 19.22 TV NOCOJ
- 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
- 20.05 ŽARIŠCE
- 20.35 GLASBA, SHOW IN CIRKUS: LEPI TRENUTKI V CIRKUSU, 1. del
- 21.45 NEBESA MORAO POČAKATI, angl. dok. serija, 3/4
- 22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT

SLOVENIJA 2

- 8.45 - 0.30 Teletekst

SLOVENIJA 3

- 9.00 Video strani - 9.10 Tedenski izbor: Poglej in zadeni; 10.10 Na dnu (brazilska nadalj., 3/5); 11.00 Mostovi - 11.30 Rolkarji iz Los Angelesa (amer. film) - 13.00 Poročila - 13.25 Športna nedelja - 19.22 TV nočoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, sport - 20.05 Zmagoslavje ljubezni (posnetek predstava PDG Nova Gorica) - 21.55 Glasbeni utrink - 22.00 TV jutri - 22.05 Sova: Hal Roach predstavlja: Ljubi jih in joči (amer. burleska, 2/29); Odletel bom (amer. nadalj., 17/21); Hiša iz kart (finska nadalj., 3/5) - 0.20 Video strani

Simona H2O

Drage žene,
mame

Inplet Sevnica vam ob materinskem dnevu iskreno čestita.

Za darilo vam podarja možnost celodnevnega nakupa, in sicer od 18. 3. do 25. 3. 1993 od 7.—18. ure, v soboto, 20. 3. 93, pa od 8.—12. ure.

Pestra ponudba enobarvnih in potiskanih materialov, ugodne znižane cene in ugodni plačilni pogoji so pripravljeni v Inpletu prav za VAS.

A veš, da mi je kolegica povedala,
da ji je mož rekel, da je teta zvedela,
da bodo zapri trgovino Benetton
v Novem mestu?

Ja, sem slišala... pa še
50% razprodajo imajo.
Ampak ti ne veš, da jo
bodo zjutraj spet odprli
z NOVO KOLEKCIJO
POMLAD-POLETJE 93.

MAKO d.o.o.

Cesta bratov Cerjakov 42,
68250 Brežice
tel. 0608/61-145,

fax. 0608/62-405

Ugodna ponudba kmetijskih strojev in rezervnih delov

BCS 622 benzin — petrolej	347.445,00 SIT
BCS 622 benzin	358.575,00 SIT
BCS 622 diesel	433.545,00 SIT
BCS 602 benzin	194.145,00 SIT
BCS 603 benzin	214.200,00 SIT
BCS KOSA 127 cm	2.354,00 SIT
BCS DUPLEX	229.425,00 SIT
Nahbrna bakrena škropilnica	7.918,00 SIT
Kawasaki BK	39.987,00 SIT
Aparat za pranje 130 barov	35.765,00 SIT

Cene so brez davka.
Na zalogi imamo vse rezervne dele in zagotovljen servis.

PLAČILO na obroke, za takojšnje plačilo 5% popust ali »Gratis« aparat za pranje s toplo vodo 130 barov.

ADRIA CARAVAN d.d.
Novo mesto
Zagrebška 20, Novo mesto

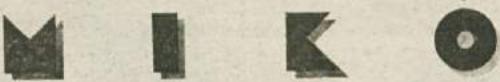
objavlja
JAVNO ZBIRANJE PONUDB

za odprodajo nepremičnin Tovarne prikolic Brežice:

- Tovarna ima zunanje urejen in ograjen kompleks v skupni izmeri 44.830 m², v katerem je zajeta tudi dovozna asfaltirana cesta, dvorišče in utrjene površine v izmeri 33.435 m², od tega v asfaltni izvedbi cca 6000 m².
- Skupaj ima 9.185 m² pokritih površin namenjenih za:

— Proizvodne prostore	7.350 m ²
— Jeklene nadstrešnice	780 m ²
— Upravo sanitarni aneks	600 m ²
— Prostori energetike (brez servisa)	140 m ²
— Skladišče vnetljivih snovi	13 m ²
— Vratarnica s kolesarnico	144 m ²
- Tovarna ima:
  - Lastno trafo postajo moči 630 kW
  - Toplotna postaja z dvema kotloma moči 2 MW in mazutno postajo 80 m³
  - Kompresorska postaja moči 2x6 m³/min tlaka 8 atm
  - Telefonija z 20 parnimi kabli
  - Kanalizacija, meteorna in fekalna, z lastno čistilno napravo
  - Vodovodno in hidrantno omrežje
  - Kompletno vgrajene instalacije
  - Odkup je možen v celoti ali po delih
  - Prednost pri odkupu bodo imeli tisti ponudniki, ki bodo poleg ostalih pogojev ponudili tudi delno zaposlitev delavcem Tovarne prikolic Brežice
  - Na zbiranju ponudb lahko sodelujejo tako pravne kot fizične osebe

Dodate informacije lahko dobite po telefonu 068/23-202, int. 320, g. Zorko. Pisne ponudbe pošljite v roku 15 dni od dneva objave na naslov ADRIA CARAVAN d.d., Zagrebška 20, 68000 Novo mesto, s pripisom »Zbiranje ponudb«.

Italijanska in domača keramika, na zalogi 150 različnih tipov;

GOTOVINSKI POPUST na tri (3) čekę brez obrešti ali NA OBROČNO ODPLACEVANJE — minimalne obresti.

Ponujamo tudi **pohištvo vseh vrst, UVOŽENE usnjene garniture ter program ALEA, TOM in KOT — po tovarniških cenah:**

v salonih MIKO:

- CKŽ 100, Krško, tel. 0608/31-302
- Resljeva 2, Novo mesto, tel. 068/28-950
- Partizanska 21, Novo mesto, tel. 068/28-950
- NHM 17, Sevnica, tel. 0608/81-734
- Obrtna cona 55a, Boštanj, tel. 0608/81-530
- Milavčeva 8, Brežice, tel. 0608/61-712

VABLJENI!!!!

FIRST ROTOTEHNika

Radevunda 54
SLO-63330 Mozirje
tel.: 063/832-222
tel/fax: 063/831-697

IŠČEMO AKVIZITERJE

za prodajo: regulacijskih avtomatik, motornih ventilov in regulacijskih motorjev za centralno ogrevanje.
Nudimo dober zaslužek!
Pisne prijave pošljite v roku 8 dni ali pokličite po tel. št. 063/831-697, 063/832-222

ŠE SREČA VNESRED

ŠE SREČA, DA
IMAM PAKETNO
AVTOMOBILSKO
ZAVAROVANJE
PRI TRIGLAVU

OD MESECA MARCA DALJE LAJKO PAKETNO AVTOMOBILSKO ZAVAROVANJE SKLENETE TUDI NA SKLEPALNEM MESTU

PIONIR
AVTOHIŠA
IN OPRAVITE REGISTRACIJO VAŠEGA VOZILA.

SLOVENSKI ŠPORTNI ČASOPIS

EKİPA

LESO Črnomelj

Črnomelj
Belokranjska cesta 40
68340 Črnomelj

objavlja

JAVNO ZBIRANJE PONUDB

za odprodajo nepremičnin:

1. Poslovnih in pomožnih prostorov Obrata Mizarstvo Leso Črnomelj, ki leži v industrijskem kompleksu Črnomelj

- a) Pokrite površine 2.468 m² namenjene za:

— Proizvodne prostore	942 m ²
— Skladišče	603 m ²
— Nadstrešnice	588 m ²
— Upravno sanitarni prostor	335 m ²
— Vgrajene kompletne instalacije	
- b) Obrat ima zunanje urejen in ograjen kompleks v skupni izmeri 4.652 m². Dvorišče v kompleksu obrata je utrjeno in asfaltirano v izmeri 1.484 m² in 500 m² v makadamski izvedbi.
- c) Obrat je priključen na javno elektroomrežje z močjo 162 kW
  - Hišna telefonska centrala s 5 linijami
  - Termobloki za ogrevanje moči 175 kW in cisterno kapacitete 8000 l
  - Kompressor 1250 l/min
  - Silos za lesne odpadke kapacitete 30 m³

2. Proizvodnih in poslovnih prostorov obrata Semic

- a) Skupaj ima 1.469 m² pokritih površin:

— Proizvodne prostore	996 m ²
— Prostori žagalnice	136 m ²
— Zaprti skladiščni prostori	26 m ²
— Nadstrešnice	64 m ²
— Prostori energetike	97 m ²
— pisarniški prostori	30 m ²
— Sanitarije, menza s kuhinjo	120 m ²
— v objektu so vgrajene vse instalacije	
— Energetski objekt s kottom za lesne odpadke in premog moči 520 kW	
— Trafo postaja instalirane moči 170 kW	
- b) Tovarna ima zunanje urejen in ograjen kompleks v skupni izmeri 14.779 m². Dvorišča, parkirišča in cestišča znašajo 2.354 m², od tega 854 m² v asfaltni izvedbi.
  - Odkup je možen v celoti ali po delih.
  - Prednost pri odkupu bodo imeli tisti ponudniki, ki bodo poleg ostalih pogojev ponudili tudi delno zaposlitev delavcem Lesa Črnomelj d.d.
  - Na zbiranju ponudb lahko sodelujejo tako pravne kot fizične osebe.

Dodatne informacije lahko dobite po telefonu 068/23-202, int. 320, inž. Zorko.

Pisne ponudbe pošljite v roku 15 dni od dneva objave na naslov ADRIA CARAVAN Novo mesto, Zagrebška 20, 68000 Novo mesto, s pripisom »Zbiranje ponudb«

DE časopis
slovenskih
delavcev

OPEKARNA
NOVO MESTO d.o.o.

Zalog 21, 68001 Novo mesto, p.p.10
tel.: 068 / 22 - 855, 84 - 644

Kupite gradbeni material takrat, ko je najcenejši !

- modularni blok 33 SIT / kos
- Schiedel dimnik (16 cm) 2850 SIT / m
- Perlit 822 SIT / vreča
- Termon 1018 SIT / vreča
- ploščice Gorenje, Keramix od 450 SIT / m²
- parket klasični - hrast 1782 SIT / m² 1. kl.
- parket panel 2772 SIT / m² 1. kl.
- iverica 1887 SIT / plošča
- lepilo za ploščice 861 SIT / 25 kg
- betonska mreža, 9 / 6, 3410 SIT / kom
- kanalizacijska plastika (110 mm) 499 SIT / m¹
- belton 500 SIT / liter
- lesoton 422 SIT / liter
- pomivalna korita od 4900 do 9800 SIT / kos
- splahtovalnik Ciklon 3740 SIT / kom
- talni sifon in koritni sifoni od 500 SIT / kom

Organiziramo dostavo na gradbišče.

RAZPORED CEPLJENJA PSOV**V NOVEM MESTU****PONEDELJEK, 22. 3. 1993**

ob 8.00 uri Drska
ob 8.30 uri Srebriča
ob 9.00 uri Zalog
ob 9.30 uri Potok
ob 10.00 uri Praproče
ob 10.30 uri Jurka vas
ob 11.00 uri Vavta vas
ob 11.30 uri Drgaja sela
ob 12. ur Rumanja vas
TOREK, 23. 3. 1993
ob 8.00 uri Cegelnica
ob 8.30 uri Češča vas
ob 9.00 uri Prečna
ob 9.30 uri Podgora
ob 10.00 uri Dol. Straža
ob 11. ur Gor. Straža
ob 12.00 uri Gor. Polje
SREDA, 24. 3. 1993
ob 8.00 uri Soteska
ob 9.00 uri Podhosta
ob 10.00 uri Podturn (Štrav)
ob 11. ur K. Poljane
ob 12.00 uri Dol. Toplice
ČETRTEK, 25. 3. 1993
ob 8.00 uri Dol. Kronovo
ob 8.30 uri Prinovec (Črtalič)
ob 9.30 ur Š. Toplice (Udovč)
ob 10.00 ur Brezovica (Hit)
ob 10.30 ur Šmarjeta
ob 11.30 ur Gorenja vas
SREDA, 31. 3. 1993
ob 8.00 ur Jablan
ob 9.00 ur Goriška vas
ob 10.00 ur Sred. Globodol
ob 11.00 ur Jordan Kal
ob 11.30 ur Biška vas
ob 12.30 ur Jablan — Šranga
PETEK, 2. 4. 1993
ob 8.00 ur Gor. Kamenje
ob 9.00 ur Dol. Karteljevo
ob 10.00 ur Kamen vrh
ob 11.00 ur Dol. Kamence
ob 11.30 ur Gor. Kamence
SOBOTA, 3. 4. 1993
ob 8.00 ur Bajnof
ob 9.00 ur Otočec
ob 10.30 ur Stari Grad
ob 12.00 ur N. mesto — vet.
post.
ZAMUDNIKI, 10. 4. 1993
ob 8.00 ur Novo mesto — veterinarski zavod

RAZPORED CEPLJENJA PSOV**V ŠKOCJANU****SREDA, 7. 4. 1993**

ob 8.00 ur Bela cerkev

SOBOTA, 27. 3. 1993

ob 8.00 ur Ruperč vrh
ob 8.30 ur Birčna vas
ob 9.00 ur Uršna sela — vas
ob 9.30 ur Laze
ob 10.00 ur Uršna sela — zad. dom
ob 11.00 ur Dobindol
ob 11.30 ur Gor. Sušice
ob 12.00 ur Dol. Sušice

PETEK, 26. 3. 1993

ob 8.00 ur Ruperč vrh
ob 8.30 ur Birčna vas
ob 9.00 ur Uršna sela — vas
ob 9.30 ur Laze
ob 10.00 ur Uršna sela — zad. dom
ob 11.00 ur Dobindol
ob 11.30 ur Gor. Sušice
ob 12.00 ur Dol. Sušice

ZAMUDNIKI, 12. 4. 1993

ob 14.00 ur ambulanta Škocjan

RAZPORED CEPLJENJA PSOV V SUHI KRAJINI**SOBOTA, 20. 3. 1993**

ob 8.00 ur Nova Gora

ob 11.00 ur Vel. Cerovec

ob 11.30 ur Podgrad

PONEDELJEK, 29. 3. 1993

ob 8.00 ur Ratež

ob 9.00 ur Vel. Brusnice

ob 10.00 ur Gor. Suhadol

ob 10.30 ur Dol. Suhadol

ob 11.30 ur Gaberje

TOREK, 30. 3. 1993

ob 8.00 ur Vrhe

ob 8.30 ur Dolž

ob 9.00 ur Žajčji vrh

ob 9.30 ur Vel. Orehek

ob 10.00 ur Stopiče

ob 11.00 ur Stranska vas

ob 12.00 ur Dol. Lakovnica

ČETRTEK, 1. 4. 1993

ob 8.00 ur Mirna peč

ob 9.00 ur Žel. postaja

ob 10.00 ur Dolenja vas

ob 11.00 ur Šentjurje

ob 12.00 ur Potočna vas

PETEK, 2. 4. 1993

ob 8.00 ur Budganja vas

ob 8.30 ur Pleševica

ob 9.00 ur Gradenc

ob 9.30 ur Lopata

ob 10.00 ur Visejc

ob 10.30 ur Sela

SOBOTA, 27. 3. 1993

ob 8.00 ur Vel. Lipje

ob 8.30 ur Lašče

ob 9.00 ur Hinje

ob 9.30 ur Ratje

ob 10.00 ur Prevole

ob 10.30 ur Žvirče

SOBOTA, 3. 4. 1993

ob 8.00 ur Cviblj

ob 8.30 ur Reber

ob 9.00 ur Žužemberk (levi b.)

ob 9.30 ur Žužemberk (desni b.)

ZAMUDNIKI, 10. 4. 1993

ob 8.00 ur Dvor

ob 9.00 ur Hinje

ob 10.00 ur Žužemberk

PETEK, 26. 3. 1993

ob 8.00 ur Gor. Vrhpolje

ob 8.30 ur Dol. Vrhpolje

ob 9.00 ur Šmarje

ob 10.00 ur Javorovica

ob 10.15 ur Vel. Ban

ob 10.30 ur Vratno

ob 11.00 ur Dol. Stara vas

ob 12.00 ur Šentjernej sejmische

ob 12.30 ur Groblje

ob 13.00 ur Ostrog

ob 13.30 ur Šentjakob

ob 14.00 ur Zameško

ob 15.00 ur Mihovo

ZAMUDNIKI, 2. 4. 1993

ob 8.00 ur Mihovica

ob 8.30 ur Drama

ob 9.00 ur Šentjernej sejmische

ob 10.00 ur Šentjernej sejmische

ob 11.00 ur Šentjernej sejmische

ob 12.00 ur Šentjernej sejmische

ob 13.00 ur Šentjernej sejmische

ob 14.00 ur Šentjernej sejmische

ob 15.00 ur Šentjernej sejmische

ob 16.00 ur Šentjernej sejmische

ob 17.00 ur Šentjernej sejmische

ob 18.00 ur Šentjernej sejmische

ob 19.00 ur Šentjernej sejmische

ob 20.00 ur Šentjernej sejmische

ob 21.00 ur Šentjernej sejmische

ob 22.00 ur Šentjernej sejmische

ob 23.00 ur Šentjernej sejmische

ob 24.00 ur Šentjernej sejmische

ob 25.00 ur Šentjernej sejmische

ob 26.00 ur Šentjernej sejmische

ob 27.00 ur Šentjernej sejmische

ob 28.00 ur Šentjernej sejmische

ob 29.00 ur Šentjernej sejmische

ob 30.00 ur Šentjernej sejmische

ob 31.00 ur Šentjernej sejmische

ob 32.00 ur Šentjernej sejmische

ob 33.00 ur Šentjernej sejmische

ob 34.00 ur Šentjernej sejmische

ob 35.00 ur Šentjernej sejmische

ob 36.00 ur Šentjernej sejmische

ob 37.00 ur Šentjernej sejmische

ob 38.00 ur Šentjernej sejmische

ob 39.00 ur Šentjernej sejmische

ob 40.00 ur Šentjernej sejmische

ob 41.00 ur Šentjernej sejmische

ob 42.00 ur Šentjernej sejmische

ob 43.00 ur Šentjernej sejmische

ob 44.00 ur Šentjernej sejmische

ob 45.00 ur Šentjernej sejmische

ob 46.00 ur Šentjernej sejmische

ob 47.00 ur Šentjernej sejmische

ob 48.00 ur Šentjernej sejmische

ob 49.00 ur Šentjernej sejmische

ob 50.00 ur Šentjernej sejmische

ob 51.00 ur Šentjernej sejmische

ob 52.00 ur Šentjernej sejmische

ob 53.00 ur Šentjernej sejmische

ob 54.00 ur Šentjernej sejmische

ob 55.00 ur Šentjernej sejmische

ob 56.00 ur Šentjernej sejmische

ob 57.00 ur Šentjernej sejmische

ob 58.00 ur Šentjernej sejmische

ob 59.00 ur Šentjernej sejmische

ob 60.00 ur Šentjernej sejmische

ob 61.00 ur Šentjernej sejmische

ob 62.00 ur Šentjernej sejmische

ob 63.00 ur Šentjernej sejmische

ob 64.00 ur Šentjernej sejmische

ob 65.00 ur Šentjernej sejmische

ob 66.00 ur Šentjernej sejmische

ob 67.00 ur Šentjernej sejmische

ob 68.00 ur Šentjernej sejmische

ob 69.00 ur Šentjernej sejmische

ob 70.00 ur Šentjernej sejmische

ob 71.00 ur Šentjernej sejmische

ob 72.00 ur Šentjernej sejmische

ob 73.00 ur Šentjernej sejmische

ob 74.00 ur Šentjernej sejmische

ob 75.00 ur Šentjernej sejmische

ob 76.00 ur Šentjernej sejmische

ob 77.00 ur Šentjernej sejmische

ob 78.00 ur Šentjernej sejmische

ob 79.00 ur Šentjernej sejmische

ob 80.00 ur Šentjernej sejmische

ob 81.00 ur Šentjernej sejmische

Cesta herojev 4
Novo mesto

Cesta herojev 4
Novo mesto

Iz ponudbe za mladostni videz vam nudimo atraktivne izdelke — italijanske puloverje modnih barv in dizajnov, proizvajalca **MARINA YAHTING**, uvožene original jeans **LEE** in **AMERIKANO** ter šumeče podložene trenirke.

Ob posezonskih popustih vam v marcu odbrimo dodatni 10% popust.

Nasproti zavarovalnice TILIA, na Cesti herojev 4, vas vabimo v KOKOS tekstil.

ZAHVALA

V cvetu mladosti nas je za vedno zapustila naša draga hčerka in sestra

ZLATA HOČEVAR

Izkreno se zahvaljujemo sošedom, sorodnikom, znancem za vso pomoč in tolažbo ter g. župniku za opravljen obred. Posebna zahvala kolektivu PTT podjetja Novo mesto, g. Jožetu Kukcu pa za poslovilne besede.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Ob prerani izgubi naše drage žene, mame, stare mame, sestre in tače

MARIJE RAMOVŠ

iz Kamnja 19 pri Šentrupertu

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani. Posebna zahvala družinam Hribar, Markovič in Cajnar, osebju Splošne bolnišnice Novo mesto, Šentrušperškim pevcem, gospodu župniku za lepo opravljen obred ter vsem, ki ste jo v velikem številu spremili na zadnji poti, darovali cvetje in svete maše.

Žalujoči: vsi njeni

HALO — ALO PIZZA!

(068) 24-415
ZARADI VAS

YURENA, šola tujih jezikov
Novo mesto
(vpis v tečaje tujih jezikov)
23-434

ZAHVALA

Iskrena hvala vsem, ki so našo teti

MARIJO KUMER

spremili k večnemu počitku in z nami sočustvovali. Hvala g. Virantu za tople besede in pogrebni obred.

Vsi njeni

Nenadoma nas je v 26. letu starosti zapustila naša draga sodelavka

ZLATA HOČEVAR

finančni knjigovodja

Od nje smo se poslovili v soboto, 13. marca, na pokopališču na Dvoru pri Žužemberku. Ohranili jo bomo v lepem spominu.

PTT podjetje Novo mesto

ZAHVALA

V 64. letu starosti nas je zapustil dragi mož, at, stari ata, brat in stric

MILAN JENIČ

iz Stranske vasi 26 pri Novem mestu

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom in znancem za darovano cvetje in vsem, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani. Hvala gasilcem in sošedom za poslovilne besede, pevskemu zboru Rupečvrh, gospodu kaplanu in vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 82. letu starosti nas je zapustil

JOŽEFA JAKOPIN

iz Šentjurja 6

Izkrena zahvala vsem, ki ste našo pokojnico spremili na njen zadnji poti, ji darovali cvetje ter nam izrekli sožalje. Posebna zahvala sošedom Dragom, Krivčevim in ostalim vaščanom za pomoč ter g. župniku za lepo opravljen obred.

Vsi njeni

V SPOMIN

Na tvojem grobu cvetje klije,
prezgodaj tebe zemlja krije.

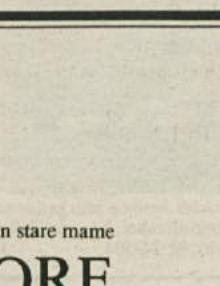
18. marca mineva leto, odkar nas je za vedno zapustil naš dragi

JOŽE DAROVEC

Straža pri Novem mestu

Hvala vsem, ki se ga spominjate in mu prižigate sveče.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Delo je življenje,
življenje je trpljenje.
Tako si rekelo vedno ti,
kadar smo obupali.
Bolečine in brikostni si prestala
zdaj boš v grobu mirno spala.
Doma ostala je praznina,
a v srcih naših bolečina.

Ob boleči izgubi naše dobre mame in stare mame

MARIJE ZORE MRAVINEC

iz Sečjega sela 12 pri Vinici

se najlepše zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za sožalja in podarjeno cvetje. Hvala govornicam za tople besede slovesa, pevkam iz Otvoca in gospodu župniku za opravljen obred. Vsem, ki ste našo mamo pospremili na njen zadnji poti, še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: sin Alojz z ženo Anico ter vnuki Mihail, Alojzij, Martin in Marko

ZAHVALA

V 87. letu starosti nas je tiko zapustila naša draga mama, stara mama, prababica, tača in teta

TEREZIJA MLAKAR

Artiče 31

Izkreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sošedom, prijateljem, znancem, delovnim organizacijam in sodelavcem KZ Krka Novo mesto, Agrarie - poslovne storitve Brežice in SO Murska Sobota za izraze sožalja, podarjene sveče, cvetje in denarne prispevke. Hvala zdravnikom Zdravstvenega centra Brežice za lajšanje bolečin, še posebej g. dr. Robiču za dolgoletno zdravljenje. Prisrčna hvala govorniku g. Francu Glogovšku, pevcem iz Artiče in Vidma pri Ptaju, gospodu župniku za poslovilni obred in vsem, ki ste našo mamo spremili na njen zadnji poti.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ati, utihnil tvoj je mili glas,
obstalo zlato je srce.
Le sledi ostale so povsod,
od dela svojih pridnih rok.
Rad si delal, rad živel,
držino svojo rad imel.
Zdaj, ko te včas med nami ni,
vemo, koliko nam pomenil si.

V 57. letu nas je tragično zapustil naš dragi mož, ati, sin, brat in stric

ŠTEFAN HROVAT

REPLAY SHIRTS

BLUE JEANS

Generalni zastopnik za Slovenijo išče ekskluzivnega zastopnika (prodajalna butik) za Novo mesto

NOVOTEHNA AUTOMOBIL CITROEN

NE ČAKAJTE, DA VAS PODRAŽITEV PREHITI. Že sedaj si zagotovite garantirano ceno in skrajšan dobavni rok za vozila CITROEN.

Nudimo vam varčen in varen nakup s posebnim popustom.
Novo mesto 068/28-066, Krško 0608/32-500.

tedenski koledar

Četrtek, 18. marca - Edward Petek, 19. marca - Jožef Sobota, 20. marca - Igor Nedelja, 21. marca - Benedikt Ponodeljek, 22. marca - Lea Torek, 23. marca - Viktor Sreda, 24. marca - Gabrijel

LUNINE MENE

23. marca ob 8.14 - mlaj

kino

BREŽICE: 18. in 19.3. (ob 20. uri) ter 20. in 21.3. (ob 18. in 20. uri) ameriški ljubezenski film Telesni stražar.

ČRNOMELJ: 19. in 20.3. (ob 20. uri) ameriški film Prvinski nagon.

21.3. (ob 18. in 20. uri) ameriški akcijski film Pod kriko.

KRŠKO: 19. in 21.3. (ob 18. uri) ameriški grozljivi film Čarobni kamen.

METLIKA: 19.3. (ob 18. uri) ameriški akcijski film Pod kriko. 19.3. (ob 20. uri) erotični film Vroče noči J. Munchenbäher. 21.3. (ob 18. uri) in 20.3. (ob 18.3.) ameriški film Prvinski nagon.

NOVO MESTO: 18.3. (ob 18. in 20. uri) filmski četrtek - film V postelji s sovražnikom. 19. in 20.3. (ob 22. uri), 21. in 22.3. ter od 24. do 28.3. (ob 16., 18. in 20. uri) film Napihnjenci. 23.3. (ob 19.30) PGK Jesen: Nora. 24.3. (ob 16. uri) gostuje SLG Celje.

SEVNICA: 19. in 21.3. film Rajsko poletje.

Ljubljanska 27, NOVO MESTO (Javna skladisca)

— prodaja vozil Fiat, VW, Renault, Opel, Ford
— gotovinski odkupi rabljenih vozil
— posredniška prodaja po vsak ceni
— staro za novo, staro za staro

Ponudba meseca:

R 5 campus 1,4 kat. 15.500 DEM

RENAULT CLIO 19.500 DEM

RENAULT 19 23.000 DEM

VW POLO od 18.700 DEM

VW GOLF III. GL. od 25.600 DEM

FIAT UNO 45 IE, kat. od 14.200 DEM

FIAT TIPO 1,4 S, kat. od 19.200 DEM

Vozila so na zalogi, cene so do registracije!

Tel. (068) 26-010.

FIAT 126, letnik 1990, prodam. Mak-

še, Češča vas 29, Novo mesto. 1084

GOLF JX D, letnik 87/88, temno rdeč, 83.000 km, prodam. Tel. (068) 45-045.

GOLF D, 3.10.1989, rdeče barve, dobro ohranjen, prodam. Anton Blažič, Mackovec 16, Novo mesto. 1088

Z 128 skala, letnik 1988, prodam. Jože Metelko, Kuzarjev Kal 12, Novo mesto. 1089

Z 750, letnik 1982, prodam. Tel. 23-260. 1091

R 4, karamboliran, prodam. Tel. (068) 76-270. 1092

R 4 GTL, letnik 1992, registriran za leto naprej, 14.000 km, z avtovoznički, prodam. Tel. (068) 26-662. 1093

LADO 1200, letnik 1987, prodam. Tel. 78-262. 1097

JUGO 45, 12/89, rdeč, prodam. Dra-

go Urbančič, Jelše 26, Leskovec, Tel. (068) 75-788, od 18. do 20. ure. 1099

Z 101, letnik 1988, registrirano do 3/94, dobro ohraneno, prodam. Medic, Tel. 24-247. 1100

R 5 CAMPUS, letnik 1992, z dodatno opremo, prodam. Tel. 20-506, 24-175.

R 4, letnik 1990, prodam. Tel. 21-719. 1059

R 5 CAMPUS, 12/89, prodam za 10.500 DEM. Tel. (068) 24-790. 1062

LADO 1500 RIVO, letnik 1987, 60.000 km, prodam. Tel. 85-343. 1063

LADO SAMARO, letnik 1986, IMK kombi 1600, letnik 1983, in motor tomos na 4 prestave prodam. Tel. 27-841. 1064

Z 128, letnik 1987, registrirano do 27.2.94, prodam. Tel. 76-160. 1065

OPEL KADETT 1.3 S, letnik 11/87, mod. 59.000 km, ptero vrat, prodam. Tel. (068) 22-656. 1071

JUGO 45, letnik 1990, prodam. Tel. 23-342. 1073

GOLF D, dobro ohranjen, novejši letnik, kupim. Tel. 22-249, popoldna. 1075

DIANO, letnik 1979, obnovljeno, pláno zavarovanje, potreben tehnički preglej, prodam ali zanjo kupim dobre gume. Tel. 87-031. 1076

LADO RIVO, 10/89, prevoženih 31.850 km, prodam. Potočnik, Gradac 105. 1077

APN 6, 5 prestav, malo vozen, prodam. Belokranjska 62, Novo mesto. 1083

SADILEC krompirja prodam. Tel. (068) 42-598. 1127

kmetijski stroji

Četrtek, 18. marca - Edward Petek, 19. marca - Jožef Sobota, 20. marca - Igor Nedelja, 21. marca - Benedikt Ponodeljek, 22. marca - Lea Torek, 23. marca - Viktor Sreda, 24. marca - Gabrijel

LUNINE MENE

23. marca ob 8.14 - mlaj

kino

BREŽICE: 18. in 19.3. (ob 20. uri) ter 20. in 21.3. (ob 18. in 20. uri) ameriški ljubezenski film Telesni stražar.

ČRNOMELJ: 19. in 20.3. (ob 20. uri) ameriški film Prvinski nagon.

21.3. (ob 18. in 20. uri) ameriški akcijski film Pod kriko.

KRŠKO: 19. in 21.3. (ob 18. uri) ameriški grozljivi film Čarobni kamen.

METLIKA: 19.3. (ob 18. uri) ameriški akcijski film Pod kriko. 19.3. (ob 20. uri) erotični film Vroče noči J. Munchenbäher. 21.3. (ob 18. uri) in 20.3. (ob 18.3.) ameriški film Prvinski nagon.

NOVO MESTO: 18.3. (ob 18. in 20. uri) filmski četrtek - film V postelji s sovražnikom. 19. in 20.3. (ob 22. uri), 21. in 22.3. ter od 24. do 28.3. (ob 16., 18. in 20. uri) film Napihnjenci. 23.3. (ob 19.30) PGK Jesen: Nora. 24.3. (ob 16. uri) gostuje SLG Celje.

SEVNICA: 19. in 21.3. film Rajsko poletje.

ŠKODA FAVORIT 135 L, letnik 5/91, v zelo dobrem stanju, prevoženih 14.000 km prodam. Cena po dogovoru. Ivan Kregel, Šentjurij 10, Mirna Peč.

AVTO za kampiranje R. Trafic prodam. Tel. (068) 21-367, (068) 21-463.

R 5, letnik 1991, registriran celo leto, prodam za 11.900 DEM. Tel. (068) 27-501.

126 P, letnik 1988, registriran do 1/94, prodam. Tel. 23-640.

VW 1200, letnik 1971, registriran do 12/93, prodam. Cena 1.100 DEM. Tel. (068) 60-602.

126 P, letnik 1987, registriran do septembra 1993, prodam. Tel. 25-501, popoldan.

OPEL KADETT 1.3, letnik 1985, prodam. Tel. (068) 51-638.

obvestila

NESNICE, mlade jarkice, pasme hišec, rjave, stare 4 mesece, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po zelo ugodni ceni. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije (kličite od 17. do 22. ure) vsak dan: Jože Zupančič, Otovec 12, Črnomelj, Tel. (068) 52-806, Gostilna Jože Cetin, Mostec 46, Dobova, Tel. (068) 67-578, Zdenka Janežič, Slepšek 9, Mokronog, Tel. (068) 49-567, Martina Zelič, Loka 9 pri Zidanem Mostu, Tel. (0601) 84-124.

POSTANITE uspešen PODJETNIK

Uveljavite se lahko v dejavnosti trgovine s tehničnim blagom, saj vam omogočimo stalno, celovito in prednostno oskrbo vaše prodajalne, kar zagotavlja naša kakovostna blagovna znamka.

Poklicne na!

Metalka Trgovina, p.o., Ljubljana Dalmatinova 2

tel.: 061/314 135, 314 454

fax: 061/320 581

metalka TRGOVINA

Trgovina za ljudi s posebnimi meritili

TELSAT D.O.O., CPB 13, Breštanca. UGODNO! Na zalogi več sistemov stereo satelitskih anten. Tel. (0608) 70-465, od 9. do 16. ure.

916

PMC TRGOVINE Nedanovski Robert

PMC TRGOVINA Skocjan 47

(nasproti mesarstva Bobič)

ugodna prodaja:

— kmetijskega repromateriala

— vse za gozdarstvo, vino-gradnijo

— barve, laki, impregnacijska sredstva

— potrošni material za automobile,

— kmetijska in gradbena mehanizacija

— instalacijski material

— gradbeni material

— zaščitna sredstva

— sprejemamo prijave za montažo satelitskih anten; cena od 530 DEM dalje

PE Moj dom

— odkup lesa

Odprt od 7. do 17. ure.

Se priporočamo!

ugodna prodaja:

- kmetijskega repromateriala
- vse za gozdarstvo, vino-gradnijo,
- potrošni material za automobile,
- kmetijsko in gradbena mehanizacija
- instalacijski material
- barve, laki, impregnacijska sredstva
- zaščitna sredstva
- sprejemamo prijave za montažo satelitskih anten; cena od 530 DEM dalje

PE Moj dom

— odkup lesa

— domača zdravila

— tekstil, kozmetika

Odprt od 7. do 17. ure.

Se priporočamo!

VALILNICA KUHELJ, Šmarje 9, 68310 Šentjernej tel. (068) 42-524

Sprejemamo naročila za enodnevne bele in rjave piščance, enomesecne bele piščance in šesttedenjske jarkice. Se priporočamo!

Dajemo garancijo in ne zaračunavamo kilometre. Tel. (061) 551-630

RAČUNALNIŠKI INŽENIRING

— finančno-informativni sistem

— materialno poslovanje

— veliko drugih računalovskih programov

ter

prodaja, inštalacije in servisiranje računalniške opreme in

prod

KVALITETNO SENO in kostanjevo kolje prodam. ☎ 27-710, popoldne.

1056

KROMPIR prodam. Boričovo 7, Novo mesto.

1060

DVE BREJI KRAVI, ena drugi breja dva meseca, druga pa četrtič, prodam.

1066

SMREKOVO HLODOVINO prodam. Jordan, Ruhna vas 8, Škocjan.

1074

BIKCA, starega sedem tednov, korzo, pšenico in krompir prodam. ☎ 25-215.

1079

KRAVO za zakol prodam. Hrušica 23.

1085

KROMPIR ZA SEME dezire ugodno prodam. Stane Bertoncelj, Vrmaše 22,

Škočka Loka, ☎ (064)632-877. 1090

KIVI sadike v kontejnerjih in bavarski kivi prodam. ☎ (061)50-028. 1095

PRIPUŠČENE OVCE in ovna prodam. ☎ 50-103. 1098

V CENTRU Novega mesta prodam garažo ter fiška, letnik 1984, in trajno žarec peč, primerno za vikend. ☎ 27-863, popoldne. 1103

10 m železne balkanske ograje prodam. ☎ (068)26-262. 1104

KOMPLETNO OPREMO za dnevno sodo ugodno prodam. ☎ 25-528. 1105

VEČJO KOLIČINO kvalitetnega sevana in brastova metrska drva prodam. ☎ (068)58-068. 1106

VIDOREKORDER VRC FUNAI, star eno leto, prodam. Cena 600 DEM. ☎ 25-476, popoldne. 1124

KROMPIR ZA SEME dezire, lanski uvoz, in polavtomatski sadilec krompirja prodam. Dostava na dom. Erzen, Zg. Bitnje 41, ☎ (064)312-056. 1126

PREŠO za krivljenje pločevine (ab-kant prešo), 50/2500. prodam. ☎ (0608)

21-367, (0608)21-463.

1137

razno

SAT ANTENE, visoka kakovost, zanesljiv sprejem! Garancija, servis. Nimate toliko denarja, da bi kupovali poceni! Antene Marko Gerden, d.o.o., ☎ 44-129, zjutraj in zvečer. 763

STEKLOPIHAŠKE USLUGE vseh vrst laboratorijskega in kemikalijskega stekla nudimo. ☎ (068)44-763, 44-679. 974

PRTILJČNE PROSTORE za poslovne prostore ali skladišče, 32 m², v centru Novega mesta oddamo. ☎ (068)22-738, zvečer. 1035

POSLOVNI PROSTOR v centru Novega mesta prodam. ☎ (068)26-635. 1095

STEKLOPIHAŠKE USLUGE vseh vrst laboratorijskega in kemikalijskega stekla nudimo. ☎ (068)44-763, (068)44-679. 1148

HONORARNO delo na terenu (aktiviterstvo na področju Dolenske) nudim. ☎ (061)783-104. 1080

SLOVENSKA KNJIGA, D.O.O. vabi k sodelovanju določeno število novih zastopnikov na območju Dolenske in Posavja. Če imate lasten prevoz, ste komunikativni in urejeni, se nam pridružite. Nudimo vam garantirani OD-30.000 SIT in

trebujem sposobne sodelavce. Pokličite na ☎ 24-513, po 18. uri. 1038

DELAVCA za delo na mizarskih strojih iščemo. ☎ (068)84-633, vsak dan od 7. do 8. ure. 1043

NATAKARICO ali mlado dekle za delo v strežbi takoj zaposlimo. ☎ (064)47-830. 1048

HONORARNO delo na terenu (aktiviterstvo na področju Dolenske) nudim. ☎ (061)783-104. 1080

AKVIZITTERJE za prodajo tekstila na terenu iščemo. ☎ (0608)75-208. 1102

POTNIKE za prodajo po Novem mestu iščemo. ☎ 28-779. 1108

NATAKARICO v bifeju zaposlim. Vse informacije po ☎ 78-462, zvečer. 1116

V DOPOLDANSKEM ČASU nudim priložnostno delo komunikativnim

prevozne stroške in stimulacijo. Ponudbe na naslov: Slovenska knjiga, d.o.o., Litija 38, Ljubljana, ogledna prodaja, g. Jalšovec. 1081

FRIZERSKO POMOČNICO s praksjo sprejem, takoj! ☎ 23-020. 1087

AKVIZITTERJE za prodajo tekstila na terenu iščemo. ☎ (0608)75-208. 1102

POTNIKE za prodajo po Novem mestu iščemo. ☎ 28-779. 1108

NATAKARICO v bifeju zaposlim. Vse informacije po ☎ 78-462, zvečer. 1116

V DOPOLDANSKEM ČASU nudim priložnostno delo komunikativnim

osebam z lastnim prevoznim sredstvom (in akviziterstvo). ☎ (068)45-069. 1135

STANOVANJE, 70 m², drugo nadstropje, v ulici Slavka Gruma, Novo mesto, prodam. ☎ (068)26-635. 1094

MLADA ZAKONCA brez otrok na jameta garsonjero ali enosobno stanovanje za daljši čas v Trebnjem. ☎ (061)117-244, interna 204, delavniki od 9. do 12. ure. 1110

DRUŽINSKO STANOVANJE v Novem mestu oddam. Šifra: »GRM« 1134

V NOVEM MESTU iščemo stanovanje za podjetnika, lahko opremljeno. Možno predplačilo. ☎ 28-150. 1143

službo dobi

ZAPOSLIM FRIZERKO z izkušnjami. ☎ 84-815

IŠČEMO zelo resne agente, za zastopstvo svetovno znane podjetja v Sloveniji. Število agentov je omejeno. Informacije na ☎ (068) 85-392

KMETIJA SPREJME oskrbnika. Obnova, živinoreja, konjerja (konjeništvo), bioproizvodnja, turizem! Šifra: »TREBNJE« 1036

ZA NEPOSREDNO PRODAJO atraktivnega ameriškega proizvoda po

ZAHVALA

V 91. letu starosti nas je zapustila naša ljuba mama, stara mama, prababica, tašča in tet.

TEREZIJA ČUČNIK roj. Blatnik

iz Dol. Stare vasi, stanujoča v Vel. Mraševem

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, vaščanom Vel. Mraševem, Dol. Stare vasi, g. duhovniku in cerkvenemu zboru iz Šentjerne za lepo opravljen obred. Posebna hvala patru Cirilu iz Kartuzije Pleterje za obisk na domu. Hvala vsem, ki ste izrekli sožalje, darovali vence, cvetje, sveče in dalji za sv. maše. Hvala za pogrebne storitve. Posebna zahvala osebju Zdravstvenega doma Kostanjevica na Krki in vsem, ki ste pokojno pospremili k zadnjemu počitku.

Žaluoči: vsi njeni

ZAHVALA

Mama, utihnil tvoj je mili glas, obstalo zlato je srce. Le sledi ostale so povsod od dela tvojih pridnih rok.

V 85. letu starosti nas je zapustila draga mama, sestra, teta, babica in prababica

IVANA MIKEC roj. Gomilar

iz Srednjih Laknic 15 pri Mokronogu

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam pomagali in sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, darovali cvetje in pokojno v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni dr. Anici Berginc-Dolenšek, Marjanu Dolenšku za vesstransko pomoč in tolažilne besede ob odprttem grobu, kolektivu glavnega orodnega skladišča STS Revoz in pevcom za zapete žalostinke.

Žaluoči: sinovi Peter in Jože z družinama, Rafko z družino iz Nemčije, Franci iz ZDA, hčerka Ivanka z družino iz ZDA, sestre Justi, Rozi in Eni iz ZDA ter vnuki in pravnuki

ZAHVALA

V 80. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, sestra in tašča

MARIJA VESELIČ iz Vrhovcev

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, vaščanom, znancem, sodelavcem, zdravniškemu osebju bolnice Novo mesto, gospodu župniku za opravljen obred, Majdi Veselič za poslovilne besede in pevkam iz Adlešič. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žaluoči: vsi njeni

ZAHVALA

Tiho in skromno, kot je živila, nas je v 83. letu zapustila naša mama, babica, prababica, tašča in tet.

MARIJA TOMŠIČ Luža 6, Dobrnič

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, bližnjim in dajnjim sosedom za pomoč, cvetje, sveče in izrečeno sožalje, sodelavcem Slovenskih železnic SVP Novo mesto, PPVS Šiška in KT Ljubljana. Hvala tudi Domu starejših občanov Grosuplje za nego mame, pevcom in g. župniku za lepo opravljen obred.

VSI NJENI

ZAHVALA

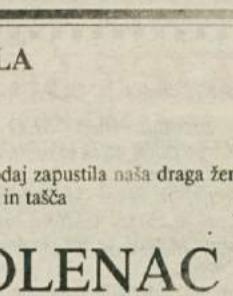
V 60. letu starosti nas je po težki bolezni zapustila naša draga žena, mati, babica, teta, sestra, svakinja

MARIJA BUČAR roj. Stariha

iz Litije, Partizanska pot 18

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, nekdanjam in sedanjam prijateljem, znancem za darovanje cvetje in izrečeno sožalje ter tako številno spremstvo pokojne na zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi gospodom župnikoma za opravljen obred, gosporniku Binetu Jesenšku in vsem, ki ste pokojno imeli radi.

Žaluoči: mož Gusti, hčerka Lidija, sin Dušan, vnukinja Ana, sestra Stanka z družino, brat Tone iz Nove Zelandije ter brat Jože z družino iz Nemčije in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Kdor ima ljubezen v svojem srcu ima vedno nekaj, kar lahko da.
(sv. Avguſtin)

Na 61. rojstni dan smo pokopali našo dragu ženo, mamo, tetu in sestro

VIKTORIJA KOLENAC rojena Peričak iz Metlike, Jarčeva 9

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so sočustvovali z nami, kakorkoli pomagali, izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče ter pokojno v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Iskrena hvala ZD Metlika, posebej dr. Mlačka, osebju Splošne bolnišnice Novo mesto, nevrološkemu oddelku, tovarni BETI Metlika - skladišču gotovih izdelkov, Obratu Pletilnic, GD BETI ter župniku iz Kamana za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žaluoči: mož Janko, sin Dušan, hčerki Anica in Mira z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Na 61. rojstni dan smo pokopali našo dragu ženo, mamo, tetu in sestro

Žaluoči: vsi njeni

MARIJO ČADONIČ iz Grdunov 18 v Beli krajini

iz Metlike

Iskrena hvala njenim zdravnikom in medicinskom osebju, ker ste do zadnjega upali z nami in ji lajšali trpljenje. Hvala vsem, ki ste nam pisorno ali ustno izrazili sožalje, ji darovali cvetje, ki ga je tako ljubila, in prinesli sveče na njen prerni grob. Hvala za tople besede ob njeni krsti in za pesmi slovesa. Topla zahvala duhovnikom za opravljen obred, še posebej pa vsem dragim sosedom, sorodnikom in prijateljem od blizu in daleč, ker ste ji stali ob strani v času njene bolezni. Bog vam povrni.

Žaluoči: vsi njeni

portret tega tedna

Mira Ivanovič

Gotovo je že več kot 10 let, a se še danes živo spominjam žalostnega dogodka, ko so takratni črnomalski oblastniki visokega republiškega funkcionarja pripeljali v Dragatuš, kjer so mu s ponosom pokazali, kaj so naredili s potokom Podturnščico. Ta potok se je do takrat v velikih meandrih vijugal proti bližnjem Lahinju. Podturnščico s svojimi lokami je bila tudi varno zatočišče za številne ptice selivke na njihovi stalin poti. S pomočjo brigadirjev so iz prelepnega potoka naredili raven kanal, meandre zasuli, jelse, vrbe in druga obvodna drevesa pa posekali. Dobro opravljeno delo, so se strinjali vsi. In koristno, koristno! Potem pa so občinski veljaki s prstom pokazali na mladencu, ki se je na drugem koncu, do koder še ni segel "napredek", s kredo označeval drevesa, ki naj bi jim bilo prizaneseno. "Ta je pa od zavoda. Briga jih za pšenico in napredek, njim je do tega, da bi tu še naprej bilo močvirje!" In funkcional, sicer tudi nekakšen amaterski pisatelj, je zaničljivo pogledal v tisto smer.

Vsa stvar se je dogajala na robu Krajinskega parka Lahinja, ki ga je črnomalska občina leta 1988 z odlokom razglasila za naravno znamenitost in tem seveda tudi primereno zakonsko zaščila. Jutri bo v Kulturno-informatijskem centru Krizanje v Ljubljani odprt razstava Krajinski park Lahinja, konec meseca pa bo v okviru te razstave okrogla miza o prihodnosti in realnosti naravnih parkov v Sloveniji. Najbrž bo tam tudi Mira Ivanovič, konservatorka za naravno dediščino pri novomeškem Zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine. Ivanovičeva je v veliki meri zasluzna, da je Bela krajina dobila svoj prvi krajinski park. Za tako veliko in obsežno delo ni dovolj samo visoka strokovnost in primerna delovna

A. BARTELJ

NA JUGORJU
JUGORJE - V petek, 26. marca, bo v Badovinčevi gostilni na Jugorju tradicionalna salamiada. Do 12. ure tega dne bodo v gostilni zbirali vzorce salam. Ocenjevalna komisija, ki jo bo vodil veterinarski inšpektor Peter Štefanič, bo ob 20. uri razglasila rezultate. Sledilo bo predavanje o načinu izdelovanja in sušenju domaćih salam. Glavna sponzorja salamiade bosta Mercator Metlika in Petrol-liqui moly.

HALO – ALO PIZZA!
☎ (068) 24-415
ZARADI VAS

NOVO MESTO — Videti je, da spremenjena zdravstvena zakonodaja ni ljudem samo odprla denarnic, prebudila je tudi njihov kritičen odnos do zdravniške službe. Po dežurnem telefonu smo slišali nekaj pritožb, ki jim gre prisluhniti, ne pa zaradi njih kuhati zame.

Občan iz Črnomlja pa se je pritožil nad ravnanjem zdravnika iz črnomalskega zdravstvenega doma. Ko je prišel k njemu v ordinacijo, ga je tamen nič tebi ni najprej vprašal, če je alkoholik. Občana je to seveda zelo prizadelo. Na dežurni telefon se je oglasil zato, da bi tako javno opozoril na nepravilen in premalo takten odnos zdravnika do pacientov.

Krajanka iz Regröße vasi se je oglašala v imenu več tamkajšnjih občanov in se pritožila zaradi občasnega hrupa iz bližnje tovarne, nekdanje IMV. Protestno pismo krajankov je le malo zaledlo. Misli, da si tovarna ne bi smela dovoliti tako nemarnega odnosa do okolja. Sprašuje se, kdaj bo oblast naredila red tudi tu.

Novomeščanka z Drske je načela vprašanje, ki postaja v mestu vse bolj pereče. Motijo jo številni iztrebki mačk in psov po zelenicah in vrtovih. Gabi se ji, in ne samo to, živali tudi delajo škodo po vrtovih, ker vse prekopljejo in polomijo. Meni, da je v mestu preveč domaćih živali. Če ima kdo rad žival, naj jo ima, vendar naj bolj pazi nanjo!

Tudi Novomeščan z Mestnih njiv je opozoril na pasje izrebke po ulicah in zelenicah. Vprašuje, kdaj se bomo te zadeve pri nas lotili tako kot v razvitem svetu, kjer so v mestih postavili pasja stranička, lastniki psov pa so dolžni iztrebke svojega ljubljenca na kraju samem pobrati v vrečko, sicer jih zadene precejšnja kazen. Razume, ljubezen do živali, zahteva pa tudi skrb za zdravje ljudi. Na zelenicah se igrajo otroci, zato pasji iztrebki tam nimajo kaj iskati. Lastniki psov naj jih počistijo! Opozarga tudi, da bi morali pse voditi na vr-

Slovenski lažnivci - na plan!

Slovenski kljukec 93 1. aprila v Sevnici

SEVNICA - V tem mestu ob Savi bo v četrtek, 1. aprila, javna razglasitev rezultatov natečaja za najboljšo slovensko laž v lanskem letu. Kot prejšnja leta tudi letos organizatorji zbirajo pisne izdelke, ki jih je potrebno poslati do 27. marca na naslov: Slovenski kljukec 93, 68230 Mokronog.

Na naslov sprejemajo tudi predloge za kljukca leta med slovenskimi javnimi delavci. Pisci izdelkov (laži) bodo tekmovali v treh kategorijah: 1. laži, ki so pogname na otroških gredicah; 2. laži, ki so zrasle na domačem zelniku; 3. laži, ki so krasile politični oder. Vabljeni!

TRI NOVINA V PIŠECAH IN DOBOVI

PIŠECE, DOBOVA - Družinski trio Novina priredi to nedeljo v brežiški občini kar dva dobrodelna koncerta "Samo življenje za druge je vredno življenja". Prvi bo ob 11.30 v osnovni šoli v Pišecah, drugi pa ob 17. uri v kulturnem domu v Dobovi. Zbrani denar bodo namenili Pediatrični kliniki v Ljubljani za otroke, ki so oboleli za rakom.

FESTIVAL VURBERK

VURBERK PRI MARIBORU - Turistično društvo Vurberk razpisuje javni natečaj za 2. festival narodnozabavne glasbe Slovenije "Vurberk 1993". Festival bo 25. junija na grajskem dvorišču v Vurberku, sodelujejo pa lahko instrumentalne skupine z diatonično harmoniko in večglasnim petjem iz Slovenije in zamejstva. Prijave zbirajo do 30. marca.

NA JUGORJU

JUGORJE - V petek, 26. marca, bo v Badovinčevi gostilni na Jugorju tradicionalna salamiada. Do 12. ure tega dne bodo v gostilni zbirali vzorce salam. Ocenjevalna komisija, ki jo bo vodil veterinarski inšpektor Peter Štefanič, bo ob 20. uri razglasila rezultate. Sledilo bo predavanje o načinu izdelovanja in sušenju domaćih salam. Glavna sponzorja salamiade bosta Mercator Metlika in Petrol-liqui moly.

HALO – ALO PIZZA!
☎ (068) 24-415
ZARADI VAS

vici, saj psi pogosto skačejo na otroke in jih strašijo.

Novomeščanka s Kristanove je ogorčena nad splošnim stanjem v domovini. Med drugim jo moti spremnjanje uličnih imen, saj je prepričana, da se starejši ljudje zaradi tega ne bojo več znaši v mestu. Ni jih prav, da je veliko naši delavcev brez dela, medtem ko ga prilekli imajo. Tudi nad velikim številom beguncov ni navdušena. Sprašuje se, kdaj bo prišla vladu, ki bo vrnila Slovenija Slovencem.

Iz **Drame** se je oglasil krajian in opozoril na nedoslednost gozdarjev, ki obljubljajo zasebnim lastnikom gozdov kazni, če ne bodo pospravili od podlubnikov ogroženega drevja, hkrati pa obljubljajo kazni za neodkazan posek drevja. »Ali naj iščem gozdarja, če v gozdu opazim ogroženo smrekovo, in ga čakam dneve in dneve, ali naj ogroženo drevo poskam, da odpravim nevarnost? Videti je, da mi kazem v nobenem primeru ne uide,« je povedal Dramčan.

Gregor Čampa iz Novega mesta (edeni, ki ga tokrat ni bilo strah v javnosti stopiti s celim imenom) že nekaj časa ugotavlja, da je nogomet v Novem mestu nadve pomembna stvar. Kadar je nogometna tekma, so pločniki in kolosalne steze v bližini stadiona povsem zaparkirani, kar ogroža varnost kolesarjev in pešcev, med katerimi je veliko otrok, na sicer zelo prometni cesti. Tako bolj je začuden nad tem, ker so na kraju samem vedno vsaj trije policisti. Mar v času nogometna pravila in red ne veljajo?

MiM

ŠVICARSKA PUNCK SKUPINA V CRNOMELJU

ČRNOSELJ - V Mladinskem klubu Bela krajina bo v soboto, 20. marca, koncert punck skupine Forcehead iz Švize. Vabljeni!

Slabe salame preprosto ni bilo

Na 32. salamiadi v Vrtoškovi gostilni rekordno število odličnih izdelkov: 73 salam in 15 klobas — Zmagal trgovski potnik iz Brežic Karel Rožman

Kot nam je povedal predsednik očnejvalne komisije, upokojeni medobčinski veterinarski inšpektor dipl. vet. Boris Stariha, so bile letos salame samo

dobre in boljše, slabih preprosto ni bilo. Lani je komisija še izločila 4 vzorce, letos pa nobenega.

P. P.

ZELO TESNI IZIDI — Naključje je hotelo, da je na letošnji salamiadi zmagovalec 51-letni komercialni zastopnik M-Agrokombinata Kleti Kostanjevica Krško, Karel Rožman iz Brežic (na desni prejema priznanje iz rok predsednika očnejvalne komisije Borisa Starihe, poleg je predsednik Društva salamarjev, Stane Lipar, ki je povezuje prireditve na dan 40 mučencev) prejel prvo nagrado ravno od svojega podjetja, glavnega pokrovitelja Enolog Kostanjeviške kleti, inž. Zdravko Mastnak, je lepe nagrade (vinski prvak in druge vina Agrokompanata) pripravil tudi za drugouvrščenega, novomeškega kirurga dr. Jožeta Smodeja, ki je zaostal le za 15 stotink točke. Brežičan Branko Jurčič, ki se vrsto let uvršča na visoka mesta, ni pa še okusil slasti zmage, je le za 10 stotink točke zaostal za 3. ocenjeno salamo Dragice Cesar, žene novomeškega parketarja. Petouvrščeni Novomeščan Miloš Munih, vodja nabave v Krkih Zeliščih, je le za malenkost premagal Šentjernejčana Davorina Rangusa. (Foto: P. Perc)

Kaj je na sliki?

3.000 SIT ZA PRAVILEN ODGOVOR — Prejšnji teden smo v nagradni igri objavili sliko Hočevarjevega mavzoleja v Krškem in bralci s tistega konca so vsi po vrsti na kupone zapisali pravilen odgovor. Upoštevali smo seveda tudi odgovore, kot Hočevarjeva grobniča ali Hočevarjev spomenik. Denarno nagrado bomo po pošti poslali Emi Pirc, C. 4. julija 66, p. Krško, ki je imela pri žrebu največ sreče. Sodelujejo v naši nagradni igri še naprej, kupone z izpolnjenimi podatki prilepite na dopisnico in pošljite na naslov: Dolenjski list, p.p. 130, Novo mesto! Za žrebanje bodo prišli v poštev vse, ki bodo odgovore poslali do pondeljka, 22. marca.

Kaj je na sliki? .....

Moj naslov: .....

Kupone pošljite na dopisnico na naslov: Dolenjski list, p.p. 130, 68000 Novo mesto

Lestvica narodnozabavne glasbe Studia D in Dolenjskega lista

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado MARJANU MARKLJU iz z Martinj Vrha. Nagrajenec čestitamo!

Lestvica je ta teden takšna:

- 1 (3) Slovenija naj bo jutri lepa - ANS. LOZJETA SLAKA
- 2 (1) V gostilni - ANS. VINKA CVRLETA
- 3 (2) Slovenski vojak - ANS. MIRO KLINC
- 4 (6) Iščem te - ZASAVCI
- 5 (4) Pri nas je glasba doma - HMELJARSKI INSTR. KVINTET
- 6 (8) V parku - ANS. VESNA
- 7 (5) Kjer doma je veselje - ANS. BORISA RAZPOTNIKA
- 8 (7) To si ti - FANTJE Z VSEH VETROV
- 9 (-) Ob rojstnem dnevu - ANS. HENČEK
- 10 (9) Hudi časi - PRUJSKI INSTR. KVINTET

Predlog za prihodnji teden: Tiha sreča - ANS. NAGELJ

KUPON ŠT. 11

Glasujem za: .....

Moj naslov: .....

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

KJER SE JE PREPIRATA DVA LOVCA

Na ozemlju med SLO in CHRO je počil strel. Po tleh se je zrušil zajec.

- Sreča, je rekel SLO lovec.

- Jupi! je zavril CHRO lovec.

- Zajec je moj, je bil prepričan SLO lovec.

- Pa ni. Zajec je moj, se mu je zoperstavil CHRO lovec.

- Kako naj bo tvoj, ko pa sem ga ustrelil na ozemlju SLO? se je čudil SLO lovec.

- Čakaj malo. Po zemljevidu iz leta 1562 je zemlja, na katero je padel zajec, naša. Zajec nikakor ne more biti tvoj, se je petelinil CHRO lovec.

- Tu imam zemljevid iz leta 1612. Gozd, v katerem je padel zajec na dlako, je na SLO strani,

je postal ogorčen SLO lovec.

- Tu imam zemljevid iz leta

1612. Gozd, v katerem je padel

zajec na dlako, je na SLO strani,

je postal ogorčen SLO lovec.

- Stvar ni enostavna, je zvito pripomnil cigan.

- Predlagam, da razsodiš, je vrlj upanje v spor SLO lovec.

Cigan je pričel tuhati. Nekaj časa je gledal SLO loveca, nato CHRO loveca. Najdje je zadržal pogled na zajca, ki je bil velik in debel Sline, ki so se mu pričele nabirati v ustih, so vplivale na možgane.

- Zadeva je dokaj zapletena, je končno izustil SLO in CHRO lovec sta napela ušesa.

- Zajec ni niti tvoj niti tvoj, je bleknil cigan. Zajec je enostavno zajek.

Iz ciganske koče je zvezcer prijetno dišalo po zajčji pečenki.

TONI GAŠPERIČ